

C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy pdf\H\Harrison
Harry\Harrison_Harry-Galakticke_sny.pdb

PDB Name: Harrison Harry-Galaktické sny
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXT
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 16.8.1973
Modification Date: 16.8.1973
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

HARRY HARRISON

GALAKTICKÉ SNY

název originálu
GALACTIC DREAMS

Obsah (kapitola – stránka)

Život spisovatele
Vždycky poslouchám svého méďu
Vesmírné krysy z VVV
Sestup na zemi
Zločin
Slavná první slova
Letiště PŘÍBĚH Z POPOZÍTŘKA
Když...
Milton oněmělý
Trenažér
Nejnovější PRAVDIVÝ PŘÍBĚH O FRANKENSTEINOVÍ
Robot, který chtěl vědět
Bill ANEB ŠTASTNÁ DOVOLENÁ GALAKTICKÉHO HRDINY

Povídky v této knížce jsem psal mnoho let. Pořád se dost dobře čtou – možná trochu líp, když jsem z nich vychytil chyby z původní, ještě ruční, sazby. Přiznávám se, že jsem je trochu dočistil — tu neobratně použitou frázi, tam špatně postavenou větu. Ale víc nic. Psal jsem je hned naponejprv nejlíp, jak jsem uměl a umím.

Píšu rád. A budu psát tak dlouho, dokud mé prsty budou moci běhat po klávesnici.

Harry Harrison
Dublin, Irsko

Život spisovatele

Nedávno jsem četl vlastní životopis Briana Aldisse Mé srdce pohřbíte u W. H. Smithe. (Nejde o žádný kostel a hřbitov. W. H. Smith má největší síť knihkupectví ve Velké Británii a to srdce je taková básnická metafora.) Ta kniha plyne lehce jako říčka uprostřed zelených luk — a temných lesů, stejně jako život spisovatele. Lidé sem vcházejí a odcházejí. Časy jsou chvílemi dobré a chvílemi špatné. Ale nad tělesným životem autora tu bdí nehmotní duchové knih a příběhů, které byly vyvolány do života oslnivým talentem spisovatele. Ze života se rodí umění: život se uměním stává.

Život spisovatele se zvnějšku jeví jako neobyčejně nudný. Ráno vstanete a jdete ke stolu. Pak sedíte s tužkou, perem, psacím strojem, počítačem hodiny a hodiny jako mnich v cele. Jediný pohyb je knitání – nebo pomalé kroužení – prstů.

Jenže, tak to vůbec není. Je to šíleně vzrušující. Dílo na listu papíru je skutečnost, zkušenost, představa přetavená a přetvořená na umění. Ano, na umění, není proč se tohoto slova zříkat. Každý dokáže napsat „S lehkým vydechnutím...“ ale v okamžiku, kdy vám za tato slova moudří vydavatelé vnutí peníze, přestává jít o pouhé cvičení v psaní. Musí jít o umění – možná o černé umění – které je k něčemu takovému donutí.

To jsem napsal v Mexiku v roce 1956. Pak v Londýně, Itálii, na Long Islandu v letech 1957 a 1958. K třem výše

uvedeným slovům jsem připisoval čtyřiašedesát tisíc devět set devadesát sedm dalších. A John W. Campbell je všechna koupil, zaplatil mi za každé z nich tři centy a vydal je jako seriál ve svém časopisu Astounding Science Fiction.

Do roka pak ta stejná slova koupili Bantam Books a vydali je knižně pod názvem Deathworld. To byl můj první román. Další měly teprve přijít.

Tu knihu jsem napsal pro mne z jasného důvodu: science fiction byla a je má láska a mé potěšení. A co jsem u všech čertů dělal v Mexiku? Nebo v Londýně a na Anacapri?

A tady začíná vyprávění. Život se stává uměním, z umění se stává život. Jedno formuje druhé, velkou silou a zpravidla průběžně.

Bydleli jsme v New Yorku v bytě s klimatizací. Má žena Joan byla nadějnou baletkou a návrhářkou kostýmů, než se začala věnovat hlavně rodině, synovi Toddovi a dceři Moře. Já jsem byl úspěšný reklamní textař, výtvarník, redaktor a spisovatel.

Ale psal jsem pro peníze a ne pro radost. Bylo to něco jako být dozorcem ve věznici nebo obsluhou ve výtahu: Děláte to, abyste se užívali, ne proto, že vás to baví. Jenom literatura a hlavně vědecko-fantastická literatura mi přinášela radost a pocit smyslu.

A v těch dnech jsem počítal v centech za každé slovo: ze science fiction se totiž nedalo žít. Člověk musel napsat – a hlavně někomu prodat! – aspoň dvě povídky týdně, aby si vydělal aspoň tolik, co cesták s obuví. Vyloučeno! A psát román, tedy rok nebo dva nevydělávat vůbec, nepřicházelo v úvahu. Hodně spisovatelů píše romány ve volném čase, mimo své hlavní povolání. Tohle já neumím. Nemám na to povahu a můj pracovní rytmus je jiný. Pořádně jsme to s Joan probrali a objevili jediné (a báječně zřejmé) řešení.

Nechám zaměstnání a pustíme byt. Klimatizace se prodá, nábytek dáme do skladiště – a odjedeme do Mexika. Toddovi byl rok a zdálo se, že mu to nevadí.

Jenže dědeček a babička byli jiného názoru. Naši přátelé ostatně taky. Slova jako „šílené“ a „vyloučené“ poletovala vzduchem nejprve šeptem, pak příležitostně i velice nahlas. Možná, že měli pravdu.

My jsme ale přesto prosadili svou. Sklopili jsme zadní sedadlo u našeho Fordu Anglia 10, aby vznikla dětská ohrádka, postýlku jsme uvázali na střechu, do kufru nacpali svršky – a vyrazili na jih.

Největší legrace je, že to fungovalo. Měli jsme něco málo přes dvě stě dolarů, ale s touto královskou sumou se v Mexiku v padesátých letech člověk dostal hodně daleko. Jeli jsme pořád na jih až přestal asfalt, pak jsme se kousek vrátili a zastavili v prvním městě Cuautla v provincii Morelos. Najali jsme si tam dům, učili se španělsky a měli služku na plný úvazek za čtyři dolary, padesát tři centy měsíčně. Psal jsem na malém balkonu s výhledem na banánovníky zrovna před domem. Moje příběhy se v newyorských časopisech prodávaly docela dobře. S penězi za jeden (v New Yorku tak na večeři a lístek do divadla) jsme v Mexiku vystačili měsíc. Jakmile jsem jich měl pár napsaných dopředu – byly to vědecko-fantastické krátké povídky – nadechl jsem se a pustil se do románu.

V Mexiku bylo teplo, krásně a pohodlně. Jenže tam nebyl žádný společenský život a dítě se tam vychovává těžko. A tak jsme se po roce, s bohatými zkušenostmi, opálenou kůží a o něco solventnější, vrátili do New Yorku.

A pokračovali dál do Anglie.

Moc lidí na mě mockrát ohrnovalo nos a vyptávalo se proč jsem udělal to nebo ono. Třeba: proč jsem vytáhl roční dítě do Mexika. Nebo proč jsem jel na měsíc do Dánska a pobyl tam sedm let. Často jsem odpovídal, že mi to momentálně připadalo jako dobrý nápad. Lidi s pravidelným zaměstnáním, domy na hypotéku, dětmi v soukromé škole a s vyhlídkou na penzi zářící v daleké budoucnosti – taková odpověď často štvala.

Přitom je to pravda: nechci se ničemu vyhýbat nebo být mimořádně vtipný. Prostě nám vyhovoval život na volné noze. A líbilo se nám stěhovat se pořád jinam. Pro spisovatele to byl ráj. Učil jsem se jazyky, žil v nových a nových prostředích a kulturách, vyrovnával se s novou a novou realitou, myšlenkami, zkušenostmi. A taky jsem měl ohromné štěstí, že Joan mé nadšení sdílela a sdílí.

Na obálce německého překladu jednoho mého románu je takové německé slovo. Píšu o mně, že jsem Weltenbummler. To mi říkají, že jsem tulák? To není pěkné. Profesor T. A. Shippey, který se science fiction zabývá vědecky stejně jako jazyky, mě opravil. „Žádný tulák, Harrisone – třebaže si lidé o tobě myslí různé věci. Je to staré dobré německé slovo, které se podobá našemu ‚tovaryš‘ nebo ‚krajánek‘. Nováček v nějakém ctihodném řemesle, který putuje od místa k místu a učí se nové věci a postupy.“

Myslím si, že ti Němci mě prohlédli. Jsem skutečně Weltenbummler. Všechno nové, jiné, zajímavé, poučné, je částí života spisovatele. Mlýn tvořivosti to všechno semele. Často je to přímo vidět. Psal jsem Captive Universe (Zajatý vesmír) po návratu z Mexika, kde jsem viděl život v osamělých vesnicích a poznával, jak tamní lidé chápou svůj svět. In Our Hands the Stars se odehrává v Dánsku. Místní lidé a jejich přístup k životu určují v tom románu jeho stavbu.

To jsou velice jednoduché příklady. Ale někdy se nit vine mými příběhy daleko skrytěji. Mnohokrát si jí ani nejsem vědom a musí mě na ni upozornit kritika nebo kamarádi. Nebo nepřátelé? Nechci zničit Peorii, kde žije takový bezvadný spisovatel jako je Philip José Farmer, ale mám pocit, že na světě je toho víc než Peorie. A tak jsem žil dlouhá údobí, často měsíce a roky, celkem v šesti zemích. Dalších asi šedesát jsem navštívil. Vím, že mě tato zkušenost obohatila. A co důležitějšího – cítím, že to obohatilo mou práci.

Okolnost, že jsem žil více než třicet let mimo svou rodnou zemi, mě zcela jistě změnila. Změnila způsob jak myslím, jak píšu. Teď jsem internacionalista a vím, že žádná země není lepší než jiná. Ale nějaké horší zcela určitě jsou. Mluvím esperantem jako rodilý mluvčí. Damon Knight jednou řekl: „Hany mluví nejhorší angličtinou a nejlepším esperantem, které jsem kdy slyšel.“ S tímto mezinárodním jazykem jsem objel svět a udělal si přátele všude.

Pár zlomků ze života krajánka:

V Moskvě před mnoha lety mi jeden čtenář dal mou knihu v ruštině, vydanou v samizdatu. To znamená — přepsanou na stroji a rozšiřovanou soukromě. Už to je dost velká pocta — a zdá se, že v dohledné budoucnosti je pocta to jediné,

čeho se z Ruska může spisovatel nadít. SSSR není členem mezinárodních úmluv o ochraně autorských práv, není tam nezákonné vzít knihu a vydat ji. A tam jsem taky poznal, že jsem SF autor, který v Rusku vyšel v „pirátních edicích“ nejčastěji ze všech. Což asi znamená ten nejpobudlivější. Při tom se sice sebevědomí nadme, ale bankovní účet schne.

Další útržek: Ósaka – Japonsko. Byl jsem první zahraniční čestný host na celostátním sjezdu fanoušků sci-fi. Byl to už dvacátý sjezd (Čest to asi byla, protože jsem si cestu a pobyt platil sám.) Spousta podepisování knih, dokonce jsem podepisoval i bundu jedné z fanynek, která, když si myslela, že se nedívám, si ji přitiskla k srdci a vděčně vzhledla k nebi. Tolik o tajemném Orientu: pohled na způsob, jakým k vědecko-fantastické literatuře přistupují tam.

Rio de Janeiro: Setkání s milionářem, který je fanouškem sci-fi, který si nikdy nepomyslel, že by potkal autora svých oblíbených knížek. Podepisoval jsem svá paperbacková vydání – vázaná v kůži.

Podepisoval jsem v Helsinkách finský překlad své knihy. Pak jsem si uvědomil, že jsem na ten překlad nepodepisoval smlouvu.

To samé v Německu: ošklivý překlad Deathworld, z nějakého temného teutonského důvodu přejmenovaný na Planet aus die falsch Zauberer, neboli Planeta nepravých čarodějů.

Galský zlomek: Joan a já obědváme v Paříži s Jacquesem Sadoulem a výkvětem francouzské sci-fi. Jacques, fanatik fotografování, jako obvykle cvaká spouští. Za měsíc pak dostávám jeho čerstvou encyklopedii vědecko-fantastické literatury, kterou léta psal. Je v ní naše fotografie – vypadáme velmi ovíněně a napapaně. Když jsme byli na tom obědě, kniha už byla vytištěna, ale ne svázána. Osobně dohlédl, aby uvedená událost byla zvěčněna na křídovém papíře ve fotografické příloze.

Americký zlomek: Pracoval jsem v Hollywoodu na scénáři a chodil na jídlo do jedné italské restaurace, kde jsem mohl při obědě číst knihy. Číšník, který si chtěl popovídat: — Copak to čtete hezkého, pane? — Ptá se, jestli jsem spisovatel — to jsou zřejmě ti jediná, kteří v Hollywoodu uměli číst — dostává se mu váhavého přitakání. Oči mu zaplanou a ptá se, jestli bych laskavě nesdělil jméno. Váhavé sdělení žádaného. A teď přijde reakce! — Snad ne Harry Harrison — světový autor vědecko-fantastických románů! — Okamžik, kdy každý autor musí začít příst blahem. Trochu se to pokazi zjištěním, že se jednalo o opravdového a nadšeného fandu sci-fi, který znal všechno, jezdil na setkání atd.

Hodně spisovatelů se jen nerado přiznává ke svému povolání cizím lidem. To není ostych — nikdy! — ale špatné zkušenosti. (Když se někdo zeptá mě, říkám: „Dělám do publicistiky,“ což je vlastně pravda.) Fandové sci-fi to nedělají, ale nezasvěcení často. A ti také vždycky kladou dvě otázky. (Když říkám vždycky, myslím vždycky.)

1. Odkud berete své nápady?

2. Pod jakými jmény publikujete?

Ta druhá otázka je elegantní způsob, jak říci: „Nikdy jsem o vás neslyšel.“ Jednou jsem v záchvatu netýkavosti odpověděl: „Mark Twain.“ Můj společník moudře kývl a pravil, že ano, myslí, že už o mně slyšel.

Tak tohle jsou vzpomínky, které střežím jako poklad. Ne kvůli egobo, což je výraz, který fanoušci sci-fi používali pro zvýšené sebevědomí — což zas není tak nepříjemné. Ale hlavně to dělám proto, abych si uvědomoval, že nežiju ve věži ze slonoviny, že píšu pro inteligentní čtenáře, kteří dovedou mou práci ocenit, mají z ní uspokojení — a neostýchají se mi to povědět.

Ano, píšu pro peníze, protože jsem spisovatel, který rád jí — o pití nemluvě — a který se hrozně rád stará o rodinu. Ale když odhlédnete od peněz, musíte se hlavně ohlížet na uspokojení čtenářů. Autoři vědecké fantastiky mají na čtenáře neuvěřitelné štěstí. Organizují setkání, sjezdy, zajišťují čtenářský ohlas a dávají morální podporu, když ji člověk potřebuje. Nezávidím však vůbec Barbaře Cartlandové. Ať si píše knihu klidně každé čtyři hodiny a má tolik peněz jako nebožtík pan Maxwell. Ale nemá své fandy jako je mám já.

Povídky v této knížce jsem psal mnoho let. Pořád se dost dobře čtou — možná trochu líp, když jsem z nich vychytal chyby z původní, ještě ruční, sazby. Přiznávám se, že jsem je trochu dočistil — tu neobratně použitou frázi, tam špatně postavenou větu. Ale víc nic. Psal jsem je hned naponejprv nejlíp, jak jsem uměl a umím.

Píšu rád. A budu psát tak dlouho, dokud mé prsty budou moci běhat po klávesnici.

A taky mám rád odměny, které přicházejí se spisovatelovým věkem. Před pár týdny jsem byl v Londýně, v jedné filiálce W. H. Smitha. Když jsem se díval do polic, zjistil jsem, že mi byla udělena jedna z největších poct ve spisovatelství — a nikdo mi, prosím, nic neřekl.

Mé jméno bylo napsáno na jedné polici vědecko-fantastické literatury.

To je vážná věc — to je jako kdybyste měli své jméno na hvězdě zabetonované do chodníku na Hollywood Boulevardu. Pouze deset autorů sci-fi má svou polici. Což znamená, že dost lidí má rádo mé knížky natolik, že si je koupí a já se dostanu mezi nejlepší deseti.

Toto je pocta, která se nedá koupit, která se nedá vybojovat. Tu mám jen od tebe, čtenáři a příteli. Tak ti moc, opravdu moc, děkuju.

HARRY HARRISON

DUBLIN, IRSKO

Vždycky poslouchám svého měďu

Chlapec ležel a spal. Měsíční efekt na projekci okna vrhal bledou zář na jeho bezstarostnou tvářičku. Jednou rukou objímal svého medvídka a tiskl si jeho kulatý čumáček s očky jako knoflíky k obličejí. Jeho otec a vysoký muž s černým plnovousem přešli po špičkách dětským pokojem až k postýlce.

„Vezmi mu ho,“ řekl vysoký muž. „Dej mu toho druhého.“

Opatrně položil na druhou stranu vedle chlapce druhého medvídka. Teď byla andělská tvářička obklopena dvěma

hračkami s velkýma ušima. Pak pomalu zvedl chlapci ruku a vytáhl toho původního. Davy se zavrtěl, ale neprobudil se. Zaskřípěl zuby a obrátil se. Druhého medvídku si přitáhl k tváři. Za pár okamžiků se jeho dech uklidnil a opět hluboce spal. Chlapcův otec zvedl ukazováček ke rtům a druhý muž přikývl. Tiše vyšli z pokoje a nehlučně za sebou zavřeli dveře.

„Začneme,“ řekl Torrence a vzal medvídku. Měl malá ústa a rudé rty, které se leskly uprostřed tmavých vousů. Medvídek se mu zavrtěl v náruči a oči jako dva černé knoflíky se pohnuly sem a tam.

„Já chci zpátky k Davymu,“ řekl tenkým hláskem.

„Dej mi ho,“ řekl chlapcův otec. „Mě zná a nebude naříkat.“ Jmenoval se Numen a stejně jako Torrence byl doktorem vládních věd. I přes své schopnosti byli oba vědci nezaměstnaní, pro současnou vládu byli naprosto nepoužitelní.

Fyzicky se sobě vůbec nepodobali. Torrence byl jako malý medvěd, černý medvěd s rukama porostlými černými chlupy, kadeřičkami se kolem bílých manžet, a chlupatýma ušima. Hustý plnovous mu zakrýval tváře, krk a mizel v košili na prsou.

Torrence byl černý a Numen světlovlasý, byl malý a on vysoký, byl tlustý, on byl hubený. Muž štíhlý jako luk, trochu ohnutý jako všichni vědci, plešatíci, ale přesto se spoustou světlých kudrnatých vlasů, které připomínaly vlasy chlapce, který nahoře spal. Vzal hračku a šel napřed do izolované místnosti hluboko pod domem, kde čekal Eigg.

„Dej to sem!“ vybafl Eigg, když vešli, a sáhl po medvídkovi. Eigg byl vždycky takový, uspěchaný, věčně našťvaný pořízek se širokými čelistmi a v sněhobílém laboratorním plášti. Ale potřebovali ho.

„Opatrně,“ řekl Numen, ale Eigg už mu ho vytrhl z ruky. „Mně se to nezdá, já vím...“

„Pusťte mě... pusťte mě...!“ zoufale naříkal medvídek.

„Vždyť je to jen stroj,“ řekl nezúčastněně Eigg, položil ho tváří dolů a sáhl po skalpelu. „Přece jsi dospělý člověk, tak myslí logicky a ovládej se. Teď mluvíš se svým dětstvím, se vzpomínkami na svého medvídku, který byl tvůj kamarád a společník. Tohle je jenom stroj.“ Zastřelilo to a když řízl vedle švu a dotkl se ho, záda z umělé kožešiny se rozchlípla jako rty.

„Pusťte mě... pusťte mě...“ kvílel medvídek a mával tlustými packami. Oba přihlížející zbledli.

„Opravdu musíme...?“

„Emoce. Ovládejte se,“ řekl Eigg a píchal do medvídku šroubovákem. Ozvalo se cvaknutí a hračka se přestala pohybovat. Odšroubovával krytku mechanismu.

Numen se odvrátil a musel si otřít tvář kapesníkem. Eigg má pravdu. Je moc emotivní. Tohle je jen stroj. Je to prostě hloupost mít s ním soucit. Zvlášť když chtějí udělat takovou věc.

„Kolik nám to vezme?“ Podíval se na hodinky. Ukazovaly něco málo přes 21.00.

„To už jsme si probrali tolikrát, že další hovory už nic nemohou změnit.“ Eiggův hlas zněl z velké dálky, když odstraňoval malou destičku a začal lupou zkoumat vnitřek stroju. „Vyzkoušel jsem to na dvou páscích z ukradených medvídků a pečlivě načasoval každý krok. Demontáž a opětnou montáž nepočítám, obojí zabere sotva několik minut. Přehrání a změna pásky mi v obou případech trvala o něco méně než deset hodin. Oba časy se od sebe lišily o slabých patnáct minut, což nemá význam, takže můžeme říci – ach.“ Na chvíli se odmlčel, když vyjímал pouzdro s paměťovými cívkami. „... můžeme říci, že půjde tak o deset hodin.“

„To je moc dlouho. Chlapec se obvykle budí kolem sedmé a to už musí mít medvěda zpátky. Nikdy ho nesmí ani napadnout, že mu ho snad někdo vzal.“

„Určité riziko tu je, ale ty už mu to nějak vysvětlíš. Já to rozhodně nehodlám uspěchat. A teď buďte zticha.“

Oba odborníci na vládní vědy nemohli dělat nic jiného než sedět a pozorovat, jak Eigg vkládá pouzdro do jiného přístroje, který si v místnosti předem připravil. Tomu vůbec nerozuměli.

„Pusťte mě...“ řekl tenký hlásek z ampliónu na zdi a byl přerušen praskotem statické elektřiny. „Pusťte mě... bzzzt... ne, ne. Davy, maminka se bude zlobit... vidlička se drží v levé, nůž v pravé... když to uděláš, musíš to po sobě utřít... buď hodný, buď hodný, buď hodný...“

Hlas pištěl a šeptal a mluvil a mluvil, zatímco hodina za hodinou ubíhala. Numen několikrát donesl kávu. Nad ránem Torrence usnul v křesle, pak prudce a polekaně sebou trhl a probudil se. Pouze Eigg neprojevoval žádné napětí nebo únavu, pracoval přesně jako metronom. Z pouzdra tiše ječel do noci tenký vysoký hlásek jako zlá paměť strašidla.

„Hotovo,“ řekl Eigg a zašívál látku rychlými chirurgickými stehy.

„Máš nejrychlejší čas.“ Numen si vydechl úlevou. Podíval se na obrazovku dětského pokoje, která ukazovala obraz jeho poklidně spícího syna, ostře se rýsující v ostrém infračerveném světle. „A chlapec ještě spí. Vyměnit medvídku zpátky nebude problém. Ale je ta páska...?“

„V pořádku, perfektní, sám jsi slyšel. Ptal ses a slyšel, co ti odpovídá. Nikdo nepozná, že jsem s tím něco dělal. Pokud přesně nevíš, co máš hledat, nikdy žádnou změnu nenajdeš. Po všech ostatních stránkách je paměť a instrukce stejná jako u ostatních. Je v něm jen ta jedna změna.“

„Kdyby pánbůh dal a my ji nemuseli použít,“ řekl Numen.

„Nevěděl jsem, že jsi nábožensky založený,“ řekl Eigg a se zcela bezvýrazným výrazem v tváři se k němu obrátil. Na oku měl ještě hodinářskou lupu a to oko na Numena chladně hledělo. Pětkrát větší než to druhé, jako by i pronikalo pětkrát hlouběji.

„Ne, nejsem,“ řekl Numen a začervenal se.

„Musíme vrátit medvídku,“ přerušil je Torrence. „Chlapec se začíná vrtět.“

Davy byl hodný a když vyrostl, stal se z něho ve škole dobrý žák. Třebaže už chodil do školy, neustále měl u sebe svého měďu a mluvil s ním, když si psal domácí úkoly.

„Měďo, kolik je sedm a pět?“

Chlupatý medvídek obrátil očička v sloup a spráskl tlusté packy. „Davy ví sám... nemá se ptát médi, co sám ví...“

„Jasně, že vím – jen jsem tě zkoušel. Správná odpověď je třináct.“

„Správná odpověď je dvanáct... musíš se víc učit, Davy... poslechni svého médu...“

„Naletěl!“ Davy se rozesmál. „Řekls mi, kolik to je!“ Hledal různé způsoby, jak se dostat kolem robotových obvodů, nastavených na odpovídání otázek malého dítěte. Medvídci mají slovní zásobu a rozhled těch malých, protože musí udělat svou práci během formativního věku. Medvídci učí výslovnost, životní historii, morálku a skupinovou adaptaci a slovní zásobu a gramatiku a všechny takové věci, které člověk potřebuje, aby žil ve společenství s ostatními. Medvídek je pro raný věk, kdy je dětská mysl nejtvrdější. Proto jsou jeho rozhovory tak jednoduché a omezené. Ale účinné. Když se stěhují mezi odložené dětské hračky, je jejich úkol dávno splněn.

Časem se z Davyho stal David a bylo mu osmnáct, méda už dávno odpočíval za knížkami na horní polici. Teď byl něco jako starý kamarád, který už pro vás nemůže nic udělat. Ale pořád je to kamarád a tak ho nemůžete jen tak dát pryč. David o tom takhle nikdy nepřemýšlel, méda byl prostě méda a hotovo. Z dětského pokoje se stala pracovna, z postýlky postel a v den narozenin David balil, protože odcházel na univerzitu. Vtom zapípal telefon a na malé obrazovce se objevila otcova tvář.

„Davide...“

„Co je, tati?“

„Mohl bys, prosím tě, sejít dolů do knihovny? Je to dost důležité.“

David se podíval úkosem na obrazovku a ponejprv v životě uviděl, že táta má propadlou, nemocnou tvář. Srdce mu prudce poskočilo.

„Hned jsem dole!“

Dole seděl téměř v pozoru dr. Eigg a taky Torrence, tátův nejstarší přítel. Nebyli sice rodina, ale David mu vždycky říkal – strýčku Torrenci – a táta je zřejmě z něčeho nervózní. David vešel a uvědomil si, že ho na těch pár krocích ke křeslu ti ostatní napjatě pozorují. Hodně se podobal otci, byl stejně vysoký a stejně stavěný. Bystří, dobromyslný mládenec, který nemá v životě moc problémů.

„Co se stalo?“ zeptal se.

„Nestalo se nic, Davy,“ řekl otec. Evidentně je rozrušený, myslel si David, takhle mi neřekl snad deset let. „Anebo něco se stalo, nebo spíš něco se děje, ale to se týká stavu světa a ten trvá už dlouho.“

„Aha, to myslíš ty panstencialisty,“ řekl David a ulevilo se mu. O zločinných panstencialistech slyšel doma, kam až mu paměť sahala. Jenže to byla politika: on si myslel, že se stalo někomu něco osobně.

„Ano, Davy, myslím, že teď už víš jasně, co jsou zač. Když jsme se s tvou matkou rozvedli, slíbil jsem, že tě vychovám nejlíp jak budu umět a myslím, že se mi to povedlo. Ale já jsem vládce a všichni moji přátelé pracují ve vládě, takže jsi v tomto domě slyšel spousty politických debat. Znáš náš názor a myslím, že ho s námi i sdílíš.“

„To ano – asi bych ho sdílel, kdybych vyrůstal kdekoliv. Panstencialismus je filozofie útisku, která se snaží prosadit se navždy.“

„Přesně tak. A za vším je jen jediný člověk – ten chlap Barre. Ten se drží u moci a nikomu ji nepředá. Pomoci omlazovací léčby tu může být ještě dalších sto let.“

„Barre musí od válu!“ řekl vztekle Eigg. „Už třidvacet let, co vládne, mi brání pokračovat v pokusech. Mladý muži, on přerušil mou práci na daleko déle, než vy jste na světě. Dovedete si to vůbec představit?“

David přikývl a nic neříkal. To málo, co si přečetl o zamýšleném výzkumu dr. Eigg v oboru behaviorální lidské embryologie, mu bylo z hloubi duše odporné. Potají souhlasil s Barrem, že mu to zakázal. Ale jenom v tomto, ve všem ostatním byl na otcově straně. Panstencialismus byla dusivá a těžká ruka pro svět politiky – a pro svět vůbec.

„Nemluvím za sebe,“ řekl Numen s bílou a strhanou tváří. „Ale za každého na tomto světě, kdo je proti Barremu a jeho filozofii. Více než dvacet let jsem neměl místo ve vládě – a tady Torrence taky ne – ale myslím, že se mnou bude souhlasit, že o to nejde. Kdyby bylo jediným negativním výsledkem Barreho zlořečené vlády naše pronásledování, vůbec bych se ho nesnažil zastavit.“

„Naprostou souhlasím,“ přikývl Torrence. „Osud dvou lidí je ve srovnání s osudem všech bezvýznamný. A osud jednoho muže rovněž.“

„Přesně!“ Numen vyskočil na nohy a začal nervózně přecházet pokojem sem a tam. „Kdyby tomu tak nebylo, kdyby v tom nespočívalo jádro věci, nikdy bych se v té věci neangažoval. Nezáleželo by na tom, jestli Barre zítra dostane infarkt a zemře.“

Tři muži se teď dívali na Davida a on cítil, třebaže nevěděl proč, že očekávali, že něco řekne.

„No ano – s tím souhlasím. Koronární embolie by byla sice momentálně to nejlepší, co by svět mohlo potkat. Mrtvý Barre by lidstvu posloužil daleko víc než Barre živý.“

Ticho se prodlužovalo, stávalo se tíživým, až ho nakonec přerušil Eigg svým mechanickým hlasem.

„Takže jsme všichni zajedno, že Barreho smrt by byla ohromnou výhodou. V takovém případě musíš Davide taky souhlasit s tím, že by bylo výborné, kdyby byl... zabít...“

„To není špatný nápad,“ řekl David, který se nepřestával divit, kam se ještě ten podivný hovor stočí. „Ale to je pochopitelně nemožné. To už je snad hezkých pár století, kdy došlo... jak se řekne – ...k vraždě. Vývojová psychologie to už dávno vyřešila. Ohýbej stromek dokud je mladý a tyhlety věci. Nepovažovalo se to tehdy za objev, který definitivně oddělil člověka od živočišné říše, důkaz, že můžeme o zabíjení přemýšlet, diskutovat a přitom být od dětství vedeni k tomu, že nejsme nikdy schopni něco takového udělat? Jestli má člověk věřit učebnicím, lidstvo postoupilo o nepředstavitelně velký kus kupředu, když bylo odstraněno prokletí vzájemného zabíjení. Ale prosím vás – proč se tady o tom všem bavíme...?“

„Barreho lze zabít,“ řekl Eigg téměř neslyšitelně. „Na světě je jeden člověk, který to dokáže.“

„Kdo?“ zeptal se David a jakýmsi hrozným způsobem už dopředu znal odpověď ještě dřív, než slova splynula z otcových třesoucích se rtů.

„Ty, Davide..., ty...“

Seděl nepohnutě a myšlenky mu letěly skrze ty roky a události, které ho znepokojovaly a které teď najednou pochopil. Jeho názory se vždy o malounko lišily od názorů kamarádů – to tehdy, když jeden z rotorů vzducholodi zachytil a zabil veverku. Drobné znepokojující věci – někdy si s nimi dělal velké starosti – které mu nedávaly spát a nutily ho hledět do stropu ve ztichlém domě. Je to pravda, ví to bez nejmenšího stínu pochybností, a bylo mu divné, že si to neuvědomil dřív. Ale bylo to jako odporná socha, zakopaná u jeho nohou. Byla tam pořád, jenže ji neviděl, dokud ji nevykopal. Ale teď už ji viděl: když očistil hlinu z její hnusné tváře, její rysy se objevily zcela zřetelně.

„Vy ode mne chcete, abych zabil Barreho?“ zeptal se.

„Jsi jediný, kdo to může udělat... Davy... a udělat se to musí. Celá ta léta jsem proti vši naději doufal, že k tomu nedojde. Že tato... možnost se nepoužije. Ale Barre žije. A pro nás, pro všechny je nutné... musí zemřít.“

„Jedné věci nerozumím,“ řekl David, když vstal, přistoupil k oknu a díval se na stromy a dálnici vedenou skleněným tunelem. „Jak k té změně došlo? Jak jsem se mohl vyhnout přizpůsobení, které v tomto světě tvoří součást života?“

„To byl ten tvůj medvídek,“ vysvětlil mu to Eigg. „Nikde se to nepublikuje, ale negativní reakce na zabíjení se buduje pomocí pásků v hračky, kterou má každé dítě. To, co přijde pak, je jen utvrzování, vlastně bezcenné bez původní indoktrinace.“

„Takže můj méďa...?“

„Vyměnil jsem pásky pouze v jedné jediné věci, a ta věc v celé tvé výchově chybí. Jinak se nezměnilo nic.“

„Tak to mi stačí, pane doktore.“ V jeho hlasu zněl chlad, který v něm nikdy předtím nebyl. „Jak má být Barre zabit?“

„Tímhle.“ Eigg vytáhl ze zásuvky psacího stolu balíček.

„Taková primitivní zbraň, sebraná z muzea. Opravil jsem ji a nabil projektilovými součástkami, kterým se říká náboje.“ V ruce držel štíhlou, ošklivě vypadající černou věc. „Její provoz je plně automatizován. Když se tato pomůcka, spoušť, zmáčkne, dojde k chemické reakci, která vypudí předmět z mědi a olova, zvaný kulka, přímo z předního otvoru. Dráha letu se pak určuje jako prodloužení spojnice těchto dvou zářezů na horní ploše přístroje. Kulka je pochopitelně vystavena zemské přitažlivosti. Ale na minimální vzdálenost, řekněme jeden metr, je toto působení zanedbatelné.“

David natáhl ruku a vzal ji. Jak přirozeně spočívá v dlani, jak je skvěle vyvážená. Pomalu ji zvedl, pohlédl skrze zářezy na horní ploše a stiskl spoušť. Ozvala se ohromující rána a vylétlo mu to z ruky. Kulka se vnořila do Eiggových prsou zrovna nad srdcem s takovou energií, že muž i s křeslem odlétl pozpátku ke stěně. Kulka mu taky vyhloubila v hrudi velký krvavý otvor. Eigg se začal dusit krví a zemřel.

„Davide! Co to děláš?“ Otcův hlas se lámal nepochopitelnou hrůzou.

David zvedl oči od té věci na podlaze, ani v nejmenším nedotčený tím, co udělal.

„Ty to nechápeš, tati? Barre a panstencialisti jsou hrozní zločinci, pravda. Mnoho lidí trpí a svoboda je omezovaná, a všechny ty věci, které jsou špatné a my víme, že by neměly být. Ale copak nevidíš ten rozdíl? Ty sám jsi říkal, že po Barreho smrti se všechno změní. Svět se pohne dál. Jak tedy můžou být Barreho zločiny srovnávány s tím, co jste zase oživil, co odted' zas bude existovat?“

Zastřelil otce rychle a přesně dřív, než si starý muž uvědomil dosah jeho slov a stačil trpět poznáním, co přijde. Torrence vykřikl a utíkal ke dveřím a prsty zchromlými strachem se snažil odemknout. David ho taky zastřelil. Ale už ne tak dobře, protože stál daleko a tak jen padl zraněný kulkou. David k němu přistoupil a nevšímal si ani výkřiků ani bublajících slov – zamířil pečlivě na mužovu hlavu otáčející se ze strany na stranu a vystřelil mu mozek.

Zbraň teď byla těžká a byl unaven. Vyjel výtahem do svého pokoje a musel si stoupnout na židli, aby našel méďu za knihami na horní polici. Malé chlupaté zvířátko sedělo na posteli, kroutilo očima a vrtělo tlustými pacičkami.

„Méďo,“ řekl, „půjdu vytrhat všechny květiny ze záhonu.“

Hlásek vyjekl a pacičky začaly polekaně mávat. „Ne, Davy... trhat květiny je ošklivé... květiny cítí jako my.“

„Méďo, mám chuť rozbít okno.“

„Ne, Davy... rozbíjet okna je ošklivé... tatínek by je musel zaplatit...“

„Méďo, já zabiju člověka.“

Ticho, nic než ticho. Dokonce i očička a packy se nehýbaly.

Výstřel z pistole přerušil ticho a vyrazil zničená kovová kolečka, drátky a táhla méďovi ze zad.

„Méďo... och, méďo... měl jsi mi to říct,“ řekl David, pustil pistoli a konečně se rozplakal.

Vesmírné krysy z VVV

To je dobrý, kámo, vemte si židli, radši si vemte tamtu. Starýho Phrnxe prostě sesuňte na zem, potřebuje se z toho vychrápat. To víte, voni ty Krddlsové moc chlastat nevydrží – flnnx už vůbec nesnášej a ještě k tomu kouřej to pekelný krmmmlový býlí. Ukažte, já vám naleju kapku flnnxu – hopla – promiňte, já nechtěl. Až vám to zaschne, tak se to dá seškrábat nožem. Tak na zdraví a ať vám sloužej trubky, až budete mít za prdeli hordu kpnnzů.

Hele, promiň, ale vo tobě jsem nikdá neslyšel. Šak to znáš, dobří chlapi přicházejí a vodcházejí a ty nejlepší umíraj nejdřív, že jo? Vo mně jsi nikdy neslyšel. Tak mě říkej Starej dýzlák – méno jako méno. Dobří chlapi, jářku, a nejlepší z nich byl — no, budem mu říkat třeba Baron Jax. Von se menoal jinak, ale na jedný planetě je jedna dívenka, která čeká a vyhlíží planoucí chvosty dálkovéjch kosmickéjch korábů a doufá, že se jí jeden mužskej vrátí. Tak kvůli ní mu budem říkat Baron Jax, což by se mu nepochybně líbilo a tý dívence taky, kdyby vo tom věděla, ačkoliv, když vo tom tak přemejšlim, teďky už musí bejt šedivá nebo holohlavá a z toho neustálýho vočekávání plná zkornatělejš tepen, ale sakra, to je úplně jiný vyprávění a, u velkého Oriona, to ať si vypravuje někdo jinej. Hele tady, jen si posluž, nalej si velkého. Jasně, u dobrého flnnxu jsou zelený výpary normální, jen zavři voči, až to budeš pít, ať nejsi do tejdne slepej,

ha-ha! u svatýho jména proroka Grddla!

Jó, já vím přesně, na co teďky myslíš. Co ta stará vesmírná krysa, jako sem já, dělá v takový díře, jako je tahle, zrovna tady na konci galaxie, kde se okrajový hvězdy taktak drže a fotony unaveně zpomalují? Tak já ti to teda povím, co tady dělám: vozírám se tady jako nějaký pfrdfl z Planizy, to tady dělám. Vono se říká, že chlast tiš vzpomínky a, u Labuti, já mám pěkných pár vzpomínek, který potřebujou utišit. Koukám, že si prohlížíš jizvy na mejch nikách. Každá má svůj příběh, kámo, každá: a ty jizvy na zádech, každá má svůj příběh, kámo, a ty jizvy na... no, to už je úplně jiný vyprávění. Jo, ale jeden ti povím, pravdivěj, u Grddla blahý paměti, i když možná změníš někomu méno, vzpomínáš, ne? ta dívka, co furt čeká.

Slyšel si někdy vo VVV? Z toho, jak se ti náhle rozšiřujou zorničky a bledne tvý kosmický vopálení, usuzuju, že jo. No, a S pozdravem Tvůj Starej dýzlák byl jeden z prvních vesmírných krys VVV a můj nejlepší kámoš byl tenkrát borec, kterému budem říkat Baron Jax. Ať Velkej Kramddl prokleje jeho méno a začerní ten den, kdy sem na něho ponejprv pohlíd.

„Absolventská třída... po-ZOR!“

Mohutný hlas dělesloužícího četaře zaduněl a zapráskal kolem dychtivých uší matematicky přesně vyřízených řad kadetů. Spolu s ostrým povelom sto tři neuvěřitelně vyleštěných podpatků cvaklo o sebe jediným hlučným klapnutím, když osmdesát sedm kadetů absolventské třídy strnulo v ocelově nehybném pozoru. (Je třeba vysvětlit, že někteří pocházeli z jiných světů, proto i různé počty nohou apod.) Nikdo ani nedýchal, nikdo ani nemrkl, nikdo se nepohnul ani o tisícinu milimetru, když předstoupil plukovník von Thorax a přísně na ně shlédl skleněným monoklem nasazeným na skleněném oku, šedivějící vlasy tuhé jako ostnatý drát, v bezvadně střižené černé uniformě, cigaretu z pekelného krmlového býlí v ocelových prstech levé protězy, zatímco černá rukavice nasazená na pravé protěze vylétla k vojenskému pozdravu. Motorky jeho železných plic tiše předly, aby dodaly sílu obřímú zařvání, když drsně zavelel.

„Pohov. A poslouchejte mě. Jste vybraní muži a taky vybrané předměty, to je každému jasné, ze všech civilizovaných světů této galaxie. Šest milionů čtyřicet tři kadetů nastoupilo do prvního ročníku a většina tak nebo tak zklamala. Někteří se nedokázali podřídit kázni. Jiné bylo třeba vyloučit a zastřelit pro sodomii. Někteří taky uvěřili tomu komoušskému a liberálnímu žvástu, že válka a zabíjení nejsou nutný a ty bylo třeba taky vyloučit a zastřelit. A tak jak tito slaboši odpadali, tvořilo se tvrdé jádro sboru — vy! Vojáci — první absolventi VVV! Připraveni šířit plody civilizace k vzdáleným hvězdám. Připraveni konečně objevit, co znamenají ta písmena VVV!“

Z mnoha hrdel se vydralo mohutné volání, vyjadřující chraptivě mužné nadšení a radost, které se odrazilo od stěn stadionu. Von Thorax dal signál a velká imperviumitová střecha dosedla na své místo a uzavřela stadión před zvědavými zraky a slechy, jakož i slídívními paprsky špiónů. Nadšené mladé hlasy provolávaly dál a mnohý bubínek byl toho dne protřen! Přesto však opět v okamžiku strnuli, když plukovník zvedl ruku.

„Vojáci, nebudete sami, až budete šířit hranice civilizace až k barbarským hvězdám. To ne! Budete mít po boku věrného druha. První muž v řadě, krok vpřed. K setkání s věrným druhem — VCHOD!“

Určený voják vystoupil pořadovým krokem a ostře cvakl podpatky, přičemž ono cvaknutí splynulo s klapnutím široce otvíraných dveří, takže se každé oko na stadióně mimoděk a podvědomě upřelo směrem k černému otvoru brány, v němž...

Jak to popsat? Jak popsat bouřkový vír, který vás bičuje, bouří, která do vás bije, kosmoorkán, který vás trhá? Bylo to nepopsatelné jako každá přírodní síla!

Byla to nestvůra tři metry vysoká v kohoutku a čtyři ve škaredé, děsivé, zuby cenící hlavě. Kolem čtyř nohou, pohybujících se jako ocelové písky, se tvořily bouřné víry a kosmické orkány, jejich obrovské drápy vyrývaly rýhy do nezníčitelné imperviumitové podlahy. Příšera, zrozená z šílenství a nočních můr, se před nimi zjevila a vydala výkřik, při němž se duši chtělo zemřít.

„Tak!“ zařval plukovník von Thorax a krvavá slina se mu objevila na rtech. „Zde je váš věrný druh mutavelbloud, mutant ušlechtilého zvířete staré dobré Země, pýcha, hrdost VVV – Vesmírných velbloudích vojsk! Vojáku, převezměte svého velblouda!“

Vybraný vojin vystoupil a zvedl ruku k pozdravu tohoto ušlechtilého zvířete, které mu okamžitě tu ruku ukouslo. Jeho zděšený výkřik se mísil se stěží potlačovanými vzdechy jeho kamarádů, kteří víc než s pouhým zdvořilým zájmem sledovali, jak se kolem velblouda sbíhají jeho ošetřovatelé s ohlávku pobitou mosaznými cvočky, jak ho údery klacků zahánějí nazpět, zatímco sanitáři rychle svorkují zraněný pahýl vojákovy paže a táhnou bezvládné tělo pryč.

„Toto byla první lekce o bojových velbloudech,“ vykřikl drsně plukovník. „Nikdy k nim nenatahujte ruku. Váš kamarád, až mu udělají transplantaci nové paže, si zcela jistě tuto lekci zapamatuje, to jsem si jist, ha-ha! Další muž, další věrný bojový druh!“

Opět se ozvalo dunění kopyt, vysoký bublavý zvuk a ječivý řev útočícího bojového velblouda. Vybraný vojin tentokrát držel ruce připážené a velbloud mu ukousl hlavu.

„Obávám se, že transplantaci celých hlav ještě neumíme,“ řekl plukovník se šibalským mrknutím na vojáky. „Minutu ticha za vašeho zemřelého kamaráda, který se odebral na velkou startovací základnu tam v oblacích. To stačí. Po-ZOR! Nyní bude následovat výcvik ve velbloudím prostoru, kde se naučíte, jak ovládat své věrné bojové druhy. Nikdo přitom nezapomene, že každý z nich má kompletní imperviumitový chrup a kopyta pokrytá stejným materiálem, ostrým jako břitva. ROZ-chod!“

O rajónech rot VVV se říkalo, že jsou „žádná paráda“ – anebo „žádné rozmazlování“. Pohodlí a vybavení bylo odpovídající: za lůžka sloužily imperviumitové desky, pochopitelně bez matrací – to jen křiví páteř, jasný! – a prostěradla z konopí. Pochopitelně bez příkrývek – vždyť teplota v místnosti se udržovala na zdraví prospěšných 4 stupních Celsia. Ostatní vybavení odpovídalo výše uvedenému, takže absolventi při návratu z přehlídky a výcviku s

velkým překvapením shledali nezvyklý přepych. Na každé holé žárovce patnáctce bylo stínítko a na každé posteli milý polštářek, měkoučký a dva centimetry silný. Začínají se jim asi zúročovat ty roky tvrdého výcviku.

Mezi studenty byl daleko nejlepší jeden, který se jmenoval M-. Jsou tajemství, která je třeba neprozrazovat, jsou jména, která jsou drahá rodině a známým. Proto spustíme závoj tajemství nad skutečnou identitou muže, kterému budeme říkat M-. Postací, když mu budeme říkat „Vocilka“, neboť to byla přezdívka kohosi, kdo ho znával nejlíp ze všech. „Vocilka“ nebo také „Ocelový muž“, jak mu budeme říkat také my, měl tehdy kamaráda, který se jmenoval L-. Později, daleko později, mu jistí lidé začali říkat „Baron Jax“ a pro účely tohoto vyprávění ho budeme rovněž nazývat „Baron Jax“ nebo jenom prostě „Jax“. Tohoto Jaxe předčil ve školních znalostech i ve sportovních výkonech pouze Vocilka a ti dva byli nerozluční kamarádi. V minulém ročníku bydleli na stejném pokoji a teď s nohama pohodlně opřenými vychutnávali neobvyklý přepych nového vybavení pokoje, srkali kávu bez kofeinu zvanou „kofi“ a kouřili oblíbené školní cigarety bez nikotinu, které výrobce nazval Bájocigo, ale kadeti VVV jim s humorem sobě vlastním přezdívali „hřebíky“ nebo „trhače plic“.

„Hod' po mně jeden hřebík, Jaxi, buď tak hodnej,“ řekl Vocilka, který ležel na posteli s rukama za hlavou a snil o tom, co ho čeká v budoucnosti, až dostane přiděleného vlastního velblouda. „Au!“ zasmál se vesele, když ho balíček hřebíků zasáhl do oka. Vytáhl jednu ze štíhlých tyčinek, škrtl jí o stěnu, aby se zapálila, a pak zhluboka vdechl do plic osvěžující kouř. „Nemůžu tomu uvěřit.“ Začal dělat z kouře kroužky.

„No to je, u Grdla, pravda,“ usmál se Jax. „Už jsme absolventi. Hod' mi ten paklík hřebíků, ať si můžu dát s tebou čouda.“

Vocilka poslechl tak rychle, že balíček narazil do zdi a okamžitě vzplanul i s cigaretami. Sklenice vody sice nemilou událost napravila, ale voda ještě syčela, když se na komskrínu rozsvítilo červené světlo.

„Naléhavá zpráva,“ vyštěkl Vocilka a praštil do spouštěcího tlačítka. Oba mladí muži vyskočili a postavili se do nehybného pozoru, když se na obrazovce objevily železné rysy plukovníka von Thoraxe.

„M-, L-, okamžitě ke mně do kanceláře. A fofrem.“ Slova mu padala ze rtů jako olověná závaží. Co to má znamenat?

„Co to má znamenat?“ zeptal se Jax, když sjížděli po tyčích rychlostí téměř se rovnající volnému pádu.

„To brzo zjistíme,“ opáčil Vocilka, když stáli před kanceláří starého a aktivovali hlásič.

Dveře poháněné jakýmsi skrytým mechanismem se rozlétly dokořán a oni ne bez rozechvění, vešli. Ale co to? No právě! Plukovník na ně pohlížel s úsměvem. Neuvěřitelné o to víc, neboť, pokud bylo známo, takový výraz doposud nikdy neproběhl po jeho přísné tváři.

„Udělejte si pohodlí, chlapci,“ prohlásil a ukázal k pohodlným křeslům, která na dotyk knoflíku vyrostla přímo z podlahy. „V opěrkách servokřesel jsou žvára. A taky valumíjské víno a snagské pivo.“

„Nebylo by kofi?“ vylétlo právě Jaxovi z otevřených úst a všichni se srdečně zasmáli.

„Nemyslím, že po něm skutečně toužíte,“ zachřel plukovník laškovně přes svůj umělý hrtan. „Napijte se, chlapci. Ted' jsou z vás vesmírné krysy VVV a mládí skončilo. Podívejte se na tohle.“

Ve vzduchu se zničehonic vytvořil trojrozměrný obraz, sotvaže se plukovník dotkl tlačítka. Dálkový kosmický bitevník, jaký ještě nikdo předtím neviděl. Štíhlý jako mečoun, s elegantními téměř ptačími křídly, robustní jako velryba a po zuby ozbrojený jako aligátor.

„Svatej Kolóné,“ vydechl Vocilka a hrůzou otevřel ústa. „Tomu teda říkám pořádný bágo rakety!“

„My mu většinou říkáme Neúhybný,“ řekl nikoli nevesele plukovník.

„To je vona? Zaslechli jsme něco povídat...“

„Zaslechli jste patrně jen velice málo, protože tohle novorozeně od samého začátku pěkně pečlivě balíme do plínek. Má ty nejmohutnější motory, které kdy kdo postavil, nový, vylepšený typ MacPhersonů1, Kellyho pohon2 je teď tak zdokonalený, že byste ho nepoznali ani za měsíc čtvrtků a Fitzroyovy protektory3, teď s dvojnásobným výkonem, vedle kterých ty staré vypadají skutečně jako dětské špuntovky. A to nejlepší jsem si nechal až úplně na konec...“

„Už nám nemůžete ukázat nic lepšího,“ přerušil ho Vocilka.

„To si jen myslíš, chlapče!“ zasmál se laskavě plukovník, což znělo jako když se trhá ocelový plát. „Nejlepší novina je: M-, jmenuji vás kapitánem tohoto kosmického superbitevníku a vy, L-, budete mít to štěstí sloužit na výše uvedeném ve funkci hlavního palubního inženýra.“

„M- by byl asi daleko šťastnější jako král kotelny než jako kapitán,“ zabručel Jax a všichni se rozesmáli, protože si mysleli, že je to vtip.

„Všechno je plně automatizované,“ pokračoval pak plukovník, „takže dvoučlenná posádka úplně postačí. Musím vás ovšem upozornit, že loď nese určité experimentální přístroje, takže její osádka musí tvořit dobrovolníci...“

„Já se hlásím dobrovolně!“ zvolal Vocilka.

„Já musím na tojet,“ řekl Jax a začal vstávat, třebaže se zas okamžitě posadil, když plukovníkovi okamžitě vklouzl do ruky ošklivě vypadající plamenomet. „Ha-ha, to byl jen fór. Jasně, hlásím se taky dobrovolně.“

„Věděl jsem, že se na vás, chlapci, můžu spolehnout. U VVV slouží chlapi. A velbloudi, ti ovšem taky. A teď vám řeknu, co uděláte. Zítra v 03.04 vyrazíte v Neúhybném do éteru směrem na Labut'. Pak zamíříte k jisté planetě.“

„Nechte mě hádat, teda jestli můžu,“ řekl zachmuřeně Vocilka, zuby pevně stisknuté. „Snad nechcete, abychom vltli do Biru-2, který je plný laršníků?“

„To taky chci. Tam mají laršníci svou hlavní základnu, odtud plánují drogové a hazardní operace, tam mají překladiště bílého masa, tam tisknou falešné peníze, pálí načerno flnnx a navíc je to známé doupě pirátských hord.“

„Podle toho, co říkáte, máme proti tomu asi zasáhnout!“ ušklíbl se Vocilka.

„Už přece nepotřebujete, aby se vám pískalo skrz zuby,“ přitakal plukovník. „Já být mladší a nemít v sobě tolik náhradních orgánů... řeknu vám – po takové příležitosti bych skočil sám...“

„Mohli byste být třeba hlavní palubní inženýr,“ nabídl mu Jax.

„Ty drž hubu,“ naznačil mu šetrně plukovník. „Mnoho štěstí, pánové, čest VVV bude povždy s vámi.“

„A co takhle velbloudi?“ zeptal se Vocilka.

„Snad příště. Jsou s nimi, tak nějak, adaptační problémy. Jen za tu dobu, co tu sedíme, jsme přišli o další čtyři absolventy. Možná, že použijeme úplně jiná zvířata. Budou to VOV.“

„Bojové opice?“ zeptal se Jax.

„Bud, anebo osli. Nebo ogongové. Ale to je můj problém, vy se o to nestarejte. Váš jediný úkol, chlapi, je odpálit odtud a rozštípnout je tam na Biru-2. Já určitě vím, že to dokážete.“

Jestli tvrdě vyhlízející tváře obou vojáků vyjadřovaly nějaké pochybnosti, nechali si je pro sebe, protože to už je způsob, jak u sboru řeší své problémy. Konali, co bylo třeba vykonat, a příštího rána, přesně v 03:04:00 hodin, mohutný trup Neúhybného vyrazil do vesmíru. Dokud bezpečně neopustili gravitační pole Země, řvoucí MacPhersonovy motory dávaly reaktorovému pohonu kvintilióny ergů. Jax se staral o chod motorů a neúnavně házel radioaktivní transvestit do hladové otevřeného jícnu pece, dokud mu Vocilka z můstku neoznámil, že je čas na přepnutí. Pak přepnuli na Kellyho pohon, který si bral energii přímo z vesmíru. Vocilka stiskl spínač, kterým se pohon aktivoval, a mohutná loď poskočila ke hvězdám sedminásobkem rychlosti světla⁴. Protože pohon byl plně automatický, Jax se osvěžil v osvěžovně, dal si vyprat šaty v pracovním a vydal se na kapitánský můstek.

„Páni,“ řekl Vocilka a obočí mu vyjelo navrch hlavy. „To jsem nevěděl, že rád nosíš puntíkový suspensory.“

„Už jsem neměl žádné jiné čistě. Pracovna mi rozpustila všechny šaty.“

„Tím se netrap. Trápit se teď budou laršníci na Biru-2! Přesně za sedmáct minut se dostaneme do jejich atmosféry a zrovna přemýšlím, co se stane pak.“

„No, někdo to dělat musí! Já neměl ještě čas se nadechnout, natož myslet!“

„Klídek, kamaráde, jedeme v tom spolu. Jak to vypadá, máme jen dvě možnosti. Buď na ně můžeme vletět přímo a pálit po všem, co se jen pohne, nebo se tam můžeme vplížit.“

„Tys fakt přemýšlel, to je vidět.“

„Nevšímám si urážek, protože jsi unaven. I když je naše palebná síla mohutná, jejich pozemní baterie jsou silnější. Navrhuji tedy, abychom se tam dostali tak, aby nás nezpозorovali.“

„S třiceti miliony tun, které naše loď váží, to ovšem bude poněkud obtížné, ne?“

„Normálně ano. Ale vidíš tady to tlačítko s nápisem – neviditelnost? – Zatímco jsi tam dole přikládal, dal jsem si to celé vysvětlit. Je to novinka, kterou ještě nikdy nenasadili do akce, udělá nás to neviditelné a naprosto nezjistitelné jakýmkoliv detekčním přístrojem.“

„Tak, to už je lepší. Ale patnáct minut, které nám zbývají, není nic moc. Už jsme pekelně blízko. Tak zapneme ty paprsky neviditelnosti...“

„Sakra, co to...!“

„A je to. O co ti jde?“

„Vlastně o nic. Jen o to, že ten přístroj neviditelnosti je pokusný model a jeho funkčnost nepřesahuje patnáct minut. Pak shoří.“

Jak se naneštěstí ukázalo, šlo přesně o ten případ. Sto mil nad holým, výbuchy rozrytým povrchem Biru-2, se starý dobrý Neúhybný zjevil opět v celé kráse.

Ve zlomku milisekundy se mohutné kosmické sonary a superradary zaměřily na pronikající loď, zatímco podprahové světelné signalizační stanice vysílaly identifikační kódy a čekaly na správnou odpověď, kterou odliší vlastní těleso od vetřelce.

„Vyšlu signál a to je zadrž. Ti laršníci moc filipa nemají.“ Vocilka se vesele zasmál. Zmáčkl tlačítko mikrofonu, přepnul na mezihvězdné tísňové volání a pak vychrlil ostrým a sonorním hlasem „Agent X-9 základně. Měl jsem bojový střet s nepřátelskou hlídkou, kódovací tabulky zničeny, ale dostal jsem všechny... ha-ha! Jdu na přistání s nákladem 800 000 tun pekelného krmlového býlí.“

Odpověď laršníků přišla velmi brzy. Obrovské jícny tisíců plamenometných kanónů vyvrhly zničující paprsky energie, jejíž množství téměř narušovalo samotnou fyzikální podstatu vesmíru. Mohutné záblesky se propalovaly do pancéřovaných stěn starého Neúhybného, kterému bohužel nebylo určeno, aby zestárnul třeba jen o chvilku víc. Okamžitě pronikly jejich blesky dovnitř samotného trupu lodi. Pouhá hmota nemůže takový náraz energie, uzavřené ve svítivých útrobach této planety, vydržet a nezničitelné imperviumitové stěny lodi se okamžitě proměnily na řídký plyn, který se dále přeměnil na elektrony a protony (neutrony rovněž), z nichž byl vyroben.

Pouhá tělesná schránka takový nápor nemůže vydržet. Ale těch několik vteřin, které blýskavá energie potřebovala k proniknutí pancéřovaných krytů, stěn trupu, plynných a protonových clon, stačilo oběma statečným vojákům, aby se nasoukali do kosmických brnění. A právě včas! Trosky kdysi mohutné lodi vletly do atmosféry a o pár vteřin později dopadly na jedovatou půdu Biru-2.

Náhodnému pozorovateli se to mohlo jevit jako konec. Kdysi královna vesmírných moří už dolétala, protože z ní nezbylo víc než třiaosmdesát kilo kouřícího odpadu. Nic neukazovalo na nejmenší příznaky života v této tragické trosce, když se ze skrytých, ve skále ukrytých příklopů, vynořila pásová vozidla a začala prozkoumávat kouřící zbytky všemi detektory nastavenými na maximální výkon. Hlaste se! kvílelo rádio. Žádné příznaky živého organismu s přesností na patnáct desetinných míst! hlásil na základnu proklínající operátor pásáků, než dostal pokyn k návratu na základnu. Kovová chapadla ještě jednou zlostně zacvakala a zachňapala po holé půdě, a zmizela. Zůstala jediné chladnoucí hromada kovového šrotu, zoufale syčící, když po ní jako slzy stékaly potůčky jedovatého deště.

Byli naši oba dobří kamarádi mrtví? Už jsem myslel, že se nikdo nezeptá. Inženýrům laršníků totiž uniklo, že asi milisekundu před tím, než vrak narazil na zem, vymrštily steelitové pružiny dva masivní, téměř nezničitelné kosmické obleky až k samému horizontu, kde dopadly za skalnatý pahorek, který je skryl. Čirou náhodou se jednalo o ten

pahorek, v němž byl zabudován tajný příklop kryjící desku pro pásová vozidla s detektory marně se snažící něco zjistit. Cestu, kterou se pak vrátila zpět i s nadávajícím operátorem, jenž okamžitě ztuhl po dávce pekelného krmlového býlí a nepovšiml si, jak ručičky detektorů poskočily, když pásáky opět vjely do tunelu, tentokrát s nákladem, který neměly, než se před nimi ponejprv otevřel obrovský příklop.

„Dokázali jsme to! Pronikli jsme jejich obranou,“ radoval se Vocilka. „A to přesto, že jsi, ať tě Grddl prokleje, stiskl ten knoflík neviditelnosti.“

„A jak jsem to měl vědět?“ zaskřípěl Jax. „Takže teď sice nemáme žádnou loď, získali jsme však moment překvapení. Nevědí, že jsme tady, zatímco my víme, že tu jsou!“

„To je chytrý. Psst!“ zasyčel. „Skrč se, něco vpředu vidím.“

Klapající pásáky se vplazily do velké komory vytesané v živém kameni, nyní naplněném nejrůznější mrtvou válečnou mašinérií. Jediný člověk, pokud ho bylo možno nazvat člověkem, byl laršník, jehož špinavé prsty se rozběhly po ovládacích prvcích zbraní sotvaže spatřil vetřelce, a tím skončil. Přesně zacílené paprsky dvou vrhačů ho vynulovaly a v milisekundě z něho nezbylo víc, než zuhelnatělé zbytky spáleného masa na křesle. Spravedlnost, kterou přinášela VVV, udeřila konečně i v laršnickém doupěti.

A byla to spravedlnost neosobní a konečná, nezaujatá a smrtící, protože zde, v tomto sídle veškerého zla, nebylo „nevinných“. Rozhněvaná síla mstící civilizace smetla každého, kdo se jí postavil do cesty, když si dva kamarádi se zbraněmi rozsévajícími smrt razili cestu chodbami, kudy doposud kráčela hanebnost.

„To je teda kusanec.“ Vocilka se ušklíbl, když vešli obrovskou branou ze zlaceného impervialitu, před níž sebevražedné komando spáchalo sebevraždu v jejich palbě, z níž nebylo uniknutí. Pak se tu a tam ještě vyskytl nepatrný odpor, blýskavě a hřmotně potlačený, a nakonec padla i tato poslední překážka a oni triumfálně kráčeli do ústředního řidičeho sálu, kde seděla u hlavního panelu jen jediná, osamělá postava. Sám Šéflarš, tajná hlava mezihvězdné říše zločinu.

„Tvůj osud se naplnil,“ pronesl vážným hlasem Vocilka a chladně zamířil na postavu v černém hábitu a lesklé kosmické přilbě. „Sundej si tu přilbu nebo jsi synem smrti.“

Odpovědi mu bylo uslintané zabublání zoufalé zuřivosti a ruce v černých rukavicích dlouho zběsile přebíhaly po spouštích zbraní. Pak, stále velice pomalu, se tyto ruce zvedly k přilbě, otočily závitěm a pomaluji zvedly...

„U svatého jména proroka Grddla!“ vydechli současně oba vojáci, které to, co spatřili, zbavilo slov.

„No tak teď to víte,“ zaskřípál zuby vztekly Šéflarš. „Ha-ha, vsadím se, že vás to nikdy ani nenapadlo.“

„Vy!!“ Vocilka s námahou vydechl a porušil mrazivé ticho. „Vy! Vy! Vy!!!“

„Ano, já, plukovník von Thorax, velitel VVV. Mne jste nikdy nepodezřívali a já, cha-cha, jsem se vám po celou tu dobu jen smál.“

„Ale...“ vykoktal Jax. „Proč?“

„Proč? Odpověď je jasná každému, kromě mezihvězdné demokratické svini, jako jsi ty. Jediná věc, které se laršnici této galaxie musí obávat, je něco jako VVV, mocná síla naprosto netečná k svodům a úplatkům, neochvějně ušlechtilá ve svém poslání. Vy byste nám MOHLI způsobit potíže. Proto jsme zřídili VVV a já už dlouho obě organizace řídím. Naši náboráři nám opatřili to nejlepší, co skýtají civilizované planety a já dohlížím, aby většina z nich odpadla, aby jejich morálka byla zničena, těla zdeptána a duch ponížen tak, aby již nepředstavovali žádné nebezpečí. Jistě, několik jich vždycky projde celým kursem bez ohledu na to, jak odporný jim ho udělám – v každé generaci je určité procento supermasochistů, ale já se umím rovněž postarat o to, aby se s takovými hezky rychle skoncovalo.“

„Třeba tím, že se pošlou na sebevražednou misi?“ zeptal se ironicky Vocilka.

„To je dobrý způsob.“

„Jako ta, na kterou jsme byli poslání my – ale to nevyšlo! Pomodli se, špinavý laršniku, odebereš se k svému stvořiteli!“

„Stvořiteli? Modlit se? Co máte místo mozků? Všichni laršnici jsou ateisté až do konce...“

A ten konec nastal. V blýskavých výparech přišla zasloužená smrt, kterou Šéflarš přivítal s oplzlými slovy na odporných rtech.

„A jak teď?“ zeptal se Vocilka.

„Takhle,“ odvětil Jax, vystřelil mu z ruky zbraň a zároveň ho znehybnil neprolomitelným paralyzujícím paprskem. „Být druhý už mi nevyhovuje – dřepět ve strojovně, zatímco ty jsi na můstku. Odtedka je to moje hra.“

„Ty ses zbláznil!“ zabreptal Vocilka zmrtvělými rty.

„Naopak, ponejprv v životě mám rozum. Šéflarš je mrtev, ať žije Šéflarš. Je to teď celé moje! Celá galaxie je teď moje.“

„A co já?“

„Mohl bych tě zabít, ale to bys měl moc lehké. A kdysi ses se mnou dělil o svou čokoládu. Na tebe svalím odpovědnost za ten debakl. Za smrt plukovníka von Thoraxe, za katastrofu zde na laršnické operační základně. Každá ruka ti půjde po krku, budeš psancem a tulákem po nejzapadlejších místech této galaxie a po zbytek života budeš žít ve strachu a hrůze.“

„Vzpomeň si na tu čokoládu!“

„Taky že jo. Dával jsi mi jen plesnivý kousky, a teď... PADEJ!“

Hele, proč chceš znát moje jméno? Starej dýzlák bohatě stačí. A moje vyprávění? Asi není pro tvý jemný uši, kámo. Hele, vobrat' to do sebe, a dáme si ještě jednou. Aspoň to můžeš udělat pro ubohýho starocha, kterej toho v životě tolik zkusil. Připijem si na pitomou smůlu, na prů-spěch, jak tomu vobčas říkám. Tak teda – ať Velkej Kramddl navěky prokleje toho chlapa, kterej byl jednu dobu známej pod jménem Baron Jax. Co, hlad? Já teda ne, NE! NIC!! A čokoládu už vůbec ne!!!

Sestup na zemi

„Gino... Gino... prosím tě, pomoz mi! Udělej něco, proboha!“

Tenounký hlásek, který škrábal v mikrofonu Gino Lombardiho, bylo slyšet slabě — v pozadí hřměla solární interference. Gino ležel natažený v měsíčním prachu, napůl zahrabaný v jemné, jakoby mleté penze, ruce roztažené a hmatal po úbočí skalnaté úžlabiny. Silnou látkou kosmického obleku cítil, jak se pod ním drobí a láme skalnatý okraj a rychle couvl. Prach a kusy skály se nepřetržitě sypaly přitahovány lunární gravitací zvětšenou nepřítomností ovzduší. Jemná mlhovina prachu se usadila i tam dole na Glazerově přilbě a částečně zakryla tvář staženou úděsem.

„Gino... pomoz mi... pomoz mi odtud,“ říkal a natahoval paži vzhůru.

„Nejde to,“ odpověděl Gino a celou váhou, pokud se odvážil, se opřel o drolivou horninu a natáhl ruku tam, kam to jen šlo. Pořád ale chyběl yard od tápající ruky v rukavici. „Nedosáhnou k tobě — a nic tu nemám, čeho by ses chytil. Půjdu pro něco do Brouka.“

„Nechod!...“ zakřičel Glazer, ale jeho hlas zmlkl, když se Gino překulil přes okraj a hrabal se na nohy. Jejich rádia v přilbě měla slabý signál a nepronikala přes horninu. Hodila se pouze pro dohlednou komunikaci.

Gino utíkal jak nejrychleji uměl: dlouhými klouzavými skoky se blížil k Broukovi. Ten tady vypadal skutečně jako brouk, červený, dřepící v měsíční krajině, čtyři pavoucí nohy zabořené do prachu. Polohlasně zaklel: tohle je pěkný konec první měsíční expedice! Slušný start, dokonalé navedení na oběžnou dráhu, první dva stupně se oddělily podle plánu, navedení na oběžnou dráhu Měsíce rovněž perfektní, a bezchybné přistání. A po deseti minutách od chvíle, kdy opustili Brouka, musel Glazer spadnout do toho kráteru zasypaného jemným prachem. Urazit celou tu dlouhou cestu, podstoupit nesčíslná rizika a pak spadnout do díry... Na světě není žádná spravedlnost.

U základny lodi si Gino protáhl nohy, odrazil se směrem k horní sekci Brouka, hmátl po otevřeném vstupu ve dně kabiny. Všechno si rozvážil ještě když běžel, nejlepší bude magnetometr. Vytrhl ho z konzoly i s kabelem, který rychle uvolnil a bez ztráty okamžiku se obrátil k otvoru. Následoval jediný dlouhý skok zpátky na povrch — tedy uvažováno v podmínkách zemské přitažlivosti — ale nevšímal si nebezpečí a skočil, pouze se po dopadu zabořil do prachu až po kolena. Řada jeho předchozích nejasných stop se táhla až k měsíční průrvě. Utíkal celou cestu. Hrud' hrozila, že se roztrhne i přesto, že dýchal čistý kyslík. Vrhel se k povrchu a plazil se jako had k té zející ráně.

„Připrav se, Glazere,“ zakřičel a v hlavě pod přilbou mu zadunělo jeho vlastním hlasem. „Chyť se toho kabelu...“

Kráter byl prázdný. Nasypalo se do něj trochu víc zvětralé skály a Glazera už nebylo vidět.

Major Gino Lombardi ležel dlouho na okraji a svítil do zdánlivě bezedné průrvy měsíčního povrchu, volal rádiem nastaveným na maximální výkon. Odpovídal mu praskot statických výbojů a pomalu si uvědomoval rostoucí chlad z věčně zmrzlých skal, který začal prostupovat izolaci jeho skafandru. Glazer byl ztracený, nedalo se nic dělat.

Pak už Gino jen metodicky a bez zájmu vykonával všechno, co se od něj v takové situaci čekalo. Sebral vzorky hornin, vzorky prachu, výsledky měření, umístil registrační přístroje přesně podle instrukcí a pak vypálil kontrolní výstřel. Když byl hotov, sebral všechny záznamy z přístrojů a šel zpět k Broukovi. Když se po dalším oběhu dostalo Apollo opět nad jeho hlavu, zapjal palubní vysílač a vysílal hlášení.

„Dělej, Dane... Plukovníku Coye, jak mě slyšíte...?“

„Slyším dobře,“ zapraskalo v mikrofonu. „Tak ko, kluci, jaký to je špacírovat po Měsíci?“

„Glazer je po smrti. Jsem tu sám. Mám všechny údaje a fotografie. Žádám o povolení zkrátit pobyt proti plánu. Myslím, že není zapotřebí, abych tu ještě zůstával.“

Dlouhé vteřiny nebylo slyšet nic než praskavé ticho. Pak se ozval Danův hlas, pořád stejný, ovládaný hlas s texaským přízvukem.

„Rozumím, Gino, čekej na počítačový signál. Myslím, že se střetneme při dalším oběhu.“

Start z Měsíce proběhl stejně hladce jako při zkouškách na maketě dole na Zemi. Gino měl teď práce za dva a nezbyl mu čas přemýšlet o tom, co se stalo. Byl upoután, když rádiový signál počítače spustil motory, které byly v dolní části Brouka, nazvedly jeho horní část a vymrštily ji vstříc setkání na oběžné dráze. Spojovací sekce Apolla mu zakryla průzor a Gino si uvědomil, že právě prochází před ní, je příliš rychlý. Provedl korekci dráhy s pocitem úplného vyčerpání. Počítač jen nevzal v úvahu zmenšenou hmotnost lunárního modulu, který teď nesl jen jednoho pasažéra. Potom už se spojením nebyl žádný problém a o pár minut později prolézal do nitra lodi vstupem, který se za ním hermeticky uzavřel. Dan Coye stál u řídicího panelu a neříkal nic, dokud se tlak v kabině nestabilizoval a oba si nesundali přilby.

„Co se tam dole stalo, Gino?“

„Nehoda, v povrchu byla trhлина jen lehce zasypaná prachem. Glazer prostě jenom... do ní spadl. To je všechno. Snažil jsem se ho vytáhnout, ale nedosáhl jsem k němu.“

Vrátil jsem se do Brouka pro nějaký kabel, ale když jsem se vrátil, zapadl mezitím hlouběji... a bylo to...“

Gino si zakryl rukama tvář a třebaže o tom nevěděl, začal vzlykat a třást se únavou a vyčerpáním.

„Já ti něco povím, ale nikomu to neříkej. Já vůbec nejsem pověřivý,“ řekl Dan a zatáhl za zip svého hermetizovaného skafandru. „Každý si myslí, že jsem a já ti to říkám hlavně proto, abys věděl, jak se lidi můžou mejlit. Tady mám svůj talisman, protože každé správné pilot musí mít talisman, a taky novináři mají takové věci rádi, protože to vždycky osvěží jejich nudný články.“ Vytáhl z kapsy malou kaučukovou panenku, kterou proslavily miliony televizních obrazovek, a zamával jí Ginovi.

„Každej ví, že bez svého talismanu nedám ani ránu, ale nikdo neví, jaký štěstí mi nosí. Tobě ho teď ukážu, majore, a podělím se s tebou o své štěstí. Za prvé: ta panenka není gumová, protože by to mělo negativní vliv na kvalitu obsahu, nýbrž je vyrobena z neutrálního plastu.“

I když bylo Ginovi velice zle, překvapeně vzhlédl, když Dan uchopil panenku a odšrouboval jí hlavu.

„Všimni si jemného pohybu zápěstí, kterým zbavuji svou přítelkyni hlavy. Pod jejími nadry spočívá to největší štěstí světa, kysele kvašený pětasedmdesátiprocentní bourbon. Cvakni si.“ Natáhl se a podal panenku Ginovi.

„Díky, Dane.“ Vzal ji, zmáčkl a dvakrát polkl. Vrátil ji zpět.

„Na dobrého pilota a dobrého kamaráda, Eddieho Glazera,“ řekl Dan Coye a pozvedl láhev. Pak náhle zvažněl. „Chtěl se dostat na Měsíc a taky se na něj dostal. Teď mu patří uživatelským právem.“ Metodicky vymáčkal z panenky poslední kapku a pečlivě jí přišrouboval hlavičku. „Teď se podíváme, jestli navážeme kontakt se střediskem, poinformujeme je a začneme zkracovat oběžnou dráhu pro sestup k Zemi.“

Gino naladil rádio, ale signál zatím nevyslal.

Během hovoru se jejich loď dostala na odvrácenou stranu Měsíce. Jeho těleso bránilo rádiové komunikaci se Zemí. Proletěli po oblouku trajektorie skrze temnotu a spatřili další východ slunce nad ostrými měsíčními štíty. Pak se jim do průzoru znovu nasunula obrovská koule Země. Severní Amerika byla jasně vidět, takže nebylo třeba volat přes translační stanice. Gino vyslal signál na Cape Canaveral a čekal dvě a půl vteřiny, až bude signál přijat a odpověď přelétne těch 480 000 mil ze Země. Vteřiny se dloužily a se vzrůstajícím pocitem strachu pozoroval, jak se vteřinová ručička plouží po ciferníku palubních hodin.

„Neodpovídali...“

„To je buď interference nebo sluneční skvrny... zkus to znovu,“ řekl Dan náhle velice napjatým hlasem.

Canaveral neodpověděl ani na další volání a neodpovídal, ani když zkusili záložní frekvence. Na krátkých vlnách zachytili jen jakési povídání leteckého provozu, ale jich si nikdo nevšímal a nevěnoval pozornost opakovanému volání. S hrůzou hleděli na modrou kouli Země a po hodině napětí, při němž se z nich řinul pot, si přiznali, že jsou z nějakého nevysvětlitelného důvodu odříznuti od rádiového spojení.

„Něco se muselo stát, když jsme naposledy obléтали Měsíc. Když jsi korigoval oběžné dráhy, spojení jsem ještě měl,“ řekl Dan a klepal na ampérmetr rádia. „Přece to nemůže mít poruchu...?“

„Tady u nás ne,“ řekl Gino rozhodně. „Ale – možná se něco stalo dole.“

„Ty jako myslíš... válka?“

„Co já vím. Ale s kým a proč? Na záložních frekvencích se nic neobvyklého neozývá, takže...“

„Podívej,“ zvolal chraptivě Dan. „Světla – kdepak jsou světla?“

Při posledním oběhu byla v dalekohledu jasně vidět třepotavá světla amerických velkých měst. Ale teď byl celý kontinent ponořen v temnotě.

„Podívej, v Jižní Americe města svítí. Gino, co se, sakra, doma stalo, když jsme byli za Měsícem?“

„To se dá zjistit pouze jediným způsobem. Vrátime se. Buď s pomocí řídicího střediska nebo bez něj.“

Odpojili Brouka, připojili se popruhy v kóji velitelského modulu a nakrmili počítač daty. Podle instrukcí navedli Apollo na správnou výšku pro spuštění motorů. Ještě jednou oblékli mrtvého soupeřníka Země a v určený okamžik spustil počítač motory posledního stupně. Vraceli se domů.

Když se vzala v úvahu všechna ta smůla, která je provázela, nepřistáli vlastně špatně. Trefili se na správný kontinent jen o pár rovnoběžek výš než měli, třebaže do atmosféry vstoupili dřív a rychleji než se jim líbilo. Takže to bez pozemní kontroly vlastně bylo téměř zázračně úspěšné přistání.

Když kabina se skřípěním sestupovala skrze husté vrstvy atmosféry, rychlost se přece jen začala zpomalovat a rychloměr začal ukazovat rozumná čísla. Hluboko dole už byla vidět Země, třebaže ji kryly husté mraky.

„Už se stmívá,“ řekl Gino. „Než přistaneme, bude tma.“

„V každém případě přistaneme ještě za světla. Mohli jsme taky sednout v Pekingu a o půlnoci, tak neremcej. Připrav se, ať můžeš vypustit padáky.“

Kabina dvakrát poskočila, když se nad ní otevřely obrovské padáky. Potom nastavili odtavovací štít, bezpečně zpátky v moři vzduchu.

„Nejsi zvědavý na přivítání?“ zeptal se Dan a mnul si šustící štětiny na bradě.

S ostrým praštěním drceného kovu se v horní části kabiny najednou objevila řada pravidelných otvorů a do prostoru syčivě vnikal vzduch a tlak se začal vyrovnávat.

„Podívej,“ vykřikl Gino a ukázal na tmavý obrys, který se přehnal kolem nich. Byl vejčitého tvaru s tupými křídly, proti zapadajícímu slunci se černě leskl. Pak se překlopil, začal prudce stoupat a dlouhé chvíle byl vidět jeho stříbrný trup, než se obrátil a začal střemhlav padat. Opět se vrátil, tentokrát blíž a větší. Z míst mezi křídly a trupem vyšlehávaly plameny.

Šedivá mlha zakryla slunce a oni vlétli do mraků. Oba muži se na sebe podívali, nikomu se nechtělo promluvit jako prvnímu.

„Tryskáč,“ řekl posléze Gino. „Ale takový jsem ještě neviděl.“

„Já taky ne, ale něco mi na něm bylo povědomého... Viděl jsi přece křídla? Viděl jsi ty...?“

„Jestli myslíš černé kříže, tak viděl, ale v případě potřeby to zapřu! Vlastně bych je ani neviděl nebýt těch nových klimatizačních otvorů, které nám někdo nadělal do trupu. Co si o tom myslíš?“

„Nic. Ale myslím si, že se brzy všechno dozvíme. Připrav se na přistání, už jsme ve dvou tisících stopách.“

Trysková stíhačka se už neobjevila. Utáhli si bezpečnostní popruhy a připravili se na náraz. Kabina se prudce rozkmitala, naklonila se na bok a začala poskakovat.

„Padáky... odhod' padáky,“ zavelel Dan Coye. „Táhne nás to.“

Gino udeřil dlaní do tlačítek ještě když Dan mluvil. Poskakování ustalo a kabina se pomalu narovнала a zastavila se.

„Čerstvý vzduch,“ řekl Dan a otevřel příklopy na pravé straně. Odskočily a se zuchnutím dopadly na zem. Když se odpojili ze zmeti drátů a přezek skafandrů, proudil už otvory suchý vzduch, který s sebou přinesl pach pouštního prachu.

Dan zvedl hlavu a nasál vzduch. „Vůně jako doma. Vylezeme z té plechové bedny.“

Plukovník Danton Coye lezl první, jak se slušelo na velitele americké expedice na Měsíc. Následoval major Gino Lombardi. Oba tam zůstali stát mlčky a slunce pozdního odpoledne se třpytilo na jejich stříbrných skafandrech.

Kolem nich, kam až dohlédli, se táhl nekonečný, šedivý, křovinatý porost s kaktusy. Nic nerušilo ticho, nic se nehýbalo, jen mírný vítr odnášel mračna prachu způsobené jejich přistáním.

„Voní to tu krásně, jako v Texasu,“ řekl Dan a znovu nasál vzduch.

„Smrdí to tu děsně, dostávám z toho akorát žízeň. Ale... Dane... co se vlastně stalo? Napřed jsme ztratili spojení, pak ten tryskáč...“

„Podívej... odpověď tamhle přichází,“ řekl mohutný plukovník a ukázal na pohybuující se sloupec prachu na obzoru.

„Už nemá smysl hádat, za pět minut to budeme vědět.“

Netrvalo to ani tak dlouho. Velký piskově zbarvený polopásový transportér se vynořil s dvěma bojovými vozidly v závěsu. Vozidla zabrzdila v obrovském oblaku prachu, který zvedla. Dveře transportéru se rozlétly a muž v motocyklistických brýlích slézal dolů a oprašoval si přiléhavou černou uniformu.

„Hände hoch!“ poručil a ukázal jim směrem k namířeným kulometům na bojových vozidlech. „Ruce nahoru a nechte je tam. Jste mými zajatci.“

Jako hypnotizovaní zvedli pomalu paže a hleděli jako očarovani na jeho uniformu. Dva stříbřité blesky na límci, vysoká brigádýrka – orel-dravec, svírající v drápech hákový kříž.

„Vy jste – vy jste Němci!“ vydechl Gino Lombardi.

„Bystrý úsudek,“ řekl důstojník bez stopy humoru. „Jsem hauptmann Langenscheidt. Jste mými zajatci. Budete poslouchat mé rozkazy. Vidíte ten kraftwagen – nastupte!“

„Tak moment,“ vzhopil se k odporu Dan. „Jsem plukovník Coye, Letectvo Spojených států, a chci vědět, co se tady děje...“

„Nastupte,“ poručil důstojník. Řekl to stejným tónem jako předtím, ale tentokrát vytáhl z pouzdra luger s dlouhou hlavní a namířil ho na ně.

„Tak pojd,“ řekl Gino a položil Danovi ruku na rameno. „Máš sice vyšší hodnost, ale jeho argumenty jsou nepřehlédnutelné.“

Vylezli na dřevěnou zadní část polopásového transportéru a německý kapitán se posadil čelem k nim. Za zády měli dva mlčenlivé vojáky se samopaly. Pásky zacinkaly a hodilo je to dopředu. Dusivý prach se zvedl všude kolem.

Gino Lombardi si pořád nedokázal připustit, že tohle je skutečnost. Let na Měsíc, přistání, dokonce i Glazerovu smrt si dokázal v hlavě srovnat. Byly to věci, které se daly pochopit, ale toto...? Podíval se na hodinky, v okénku datumovky byla vidět dvanáctka.

„Jen jednu otázku, Langenscheidte,“ zařval, aby překřikl hluk motoru. „Je dnes dvanáctého září?“

Místo odpovědi dostal strohé kývnutí.

„A kterého roku, 1971 – předpokládám?“

„Ano, jistě. Už žádné otázky. Ptát se bude oberst.“

Potom zmlkli a snažili se zabránit, aby se jim prach nedostával do očí. Po pár minutách zajeli k okraji cesty a zastavili, zatímco je míjel těžký tank a nákladní plošina jedoucí v protisměru. Zřejmě chtěli dostat kabinu, stejně jako její posádku. Když přešlo dlouhé vozidlo, pokračovali v cestě. Už se stmívalo, když se před nimi objevily obrysy dvou těžkých tanků, jejich děla se kymácela, jak jely po nerovné cestě. Pak se objevily stráže, autopark a automobily, stany a čadivá záře ohňů živěných benzinem hořícím v sudech s pískem. Transportér zastavil před největším stanem a se samopaly v zádech byli oba muži dostrkáni k jeho vchodu.

U polního stolu, zády k nim, seděl důstojník a psal. Zatímco stáli, dokončoval práci, pak složil několik papírů a dal je do pouzdra. Obrátil se, byl to hubený muž se zanícenýma očima, které se teď upíraly na zajatce, zatímco kapitán podával hlášení rychlou němčinou.

„To je velice zajímavé, Langenscheidte, ale naši hosté přece proto nebudou stát. Ať jim služba přinese židle. Pánové, dovolte, abych se představil. Jsem plukovník Schneider, velitel 109. tankové divize, kterou jste právě navštívili. Cigaretu?“

Plukovníkův úsměv jen taktak rozvlnil koutky jeho úst a vzápětí zmizel. Podal Ginovi plochou krabičku playersek, a on si automaticky vzal. Když ji uchopil, všiml si, že cigarety jsou vyrobeny v Anglii, ale krabička je německá.

„Myslím, že se potřebujete napít whisky,“ řekl Schneider a opět použil toho umělého úsměvu. Postavil na stůl láhev Old Highlandera tak, že Gino viděl na nálepku. Byl na ní správný obrázek skotského horala s dudami a v sukni. Jenomže teď právě říkal „Ich hatte gerne etwas zu trinken, WHISKY!“

Příkazník přistrčil Ginovi židli a ten se do ní vděčně složil. Usrkl ze sklenice, byla to dobrá skotská. Vypil ji jediným douškem.

Příkazník odešel a důstojník se posadil na skládací židli a také si pořádně nalil. Jediným příznakem jejich zajetí byla postava kapitána postávajícího u vchodu s rukou na pistoli zasunuté do pouzdra.

„To je zajímavé vozidlo, pánové, ve kterém jste dorazili. Naši techničtí experti si ho, pochopitelně, prohlédnou, ale je zde otázka–“

„Jsem plukovník Danton Coye, Letectvo Spojených států, osobní číslo...“

„Ale plukovníku,“ přerušil ho Schneider. „Bez formalit se zatím obejdeme...“

„Major Gino Lombardi, Letectvo Spojených států,“ přerušil ho Gino a řekl své osobní číslo. Němec opět blýskl úsměvem a usrkl ze sklenice.

„Nedělejte ze mě osla,“ řekl náhle a ponejprv chladná autorita jeho hlasu souhlasila s jeho zasmušilým výrazem ve tváři. „Gestapu to určitě řeknete, tak to můžete stejně dobře říct mně. A těch dětských hrátek necháme. Já dobře vím, že

žádné Letectvo Spojených států vůbec neexistuje, jenom velice malý armádní letecký sbor, který je výborný cvičný cíl pro naše stíhačky. Takže – co jste dělali v tom přístroji?“

„Po tom vám nic není plukovníku,“ odpověděl mu stejně úsečným tónem Dan. „Jediné, co bych chtěl vědět je, co dělají německé tanky v Texasu?“

Jeho slova zanikla v rachotu palby, který se ozýval nedaleko odtud. Pak bylo slyšet dvě silné exploze a vzdálené plameny obarvily plátno stanu. Kapitán Langenscheidt vytáhl pistoli a vyběhl ze stanu, zatímco ostatní se teprve rychle zvedali. Pak se zvenku ozval přídušený výkřik a vešel nějaký muž, který na ně namířil velkou, podivně vypadající pistolí. Byl ve špinavých maskáčích a tvář i ruce měl pomalované černou barvou...

„Verdammm...“ vydechl plukovník a sáhl po pistoli. Mužova pistole dvakrát poskočila a ozvaly se dva sykové zvuky. Tankistický důstojník se zlomil v pase, chytil se za břicho a svezl k zemi.

„Nestůjte tu a nekoukejte tak pitomě, chlapi,“ řekl vetřelec. „Pohyb, než nás tu někdo vyhmátne.“ Vyběhl ze stanu první a oni za ním.

Proklouzli řadou zaparkovaných nákladních aut a na chvíli se museli skrčit, když kolem běžela četa vojáků v hrncovitých přilbách k rachotícím kulometům. Pak začal střilet kanón a plamenů ubývalo. Jejich průvodce se k nim naklonil a šeptal.

„To je klamný útok, jen šest chlapů a velké zmatek. Ale asi dostali jednu jejich cisternu. Ti sauerkrauti velice rychle zjistí, o co nám šlo, a poklusem se vrátí.“

Vyklouzl z řady aut a všichni tři se rozběhli do temné pouště. Po několika yardech astronauti začali klopýtat, ale vydrželi, dokud málem nespadli do rokle, v níž rozezneli černý obrys džípu. Motor okamžitě chytil a když se nasoukali dovnitř, džíp se zhasnutými světly vylétl z rokle arazil si cestu křovinatým terénem.

„Měli jste štěstí, kluci, že jsem vás viděl přistávat,“ řekl jejich průvodce od volantu. „Já jsem poručík Reeves.“

„Plukovník Coye – a to je major Lombardi. Hodně vám dlužíme, poručíku. Když nás ti Němci sebrali, nemohli jsme tomu uvěřit. Kde se tady vzali?“

„Protiofenzíva – včera prorazili linie kolem Corpusu. Já se potloukám za touhle divizí se svou četou a hlásím do San Antonu, co dělají. Uviděl jsem váš plachták, nebo co to bylo, jak dopadl zrovna před jejich průzkum. Celý to bylo polepený hvězdárna a pruhami. No tak jsem se k vám chtěl dostat jako první, ale musel jsem se stáhnout, než mě jejich průzkum zpozoruje. Ale dobře to dopadlo. Vzali jsme jim transportér hned jak se setmělo, a dva moji lehce zranění ho vezou do Cotully, kde mám základnu. Zbytek kluků udělal ten klamný přepad a výsledek už znáte. Vy šašci z Armádního leteckého sboru byste měli dobře sledovat, odkud fouká vítr a neriskovat, že vám ty vaše nablejskaný mašinky sebere nepřítel.“

„Řekl jste, že Němci jsou u Corpusu – to tím myslíte Corpus Christi?“ zeptal se Dan. „A co tam dělají? Jak dlouho už tady jsou – a hlavně: jak se sem dostali?“

„Vy jste teda oba museli sloužit v pěkný díře,“ zabručel Reeves a málem si překousl jazyk, jak džíp poskočil ve výmolu. „Přece vylodění v Texasu je věc už nejméně měsíc stará. Sice je zadržujeme, ale jen taktak. Teď prolomili frontu a nesmějí nás dostat.“ Odmlčel se a chvíli přemýšlel. „Myslím, chlapi, že mi to moc mluví, raději byste mi měli říct, co tu děláte vy. Pevně se držte a za dvě hodiny jste z toho venku.“

Když sjeli na místní farmářskou silnici, přidal se k nim druhý džíp a poručík začal cosi mumlat do vysílačky, která v něm byla. Pak oba vozy vyrazily zase k severu, kolem protitankových pastí a palebných postavení, až dojeli do městečka Cotully, které leželo při dálnici jižně od San Antonia. Zavedli je zadem do místní samoobsluhy, kde bylo velitelské stanoviště. Byla tam spousta důstojníků, ozbrojené stráže a jeden jednohvězdičkový generál s těžkou bradou za psacím stolem. Atmosféra a pohledy se silně a v mnoha podrobnostech podobaly tomu, co zažili ve stanu německého plukovníka.

„Kdo vy dva jste, co tady děláte – jak se jmenuje ta věc, co visela na padácích?“ vypálil na ně generál hlasem, který jako by říkal: ... a žádné pitomosti.

Dan měl řadu otázek, na které by se rád nejprve zeptal, ale rozmyslel si dohadovat se s generálem. Pověděl mu o Měsíčním letu Apolla, o tom, jak ztratili spojení a jak se nakonec vrátili. Generál ho po celou dobu upřeně pozoroval a nezměnil přitom výraz v obličeji. Dokud Dan neskončil, neřekl ani slovo. Pak promluvil.

„Pánové, vůbec nevím, co si mám z těch vašich řečí o raketách, ruských sputnicích a cestování na Měsíc vybrat. Někdo z nás musí být blázen, i když připouštím, že na tom tahači jste přivezli ohromně zajímavé železářské zboží. Mluvíte jako Američané, ale to, co říkáte, nedává vůbec smysl. Tak například: pochybuju, že by Rusové měli čas a prostředky na vývoj raketových zbraní, momentálně je totiž Němci melou na prášek uprostřed Sibíře. Všechny ostatní evropské země už připadly nacistům celé a válka se přenesla na tuto polokouli. Němci mají základny ve Střední Americe, obsadili Floridu a podnikají vylodovací operace podél celého Mexického zálivu. Takže nebude předstírat, že tomu všemu tady rozumím a odešlu vás hned zítra do hlavního města. Ať si to v Denveru rozhodnou sami.“

Příštího dne, když přelétávali nad Skalistými horami, si celou tu skládku konečně složili dohromady. Poručík Reeves letěl s nimi, zdánlivě jako doprovod, ale pouzdro s pistolí měl po ruce a neustále otevřené.

„Je to totéž datum a tentýž svět, ze kterého jsme odletěli,“ řekl Gino, „ale spousta věcí je úplně jinak. Moc velká spousta. Do určité chvíle se zdá, že je to všechno stejné, pak se dějiny prudce změní. Reevesi, neříkal jste, že prezident Roosevelt zemřel během prvního volebního období?“

„Zápal plic, přece víte, že žádný silák nebyl. Zemřel, nebyl v úřadě ani rok. Přípravoval prý řadu dost divokých projektů, ale ty nebyly k ničemu. Po něm nastoupil Garner, jeho vicepresident. A věci, který říkal starý John Nance, už nebyly takové, jako když je říkal Roosevelt. Pořád tahačky s Kongresem, krize byla čím dál horší a když zvolili v '36 Landona, taky se to moc nezlepšilo. Pořád byla spousta lidí bez práce, ale když začala ta válka v Evropě, tak všichni od nás aspoň kupovali. Jídlo, stroje, dokonce taky zbraně.“

„To jako Británie a spojenci?“

„Ne, všichni. Němci taky. I když to tady spoustu lidí štválo. Ale oficiální politika byla – žádné zahraniční závazky a obchod s každým, kdo může platit. – Nebejt invaze do Británie, tak by vám tady spousta lidí tvrdila, že náckové jsou ti nejlepší zákazníci na světě. Jenže pak už bylo pozdě.“

„Vždyť to je jak zrcadlový obraz skutečného světa, teda když je to zrcadlo pokroucený,“ řekl Dan a divoce tahal z cigarety. „Zatímco jsme obléтали Měsíc, stalo se něco, co změnilo celý svět způsobem, který mohl nastat, kdyby se na začátku třicátých let dějiny vyvíjely trochu jinak, než to známe.“

„Co blbnete, kluci, svět se nezměnil,“ řekl Reeves. „Je pořád takovej, jaký byl odjakživa. I když vám musím přiznat, že tak, jak to vypravujete vy, to zní daleko líp. Ale buď máte pravdu vy nebo zbytek světa a já bych si vsadil na jednodušší řešení. Já teda nevím, co Armádní letecký sbor dělal s váma za experimenty, ale asi vám nějak šibovali s šedou kúrou.“

„Tak hele, tohle ti nespoknu,“ řekl Gino. „Začínám se cejtit, jako kdybych prohrál všechny kuličky, to jo, ale pak si vzpomenu, jak jsme přistávali v našem modulu. Tak tohle mi teda vysvětli!“

„Já se o to vůbec nebudu pokoušet. Vím, že v tom vašem – modulu – bylo hejblat, že si nad nima rvou univerzitní profesori vlasy, ale mě to nezajímá. Já se vrátím zpátky do války, tam je to jednodušší. Pokud mě někdo nepřesvědčí o opaku, budu si myslet, že jste oba cvoci, jestli mi, pánové, vodpustíte takovej hrubej výraz.“

Oficiální reakce Denveru byla zhruba stejná. Štábní vůz, obklopený vojenskou policií na motocyklech, je sebral hned, jak přistáli na Lowry Field a zavezl je přímo do Fitzsimonsovy nemocnice. Tam je okamžitě vzali do laboratoře, kde se na nich střídala dobrá půlka personálu toho obrovského špitálu a všichni měřili, vyslýchali a testovali. Mnohokrát to s nimi zkoušeli na detektoru lži – ale zatím jim na jejich otázky neodpovídal nikdo. Čas od času si je ponuře prohlédl nějaký vysoký důstojník, ale do ničeho nezasahoval. Mluvíli hodiny a hodiny do magnetofonu, odpovídali na všechny možné otázky od fyziky až po dějepis. Když byli tak vyčerpaní, že nemohli mluvit, dali jim benzedrin. Trvalo to přes dva týdny, za tu dobu se potkávali jen náhodou ve vyšetřovnách, a nakonec byli zcela na dně vyčerpáním a omámením drogami. Nikdo jim na nic neodpovídal, jen je neustále ujišťovali, že se všechno vyřídí, jakmile vyšetření skončí. Když nakonec přišla přestávka, byla to vítaná a zcela neočekávaná změna.

Gina právě zkoumal nedávno odvedený profesor historie, který měl na ramenou dva zašlé mosazné kapitánské proužky a blůzu se skvrnami od jídla. Za ty dny neustálého vyslýchání Gino ochraptěl a teď držel mikrofon těsně u úst a jenom šeptal.

„Můžete mi říci jméno ministra financí administrativy presidenta Lincoln?“ zeptal se ten kapitán.

„Jak to mám, k čertu, vědět? A pochybuju, že to v celém tomhle špitálu ví někdo jinej, kromě vás. A vůbec, víte to vy?“

„Pochopitelně!“

Dveře se rozlétly a do místnosti nahlédl plukovník s odznaky vojenské policie na rukávech. Na Gina to udělalo dojem, taková šarže a dělá poskoka.

„Přišel jsem pro majora Lombardiho.“

„Budete asi muset počkat,“ protestoval kapitán historie a začal si cloumat pomačkanou kravatou. „Ještě jsem s ním tak docela neskončil...“

„Na tom nezáleží. Pan major půjde neprodleně se mnou.“

Potom mlčky kráčeli nekonečným počtem sálů, až přišli do místnosti denní služby, kde jim Dan unaveně zamával rukou na pozdrav. Ležel zabořený v křesle a kouřil doutník. Amplián nad ním cosi monotónně vrčel.

„Dej si cigáro,“ zavolal Dan a podal mu přes stůl krabičku.

„Jaká bude další činnost?“ zeptal se Gino, ukousl špičku doutníku a začal se rozhlížet po sirkách.

„Papalášci mají další konferenci a pěkně na sebe řvou. Nás vpustí, hned jak utichne ten rachot. Už mají jakousi teorii o tom, co se stalo, ale nemůžou se o ní dohodnout, i když jim ji vymyslel sám Einstein...“

„Einstein! Vždyť ten je mrtvej...“

„Ne. Tady není. Já jsem ho viděl. Výbornej starej pán, je mu dobře přes devadesát, jako papěrka sice, ale drží se. On... poslouchej, nevysílají zprávy?“

Jeden z vojenských policistů zesílil zvuk v ampliínu a oba poslouchali.

„... přes urputné boje je nyní San Antonio v rukou nepřítele. Ještě před hodinou bylo spojení s obklíčeným Alameem, kde se jednotky 6. kavalerie odmítly vzdát. Celá Amerika sledovala tuto druhou bitvu o Alamo. Historie se opakovala tentokrát tragicky. Zdá se, že není naděje, že by někdo z obléhaných přežil...“

„Pojďte, prosím, laskavě se mnou,“ vyrušil je štábní důstojník a oba astronauti se vyhrabali na nohy a následovali ho. Zaklepal na dveře a přidržel jim je. „Račte, prosím...“

„Jsem rád, že vás poznávám,“ řekl jim Albert Einstein a pokynul jim, aby se posadili do křesel.

Sám se posadil zády k oknu a jeho řídké, bílé vlasy zářily v odpoledním slunci kolem jeho hlavy jako svatozář.

„Pane profesore,“ řekl Dan Cove, „můžete nám vysvětlit, co se vlastně stalo? Co se změnilo?“

„Nezměnilo se nic, to jediné si musíte uvědomit. Svět je stejný, vy jste stejní, ale... nemám pro to lepší slovo... vy jste se pohnuli. Vidím, že mi nerozumíte. Matematicky se to vyjádří snáze.“

„Každý, kdo vleze do této rakety, musí být čtenářem vědecko-fantastických knížek a já svou dávku dostal,“ řekl Dan. „Dostali jsme se do jednoho z těch paralelních světů, o kterých se v nich píše, do toho větvení času nebo tak?“

„Ne, ne, nic takového, ačkoliv vám to třeba pomůže, když si to budete myslet. Toto je ten stejný objektivní svět, který jste opustili – ale nikoliv ten samý subjektivní svět. Je jen jedna galaxie a jeden vesmír, ve kterém žijeme. Ale to, jak ho vnímáme, mění mnoho aspektů reality.“

„Tak, a už vám vůbec nerozumím,“ povzdychl si Gino.

„Já se o to pokusím,“ řekl Dan. „Vypadá to, že nám chcete vysvětlit, že věci jsou takové, jak se domníváme, že je vidíme a že je to naše myšlení, které je v tomto stavu udržuje. Třeba jako si pamatuju strom na dvoře koleje, kde jsem jako kluk studoval.“

„Není to tak docela přesné, ale držte se toho, pomůže vám to ujasnit si myšlenky. Je to jev, jehož existenci jsem dlouho předpokládal na základě jistých pozorování rychlosti světla, gravitačních jevů, chemických reakcí, které ale mohly být chybou přístrojů. Já jsem měl určité teorie, ale nevěděl jsem kudy na to. A tak vám pánové z celého srdce děkuji, že jste mi na konci života dali tuto možnost, že jste mi dali klíč, který snad povede k vyřešení tohoto problému.“

„Řešení...“ Gino otevřel ústa. „Myslíte si, že existuje naděje, jak se vrátit do světa, který jsme znali?“

„Není to jen naděje – ale reálná možnost. To, co se stalo vám, byla nehoda. Dostali jste se mimo svou rodnou planetu, mimo její atmosférický obal a během vašeho pobytu po oběžné dráze i z jejího vizuálního kontaktu. Váš pocit reality byl neúměrně zatížen a taky realita vašich mentálních procesů se proměnila smrtí vašeho kamaráda. To všechno dohromady způsobilo, že jste se vrátili do světa, v němž jsou některé aspekty reality odlišné od těch, které jste opustili. Historikové už přesně zjistili bod, v němž došlo k této změně. Došlo k ní 17. srpna 1933, ve chvíli, kdy prezident Roosevelt zemřel na následky zápalu plic.“

„Proto ty otázky na nemoci, které jsem prodělal v dětství?“ zeptal se Dan. „Měl jsem taky zápal plic, bylo mi teprve pár měsíců a skoro jsem umřel, matka mi o tom často vyprávěla. Neříkejte mi přece... tedy, nebylo by možné, že já jsem zůstal naživu a prezident zemřel...?“

Einstein zavrtěl hlavou. „Ne, nezapomínejte, že jste oba žili v tom světě, který znáte vy. Dynamika těchto vztahů ještě zdaleka není zcela vysvětlena, i když já sám jsem osobně přesvědčen, že tu nějaký vztah určitě existuje. Ale to teď není důležité. Důležité je, že znám, myslím, mechanický způsob, jak vyvolat převedení z jednoho aspektu reality do druhého. Potrvá ještě roky, než se podaří převést hmoty z jedné reality do jiného řádu, ale už teď je dost dokonalá, aby vrátila hmotu, která v jistém řádu už byla, do původního stavu.“

Pod Ginem zaskřípěla židle, jak vyskočil. „Pane profesore, dalo by se tedy říci... rozumím vám dobře, že nás můžete vzít a hodit tam, odkud jsme přišli?“

Einstein se usmál. „Pokusím se vám odpovědět stejně jednoduše, jak jste se mě zeptal, majore... tedy: ano. Už se činí opatření, abyste se vy dva a to vaše pouzdro mohli vrátit co nejdříve. Ale budu za to chtít laskavost.“

„Uděláme pochopitelně cokoliv,“ řekl Dan a naklonil se dopředu.

„Dostanete s sebou převaděč reality a mikrofíse všech našich poznámek, teorií a praktických závěrů. Ve světě, ze kterého jste přišli, se může kumulovat vaše ohromná síla technologie, která standardně vyřeší problém, který jste vy poznali shodou okolností. U vás to lze vykonat za pár měsíců, což je asi tak veškerý čas, který nám zbývá.“

„Co tím přesně míníte?“

„My tu válku prohráváme. Přes veškerá varování jsme prostě na ni nebyli připraveni. Mysleli jsme, nebo líp, doufali jsme, že k nám se nikdy nedostane. Ale teď nacisté postupují na všech frontách. Jejich vítězství je jen otázka času. Pořád ještě můžeme vyhrát, ale potřebujeme k tomu vaši atomovou bombu.“

„Copak vy nemáte atomovou bombu?“ zeptal se Gino.

Než mu odpověděl, seděl Einstein chvíli mlčky. „Ne, nebyla příležitost. Já jsem sice byl pevně přesvědčen, že se dá sestrojít, ale v praxi se to nikdy nevyzkoušelo. A Němci, ti uvažovali stejně, třebaže už jednu dobu cosi zkoušeli s těžkou vodou, což by mohlo vést k řízené termojaderné reakci. Ale pak dosáhli tak obrovských vojenských úspěchů, že toho nechali, stejně jako ostatních dlouhodobých a nákladných projektů, jako je třeba teorie dutého světa. Já sám jsem se nikdy nechtěl dožít toho, že by se tak pekelná věc postavila a z toho, co jste o ní vyprávěli, vidím, že je to horší než můj nejhorší sen. Přiznám se vám, že jsem o té možnosti jednou mluvil s prezidentem, když byla nacistická hrozba na spadnutí, ale nestalo se nic. Tehdy to bylo moc drahé. Teď je zase už moc pozdě. Anebo možná ještě není. Když nám vaše Amerika pomůže, nakonec nepříteli porazíme. A potom, dovedete si představit ten rozmach lidského vědění, když se naše světy spojí? Uděláte to?“

„Jistěže,“ řekl Dan Coye.

„Ale ty velké šéfy je těžko přesvědčit. Navrhoju, abyste nám dali filmy, na kterých jste vy a ti ostatní, co to celý vysvětlují. A dejte nám nějakou dokumentaci, cokoliv, abychom je přesvědčili, co se s námi stalo.“

„Mám něco lepšího,“ řekl Einstein a vzal ze zásuvky malou lahvičku. „Tady je nedávno vyvinutý preparát a jeho vzorec, který účinně omezuje i nejagresivnější formy rakoviny. To je ten rozmach lidského vědění, o němž jsem mluvil, kdyby si naše světy mohly vyměňovat informace.“

Dan si vložil drahocennou lahvičku do své kapsy a oba povstali k odchodu. S pocity posvátné úcty potřásli rukou křehkému starému muži, který byl ve světě, jenž znali a do kterého teď měli skutečně naději opět se vrátit, už dlouhá léta mrtv.

Armáda reagovala rychle. Těžký bombardér byl rychle přebudován, aby mohl vynést jednu z amerických raket na tuhé palivo. Ještě nebyla nasazena do boje a bylo pochybné, zda k tomu při rychlosti nacistického postupu vůbec ještě dojde. Ale s přídatným výkonem bombardéru se může dostat do ionosféry s nákladem velitelského modulu měsíční rakety a dvěma piloty. Dosažení hranice atmosféry bylo podstatné, aby se kabina mohla vrátit tam, co považovali za svůj jediný vlastní svět. Všechno to vypadalo neobyčejně křehce a lacině, než aby tím bylo možno měnit světy.

„To je všechno?“ zeptal se Gino, když opět leželi do kabiny.

Pouzdro obsahující nahrávky a kotouče filmu bylo uvázané mezi sedadly. Na něm spočívala malá, kovová krabička.

„A cos čekal? Atomový kanón?“ zeptal se Dan a prováděl přitom kontrolu obvodů. Během zkoumání sice kabinu rozebrali, ale nyní byla opět smontována, aby se co nejvíce podobala stavu, ve kterém přistála. Také oni měli na sobě skafandry.

„Dostali jsme se sem vlastně náhodou,“ řekl Dan. „Jestli ti, co nám to vysvětlovali, mají pravdu, tak to bylo tím, že jsme špatně přemýšleli nebo co.“

„Na to se vykašli – já té teorii nerozumím o nic víc, než ty. Ted' na to zapomeň.“

„Já ti rozumím. Celá ta věc možná není ani trochu jednoduchá, ale její mechanika nemusí být příliš složitá. Vlastně se po nás jenom chce, abychom zmáčkli přepínač, že?“

„Jasný. Ta věc má vlastní automatiku. Navedou nás radarem a až dosáhne oběžná dráha apogea, dají nám signál na naši pracovní frekvenci. Přepneme to a začneme klesat.“

„Klesat, doufáme, tam, odkud skutečně pocházíme.“

„Volám kargo,“ ozvalo se v ampliónu. „Zde pilot. Budeme startovat. Všechno v pořádku?“

„Všechny kontrolky zelené,“ zahlásil Dan a opřel se v křesle.

Těžký bombardér duněl po vzletové dráze a pomalu se vznesl, motory na plný tah, aby utáhly váhu rakety zavěšené pod břichem. Kabina byla ve špici rakety a astronauti viděli jen stříbrný trup. Byla to dost drsná jízda.

Matematikové spočítali, že se možnost úspěchu zvětší nad Floridou a jižním Atlantikem, kde měli původně sestoupit. To znamenalo dostat se nad nepřátelské území. Astronauti nezahlédli nic ze střetných bojů doprovodných stíhaček a pilot bombardéru jim o tom zbytečně nevyprávěl. Bitva to byla krutá a v jednu chvíli málem prohraná. Pouze sebevražedný čelní útok jednoho ze stíhačů zabránil nepřátelskému letounu, aby je sestřelil.

„Připravte se k odpojení,“ řeklo rádio a o malý okamžik později zažívali známý pocit volného pádu, když se raketa oddělila od letadla. Zážeh motorů a navedení na oběžnou dráhu bylo naprogramováno předem. Zrychlení je zamáčklo do křesel.

Náhly vstup do stavu beztlásky byl doprovázen slabým výbuchem, když nosná raketa odpálila nálože, jimiž se uvolnila kabina. Ještě po téměř neměřitelný okamžik je setrvačnost držela na orbitě, a pak je zemská tíže začala přitahovat zpět. V rádiu prskala nosná vlna a ozval se hlas.

„Připravte se k přepnutí... připravení, pozor... TEDÍ!“

Dan udeřil do přepínače. Zdálo se, že se nic nestalo. Tedy, aspoň nic, čeho by si mohli všimnout. Mlčky se podívali nejdřív jeden na druhého a pak na výškoměr a začali klesat k Zemi.

„Připrav se, ať můžeš otevřít padáky,“ řekl namáhavě Dan, zrovna ve chvíli, když rádio vydalo ohlušující řev.

„Apollo, Apollo, zde Canaveral, zde Canaveral, slyšíte mě? Opakuji – jak mě slyšíte? Příjem... proboha, Dane, jste tam... příjem... jste tam?“

Hlas se téměř hystericky dusil. Dan přepnul na vysílání.

„Tady Dan Coye – to jste vy veliteli?“

„Ano, ale jak jste se tam dostali? Kde jste byli od... Nereagujte na poslední dotaz, opakuji, nereagujte na poslední dotaz. Máme vás na obrazovce, dosednete na moře a naše lodě vás vyzvednou...“

Oba astronauti na sebe opět pohlédli a usmáli se. Gino zvedl palec na znamení, že to dokázali. Je to v suchu. Za hlasem, který se jen s velkým úsilím ovládal, když je naváděl na přistání, cítili ohromný zmatek, který vyvolal jejich nečekaný návrat. Pozorovatelům ze Země, tedy z této Země, se to muselo jevit, jako že zmizeli za odvrácenou stranou Měsíce. Potom se o pár týdnů později zase náhle objevují, živí a zdraví – po čase, v němž už měli být dávno bez kyslíku a bez zásob. Budou toho muset hodně vysvětlovat.

Přistání bylo dokonalé. Slunce svítilo, moře bylo klidné a téměř žádný protivítr. Po dosednutí se ve vteřině vynořili na hladinu a okénky kabiny jasně viděli, jak si s nimi pohrávají malé vlnky. O pár mil dál bylo vidět křižník, který se k nim blížil.

„Hotovo,“ řekl Dan. Zhluboka vydechl nesmírnou úlevou a rozepjal přezky pásů.

„Hotovo!“ Gino se skoro dusil, jak nemohl mluvit. „Hotovo? Podívej se, jen se podívej tam na tu vlajku!“

Křižník obracel a vlajka na zádi se hrdě třepotala v průzračném vzduchu. Červené a bílé pruhy „Staré slávy“ a padesát bílých hvězd v poli té nehlubší modři.

A uprostřed hvězd, uprostřed modrého obdélníku vpravo nahoře, byla zlatá královská korunka.

Zločin

Po první ráně kladivem se dveře otřásly. Pod druhou se tenká dřevěná přepážka rozezněla jako buben. Benedict Vernall je otevřel dokořán než dopadla třetí a vrazil ústí pistole do žaludku muže, který držel to kladivo.

„Vypadni. No tak, dělej,“ řekl Benedict daleko ječivějším hlasem než chtěl.

„Nebud'te blázen,“ řekl tiše soudní úředník a ustoupil, aby bylo vidět na dva strážníky, kteří stáli v hale. „Jsem soudní orgán a konám svou povinnost. V případě, že budu napaden, mají tito muži pokyn, aby zastřelili nejen vás, ale každého, kdo se zdržuje ve vašem bytě. Mějte rozum. Vy přece nejste první případ tohoto druhu. S takovými, jako jste vy, se počítá.“

Jeden ze strážníků cvakl pojistkou samopalu a významně se přitom na Benedicta podíval. Benedict nechal pistoli v napřažené ruce klesnout.

„To je lepší,“ řekl mu soudní úředník a udeřil ještě jednou kladivem na hřebík, aby vyhláška na dveřích dobře držela.

„Dejte tu špinavost pryč,“ řekl Benedict a slova ho přitom dusila.

„Benedicte Vernalle,“ řekl soudní úředník a upravil si na nose brýle, aby se mu líp četlo z vyhlášky, kterou právě doručil. „Tímto se vám oznamuje, že podle Zákona o zločinném zrození z roku 1988 jste byl shledán vinným zločinem nezákonného zrození a tímto jste postaven mimo zákon a zbaven osobní ochrany pořádkovými silami tohoto suverénního státu...“

„Vy chcete poslat nějakého šilence, aby mě zabil! Co je tohle za prašivý zákon?“

Soudní úředník si sundal brýle a chladně Benedicta pozoroval. „Pane Vernalle,“ řekl, „mějte aspoň tolik slušnosti a

dokažte nést následky svých činů. Narodilo se vám ilegálně dítě nebo ne?“

„Žádné ilegální! Bezbranné děcko...“

„Máte již zákonem povolené maximum dvou dětí nebo ne?“

„Dvě máme, ale...“

„Odmítl jste radu a pomoc místní kliniky pro plánované rodičovství. Násilím jste zamezil přístup do bytu pracovníci rodičovské poradny. Odmítl jste zásah na interrupční klinice...“

„Vrahouni!“

„... i bezplatnou poradnu Úřadu pro plánování rodiny. Během zákonem předepsané lhůty šesti měsíců jste nepodnikl vůbec nic. Byl jste podle zákona třikrát varován – bezvýsledně. Vaše rodina má tedy stále o jednoho konzumenta víc, než dovoluje zákon, proto sem byla umístěna tato vyhláška. Jste za to odpovědný jenom vy sám, pane Vernalle, a na nikoho to nesvádějte.“

„To všechno ten prašivej zákon.“

„Je to zákon této země,“ řekl soudní úředník a napřimil se do stroze úřední pózy. „Ani vy ani já nemáme právo ho zpochybňovat.“

Vytáhl z kapsy pišťalku a zvedl ji k ústům. „Podle zákona jsem povinen vás ještě upozornit, že poslední možnost, jak celou věc napravit, je využít Euthanasijní služby.“

„Tak s tím běžte přímo do prdele.“

„Dobrá, i to už jsem slyšel.“ Soudní úředník vzal pišťalku mezi rty a zapískal. Když Benedict přibouchl dveře svého bytu, skoro se usmál.

Od schodiště, kde policisté, doposud blokující vstup, na tento signál ustoupili, se ozval skoro zvířecí řev. Dovnitř vtrhla tlupa divoce vyhlížejících mužů, kteří se drali vpřed a zároveň mezi sebou zápasili. Jednomu se podařilo prodrat se kupředu, ale padl zasažen čísi pěstí do spánku. Ostatní se po něm přehnali. S výkřiky a nadávkami se celý houf naráz tlačil ke dveřím a už to vypadalo, že bude nutno rozhodnout losem, když jeden z těch, co byli v čele, klopýtl a strhl ostatní dva k zemi. Malý, tlustý muž v druhém sledu přeskočil ležící těla a čelně narazil na Vernallovy dveře takovou silou, že kuličkové pero, které proti nim napřahoval propíchlo papír a zabodlo se do dřeva.

„Dobrovolník byl vybrán,“ zvolal soudní úředník a policisté obklopili ostatní ječící muže a začali je tlačit zpět ke schodišti. Jeden z nich zůstal na zemi, sliny mu stékaly koutky úst, jak se v návalu hysterického vzteku zakousl do prochozeného koberce. Dva nemocniční zřízcenci v bílých pláštích s něčím takovým zřejmě počítali a jeden z nich zručně nabodl ležícímu muži hrdlo injekční stříkačkou, zatímco druhý rozbaloval skládací nosítka.

Pod pozorným dohledem soudního úředníka napsal dobrovolník těžce své jméno do správné kolonky na vyhlášce a pak pečlivě zastrčil pero do kapsičky u vesty.

„Je mi potěšením přijmout vás jako dobrovolníka pro tuto důležitou veřejně prospěšnou službu, pane...“ Soudní úředník se naklonil kupředu a zahleděl se do papíru. „Pane Mortimere,“ řekl.

„Mortimer je moje křestní jméno,“ řekl muž praskavým, suchým hlasem a lehce si otřel čelo kapesníčkem z kapsy u saka.

„Docela chápu, pane. Vaši anonymitu respektuji – je to ostatně právo každého dobrovolníka. Mohu předpokládat, že jste s ostatními právy rovněž tak dobře seznámen?“

„To můžete. Paragraf čtyřicet šest Zákona o zločinném zrození z roku 1998, písmeno m, jímž se upravují podmínky činnosti dobrovolníků. Za první: moje služba trvá maximálně čtyřicet hodin. Za druhé: není mi dovoleno během této doby spáchat, či se jen pokusit o jakýkoliv jiný druh veřejného násilí. V takovém případě jsem plně podle zákona odpovědný za své činy.“

„Výborně. A to je všechno?“

Mortimer pečlivě složil kapesníček a zasunul ho zpět do kapsičky. „Za třetí,“ řekl a uhladil ho, „nebudu soudně či jinak stíhán, odejmu-li život individuu zbavenému zákonné ochrany, jistému Benedictu Vernallovi.“

„Naprosto správně.“ Soudní úředník přikývl a ukázal na velký kufr, který policista postavil na podlahu a otevřel. Hala už byla prázdná. „Přistupte, prosím, a vyberte si.“ Oba hleděli do kufru, který přetékal nástroji smrti. „Doufám, že také chápete, že během této doby zároveň riskujete i svůj vlastní život a v případě zranění či smrti nepožíváte zákonné ochrany ani vy.“

„Nedělejte ze mě pitomce,“ řekl velice odměřeně Mortimer a ukázal na kufr. „Vezmu si jeden z těch tříštivých granátů.“

„To nejde,“ řekl mu ostře soudní úředník, jako by se ho mužovo chování osobně dotýkalo. Tyto věci musely probíhat korektně. „Těch lze použít jen v otevřených prostorách, kde nemůže dojít ke zranění nevinných osob. Nikdy ne v nájemním domě. Jinak ovšem máte možnost vybrat si ze všech těchto palných zbraní.“

Mortimer si propletl prsty a setrval chvíli se skloněnou hlavou, téměř jako kdyby se modlil. Zkoumal obsah kufru. Automatické pistole, granáty, samopaly, nože, boxery, ampule s kyselinou, biče, břitvy, ostré střepey skla, otrávené šipky, palcáty, plynové granáty a granáty se slzným plynem.

„Kolik si toho můžu vzít?“

„Vezměte si to, co si myslíte, že se vám bude hodit. Jen vás upozorňuji, že mi musíte potvrdit příjem a po akci všechno vrátit.“

„Vezmu si tady ten Uzi a pět zásobníků po pětadvaceti nábojích, útočný nůž s hroty a granát se slzným plynem.“

Zatímco Mortimer mluvil, soudní úředník rychle odškrtoval položky na papíru připevněném k desce. „Všechno?“ zeptal se.

Mortimer přikývl, vzal podávanou desku a vpravo dole načmáral své jméno, aniž si přečetl, co přebírá. Pak si hned začal cpát do kapes zbraně a munici.

„Dvacet čtyři hodiny,“ řekl soudní úředník. Podíval se na hodinky a vyplnil ještě jednu rubriku. „Máte to do zítřka, do

17.54 hodin.“

„Bene, prosím tě, nestůj u těch dveří,“ prosila Maria.

„Ticho,“ zašeptal Benedict s uchem přitisknutým na dveře. „Chci slyšet, o čem si povídají.“ Tvář se mu zkřivila snahou porozumět nezřetelným hlasům. „To je na nic,“ řekl a odvrátil se. „Nejde to. Ne že by na tom záleželo, já vím, co se stane...“

„Je tam ten člověk, co tě přišel zabít,“ řekla Maria hlasem malé holčičky. Vzala dítě do náruče, když začalo pofňukávat.

„Mario, prosím, jdi do koupelny, jak jsme se domluvili. Máš tam postel a jídlo a nejsou tam okna. Pokud se nebudeš zdržovat u stěny naproti dveřím, nic se ti nemůže stát. Udělej to pro mě, miláčku, ať o vás nemusím mít žádnou starost.“

„To tady chceš zůstat sám“

Benedict pokrčil úzkými rameny a pevně sevřel pistoli. „Sem přece patřím, do první linie, abych chránil svou rodinu. Tak to v dějinách lidstva vždycky bylo.“

„Rodinu,“ řekla a bojácně se rozhlédla. „A co Matthew a Agnes?“

„U babičky se jim nic nestane. Slíbila nám přece, že je pohlídá, dokud jí nedáme vědět. Mohla bys ještě pořád jít k ní. Byl bych daleko klidnější.“

„Ne, nemohla. Nevzdržela bych teď někde jinde. A nemůžu tady nechat dítě samotné. Co kdyby dostalo hlad.“ Dítě stále fňukalo, podívala se na ně a začala si rozepínat u krku šaty.

„Prosím tě, miláčku,“ řekl Benedict a odstoupil od dveří. „Běž teď s děťátkem do koupelny a zůstaň tam. Musíš. Můžeš sem vtrhnout každou chvíli.“

Váhavě ho poslechla. Stál a vyčkával, dokud se za ní nezavřely dveře a neuslyšel cvaknutí zámku. Pak se usilovně snažil vypudit z mysli jejich představu. Rušila by ho v soustředění na to, co musí udělat. Už dávno předtím si promyslel plán obrany a teď pomalu procházel bytem a kontroloval, zda je všechno tak, jak má. Nejprve hlavní dveře, jediné dveře, kterými bylo možno dostat se do bytu. Byly zamčené, zajištěné závorou a řetězem. Zbývalo ještě dotlačit k nim velký šatník. Zabiják by se teď tudy nemohl dostat jinak, než s velkým hlukem a kdyby se o to pokusil, najde za nimi Benedicta připraveného s pistolí. O dveře tedy bylo postaráno.

V kuchyni a v koupelně nebyla okna, z těch místností mu nic nehrozilo. Jednou z možností však byla ložnice, její okno vedlo na požární schodiště, ale i s tím počítal. Okno bylo zavřené na zástrčku a jediný způsob, jak se skrz něj dostat, bylo rozbít sklo. To by uslyšel a měl by dost času, aby přitáhl pohovku z haly ke dveřím do ložnice. Teď ji tam ještě nechtěl dát, pro případ, že by do ložnice musel ustoupit sám.

Zbýval už jen obývací pokoj a v něm si zřídil své stanoviště. Tam byla dvě okna, do vzdálenějšího se dalo vlézt z požárního schodiště, stejně jako do ložnice. Zabiják asi přijde tudy. Druhé okno nevedlo na požární schodiště, ale z oken protějšího domu přes dvůr by tudy mohly přijít výstřely. Kout pokoje však odtud nebylo možno zasáhnout a v něm se usadil. Přitáhl si mohutné křeslo ke zdi a než se do něho složil, ještě jednou zkontroloval, zda jsou obě okna bezpečně zavřená.

Pistoli měl v klíně tak, aby mohl rychle zamířit na vzdálenější okno vedoucí na požární schodiště. Snad zasáhne, pokud se tudy někdo pokusí projít. Druhé okno bylo blíž, odtud však nic nehrozilo, to by se musel postavit přímo před ním. Tenké záclony byly zataženy a jak se setmí, bude skrz ně vidět a sám viděn nebude. Když jen nepatrně pohne hlavní pistolí, pár stupňů stačí, může střílet i do předsíně. Pokud se něco bude dít u vstupních dveří, má to jen pár kroků. Udělal vše, co bylo v jeho silách. Pohodlně se usadil v křesle.

Jakmile nastal soumrak, v místnosti se docela setmělo, ale on viděl dobře. Městské osvětlení pronikalo zataženými záclonami. Bylo velmi ticho a kdykoliv se pohnul, slyšel, jak pod ním vrzají nová péra v křesle. Po několika hodinách objevil ve svém plánu malou trhlínu. Měl žízeň.

Zpočátku si toho nevšiml, ale v devět měl v ústech sucho, jako by je měl vycpána vatou. Poznal, že takhle celou noc nevydrží, příliš ho to rozptylovalo. Měl si sem postavit džbán vody. Nejprudší by bylo co nejrychleji si ho přinést, ale nechtělo se mu opustit bezpečný kout. Zabijáka neslyšel, ale o to byla jeho neviditelná přítomnost horší.

Pak uslyšel, že ho Maria volá. Nejprve tiše, pak stále hlasitěji. Měla strach. Není mu nic? Neodvažoval se odpovědět, ne ze svého místa. Jediné, co se dalo udělat, bylo jít za ní a šeptem přes dveře ji uklidnit a přikázat, aby byla tiše. Snad by se měla pokusit spát. A on by si sem mohl z kuchyně přinést vodu.

Co nejtíšeji vstal, protáhl si ztuhlé nohy a nespouštěl přitom oči z šedého čtverce druhého okna. Pak opřel patu o špičku, zul si boty a po špičkách přešel pokoj. Maria teď volala už hlasitě, klepala na koupelnové dveře a to nešlo. Copak ji nenapadá, jak ho tím ohrožuje?

Když procházel dveřmi do předsíně, světlo nad ním náhle vzplálo.

„Co to děláš?“ zařval na Marii, která stála u vypínače oslepená náhlým světlem.

„Já jsem měla takový strach...“

Řinčení rozbitého skla z obývacího pokoje bylo vzápětí doprovázeno rachotem samopalu. Benedictem prolétly šipy trhavé bolesti, padl k zemi a plazil se do haly.

„Do koupelny!“ zaječel a vystřelil do obývacího pokoje.

Napůl vnímal Mariino tlumené nařikání, když za sebou zabouchla dveře a pro tuto chvíli zapomněl i na bolest. Bylo cítit kovový zápach po střelném prachu a ve vzduchu byly chomáče modrého kouře. V obývacím pokoji něco zaškrábalo a on znovu vystřelil do tmy. Ušklíbl se, když opěťovaná palba praskala a šlehala kolem něho. Kulky zanechávaly stopy pouze v omítce naproti dveřím.

Palba ustala, ale on stále mřel, i když teď věděl, že ho zabiják nemůže u stěny přiléhající k otevřeným dveřím zasáhnout. To by musel přijít až do předsíně, aby ho mohl zastřelit a i kdyby se o to pokusil, Benedict by měl možnost střílet první a zabít ho. Ještě pár kulek se zarylo do stěny, ale on už palbu neopěťoval. Když ticho trvalo více než

minutu, využil toho, tiše zlomil revolver, vyňal nábojnici a vložil do bubínku pět nových patron. Pod nohou se mu začala tvořit kaluž krve.

Revolverem stále mířil do obdélníku dveří, opatrně si levou rukou vyhrnul nohavici a rychle se podíval na ránu. Uviděl krev, která mu stékala po kotníku a vsakovala se do ponožky. Kulka mu prolétla lýtkovým svalem a udělala dva kulaté, tmavé otvory, z nichž tepavě vytékala tmavá krev. Udělalo se mu z toho pohledu mdlo, pak se rychle vzpamatoval a rychle zamířil revolverem do dveří. V obývacím pokoji bylo ticho. Bok ho také bolel, ale když si vyhrnul košili z kalhot a podíval se, zjistil, že tato rána, třebaže je bolestivá, není tak zlá jako ta na noze. Druhá kulka se mu otřela o žebra a bok a nechala po sobě povrchovou ránu. Ani to moc nekrvácelo. Ale s nohou se musí něco udělat.

„Jsi rychlejší, Benedicte. Gratuluju.“

Benedictův prst sebou křečovitě škulbl a dvakrát vypálil do pokoje, směrem, odkud přicházel mužův hlas. Muž se zasmál.

„Nervy, Benedicte, to jsou nervy. To, že jsem tě přišel zabít, neznamená, že si nemůžeme promluvit.“

„Ty... ty špinavý... špinavý prase!“ vyplivl Benedict slova a přidal proud sprostěřan, které neslyšel a nepoužil od školních let. Náhle se zarazil a přestal. Uvědomil si, že ho Maria může slyšet. Nikdy ho neslyšela mluvit sprostě.

„Tečou ti nervy, Benedicte?“ Znovu se ozval praskavý, suchý smích. „Tím, že mi budeš nadávat, se tvoje situace ani v nejmenším nezmění.“

„Proč nevypadneš – nechám tě jít,“ řekl Benedict a pomalu vyvlékal levou paži z rukávu košile. „Nemusíme se ani uvidět, nechci tě znát. Můžeš jít.“

„Jo, Bene, tak snadný to pro tebe nebude. Tys navodil určitou situaci. V jistém slova smyslu jsi mě sem zavolaal. Asi jako když kouzelník vyvolá zlého ducha. To je pěkný přirovnání, že? Co kdybych se taky představil? Já se jmenuju Mortimer.“

„Je mi jedno, jak se jmenuješ... ty sračko,“ zamumlal Benedict, plně soustředěný na bezhlučné svlečení košile. Teď už mu visela jen na pravém zápěstí a na okamžik, kdy z ní vyklouzl, musel vzít revolver do levé ruky. V noze mu škulbalo a pekelně to bolelo, když balil ránu na kotníku do košile a těžce oddychoval. Pak rychle promluvil, aby to zamaskoval.

„Přišel ses sem, protože jsi sám chtěl a za to tě zabiju.“

„No tak dobře, Benedicte, něco takového jsem vlastně od tebe očekával. Když se to tak vezme, zločinci z přesvědčení už jsou dnes jen lidi jako jsi ty. Asociálové, individualisti, samotáři, kteří udržují tradici Al Capona, Dillingera a bratří Jamesů. Oni pochopitelně rozsévají smrt, zatímco ty rozséváš něco jiného a vedle jejich kanónů je ta tvá pistolka legrační...“ Slova se rozplynula v tichém smíchu.

„Ty jsi úchylnej, Mortimere. Přesně tak, jak jsem to čekal u chlapa, který se nechá získat, aby mohl beztrestně zabít. Nejsi normální.“

Benedict chtěl za každou cenu dosáhnout, aby muž hovořil. Ještě aspoň pár minut, dokud si neovážu nohu. Košile se lepila krví a levou rukou se mu nedařilo zavázat uzel. „Normální člověk by sem nešel,“ řekl. „Já nedokážu pochopit, co tě k tomu vede.“ Tiše odložil zbraň a chvatně si ovazoval ránu.

„Normálnost je relativní,“ řekl hlas ve tmě, „stejně jako zločin. Člověk vynalezl společnost a pravidla jím vynalezené společnosti určují, co je zločin. O tempora! O mores! Homosexuálové byli v periklovském Řecku pro svou lásku ctěni a respektováni. Homosexuálové ve viktoriánské Anglii byli pronásledováni a žalářováni jako zločinci. Kdo páchá zločin – společnost nebo člověk? Kdo z nich je větší zločinec? Můžeš se odvolávat na vyšší autoritu, než je člověk, ale to je jen abstrakce a my tady uvažujeme o realitě. Zákon říká, že jsi zločinec. Já jsem zde proto, abych tomuto zákonu učinil zadost.“ Opětne zahřmění jeho samopalu bylo tečkou za jeho slovy a z rámu dveří létaly dlouhé třísky. Benedict pevně utáhl uzel a znovu sevřel revolver.

„Já se odvolávám na tu vyšší autoritu,“ řekl. „Na přirozený zákon posvátnosti života a naplnění svazku manželského. Podle této autority jsem se oženil a miluju a mé děti jsou požehnáním tohoto svazku.“

„To tvé požehnání a požehnání ostatního lidstva požírá tento svět jako kobylky,“ řekl Mortimer. „Ale to je jen názor. Nejprve ti ale vyvrátím tvé argumenty.“

Primo. Jediný přirozený zákon existuje v sedimentech prvohor a ve slunečním spektru. To, čemu říkáš přirozené právo ty, je lidský výmysl a liší se podle toho, jaké lidé vyznávají náboženství. Tento argument je neplatný.

Secundo. Život se rozmnožuje a dnešní generace musí zemřít, aby příští mohly žít. Všechna náboženství mají janusovskou tvář. Odsuzují zabíjení a zároveň schvalují války a trest smrti. Argument rovněž neplatný.

Ultimo. Formy spojení muže a ženy jsou stejně proměnlivé jako společenství, v nichž se odehrávají. Neplatný argument. Tvoje vyšší autorita neplatí ve světě faktů a zákonů. Jestli chceš, věř jí, pokud tě to uspokojuje, ale neodvolávej se na ni, abys tím omlouval své zločiny.“

„Zločiny!“ zařval Benedict a dvakrát vystřelil do obdélníku dveří a pak se rychle odplazil stranou, když mu v odpověď zabouřila nad hlavou dávka ze samopalu. Nejasně slyšel skrze koupelnové dveře, jak se dítě vzbudilo hlukem a nařiká. Vyhodil prázdné nábojnici a hněvivě vytáhl z kapsy nové náboje a cpal je do bubínku. „To ty jsi zločinec, který se mě snaží zabít,“ řekl. „Jsi zločinný nástroj zločinců, kteří mi vtrhli do domu a podle svých odporných zákonů mi tvrdí, že už nesmím mít děti. Tohle mi nemůžete poručit.“

„Ty jsi ale pitomec,“ povzdychl si Mortimer. „Jsi společenský tvor a vůbec ti nevadí přijímat výhody, které ti společnost poskytuje. Přijímáš medicínu, takže tvé děti teď žijí, i když by v minulosti třeba zemřely, přijímáš přiděly potravin, abys je nakrmil, ty potraviny jsi přitom sám nevyrobil, ani ses o ně nijak nezasloužil. To je pro tebe výhodné, tak to přijímáš. Ale nepřijímáš plánované rodičovství a pokoušíš se ho odmítat. Ale to nejde. Buď všechno, nebo nic. Buď společnost opusť, nebo žij podle jejích pravidel. Když jíš, musíš za to zaplatit.“

„Nechci přece jídlo navíc. Dítě je přece na mateřském mléku, o náš příděl se rozdělíme...“

„Nedělej ze sebe osla. Takoví jako ty a tobě podobní jste zaplnili svět, že praská vaší plodností a pořád s tím nechcete

prestat. Jednalo se s vámi po dobrém, po zlém, výhodami, úplatky, a výsledek žádný. Teď nastal čas, kdy je potřeba vás prostě zastavit. Tys odmítl veškerou pomoc, abys nepřivedl další krk na tento hladový svět. Udělal jsi to a teď budeš zodpovědný za to, že na tomto samém světě jeden krk ubude. Ten zákon je humánní, vyplývá z historie lidského individualismu, ducha hranice a dává ti zároveň šanci, abys své ideály hájil se zbraní v ruce. A ručil za ně svým životem.“

„Ten zákon není humánní,“ řekl Benedict. „Jak můžeš vůbec něco takového říct? Je nelítostný, krutý a nesmyslný.“

„Právě naopak, ten systém je velice rozumný. Pokus se podívat na to objektivně, zapomeň na chvíli na předsudky a vžij se do problému, kterému musíme čelit. Vesmír je sice krutý, ale není nemilosrdný. Zákon o zachování hmoty, je jedním z nejdůležitějších dodržovaných zákonů celého vesmíru. Museli jsme být blázni, že jsme ho ignorovali tak dlouho a naše bláznovství nás teď donutilo omezit pouhé množství lidské tělesné biohmoty. Výzvy k rozumu neměly nikdy úspěch při omezení růstu populace, bylo tedy nutno, váhavě sice, přijmout určitá zákonná opatření. Láska a manželský život jimi nejsou dotčeny do určitého rozumného počtu potomků. Pak už se člověk dobrovolně zřiká dobrodiní a ochrany společnosti a musí nést důsledky svého jednání. Je-li chorobně sobecký, jeho smrt společnosti jenom prospěje. Není-li nemocný a navíc je pevně rozhodnutý prosadit svou – takového pevného člověka společnost potřebuje a takový je i cenným přínosem do genetického fondu. Dobří a zákona dbalí občané se nemají čeho bát.“

„Co si to dovoluješ?“ vykřikl Benedict. „Ta ubohá bezmocná matka nelegitimního dítěte je snad zločinec?“

„Ne. Jen pokud odmítne veškerou pomoc. Může přece mít jedno dítě a nic se jí nestane. Když ovšem ve své pomýlenosti setrvává, musí nést důsledky. Existuje bezpočet frustrovaných žen, které se dobrovolně hlásí, že tu bitvu za vyrovnání počtu vybojují. Jsou, stejně jako já, na straně zákona a oddané se mu dávají do služeb. Tak se o to pokus, Benedicte, a zavři mi ústa, protože já s potěšením zavřu ta tvoje, tak neuvěřitelně sobecká.“

„Ty ses zbláznil!“ zasyčel Benedict a cítil, jak mu vztekem skřípají o sebe zuby. „Jsi bahno společnosti. Ten sprostý zákon vyplavuje lidský odpad, dává mu zbraně a posílá volně zabíjet lidi.“

„To dělá a je to tak dobře. Ti patologicky orientovaní se aspoň odhalí a je možno je sledovat. Je lepší, když se chorobný vrah má možnost veřejně a směle projevit – než aby přepadl a rozřezával děti, třeba tvoje, někde v parku. Tak ať aspoň riskuje život a ať už je přitom zabít kdokoli, poslouží ta smrt celému lidstvu.“

„Takže ty přiznáváš, že jsi šílenec, nájemný vrah?“ Benedict se začal zvedat na nohy, ale předsín se začala točit a před očima se mu zatmělo, těžce klesl zpět.

„Já ne,“ řekl mrtvým hlasem Mortimer. „Já jsem ten, co pomáhá prosadit zákon a eliminuje ten neřestný, neustále se rozplozující druh, jako jsi ty.“

„Ty jsi teplouš, ty prostě nenávidíš, co spolu dělají muž a žena.“

Jedinou odpovědí byl chladný smích, který Benedicte rozzuřil.

„Úchyláku!“ zaječel. „Cvoku. Impotent. Nevíš, co to je udělat si vlastní dítě. Nenávidíš všechny, kteří to dovedou...“

„Tak to by stačilo! Už jsme si povídali dost dlouho, Benedicte. Teď tě zabiju.“

Poprvé zaslechl Benedict v hlase toho druhého hněv a poznal, že toho muže vydráždil a zavadil o bolestivou pravdu. Ležel tiše, bylo mu špatně a mdlo, krev mu stále prosakovala primitivním obvazem a kaluž na podlaze se zvětšovala. Budu muset sebrat zbytky síly, abych zamířil a vypálil, jakmile se vrah objeví mezi dveřmi. Za sebou slyšel, jak se téměř neslyšně otevřely dveře do koupelny a šustot kroků. Bezmocně hleděl do Mariiny usazené tváře.

„Kdo je tam s tebou?“ zvolal Mortimer, který se krčil za křeslem. „Slyším vás, jak si šeptáte. Jestli tam máš svou ženu, Benedicte, pošli ji pryč. Nemůžu ručit za bezpečnost každé takové krávy. Zavínil sis to sám, Benedicte, a nastal čas, abys za to zaplatil. Já budu ten, komu budeš platit.“

Mortimer se postavil a vyprázdnil zbytek zásobníku do obdélníku dveří, pak zmáčkl západku, vytáhl zásobník, hodil ho rovněž mezi dveře a v mžiku nasadil nový. Rychlým pohybem natáhl závěr, a když náboj vklouzl do komory, přikrčil se a připravil k útoku.

A je to. Nůž ani nebude potřebovat. Jen pár kroků dopředu. Vystřelí mezi dveře a pak hodí granát se slzným plynem. Ten ho buď oslepí nebo aspoň způsobí, že netrefí. Pak projde palbou a zároveň bude kulkami kropit všechno kolem, dokud ten chlap nebude mrtev. Mortimer se zhluboka nadechl a oťásl se přitom – pak se zastavil a zalapal po dechu, když Benedictova ruka proklouzla mezi dveřmi a hmatala vzhůru po stěně.

Bylo to tak nečekané, že v první chvíli nemohl vystřelit a když vystřelil, minul. Ruka je pro automatickou zbraň malý cíl. Ruka se dotkla vypínače a zmizela ve chvíli, kdy vzplálo nástropní světlo.

Mortimer zaklel a střílel po té ruce a střílel na zeď a dveřmi, ale nezasahoval nic než omítku a přitom cítil, jak se v té záři světla sám stává snadným cílem.

První výstřel z pistole zanikl v rachotu jeho samopalu a vůbec nepostřehl, že se ocitl v palbě, dokud se druhá kulka nezaryla do podlahy hned vedle něho. Přestal střílet, otočil se a strnul překvapením.

Na požárním schodišti před rozbitým oknem stála žena. Oči měla široce otevřené a kymácela se, jako kdyby ji ohýbal silný vítr. Mířila na něj pistolí, kterou držela v obou rukou, a viděl, jak křečovitě mačká spoušť. Kulky létaly kolem, ale žádná z nich ho nezasáhla. Zpanikařil, obrátil samopal a pokropil kulkami okno.

„Jdi pryč! Něco se ti stane!“ křičel, když střílel.

Poslední kulka se zavrtala do stěny, závěr samopalu cvakl a zůstal otevřený. Vytrhl prázdný kovový zásobník a snažil se tam rychle narvat nový. Znovu se ozvala pistole, výstřel ho zasáhl do boku a otočil. Když padal, vypadl mu samopal z rukou. Právě v té chvíli Benedict, který se s bolestí plazil po zemi, dolehl až k němu a zaťal mu žádostivě prsty do hrdla.

„Nedělej...“ zachroptěl Mortimer a prudce sebou házel. Nikdy se neučil zápasit a teď prostě nevěděl, co má dělat.

„Benedicte, prosím tě, nech ho,“ řekla Maria, která vlezla oknem do pokoje a běžela k nim. „Zabiješ ho.“

„Nezabiju,“ řekl Benedict a těžce oddechoval. „Jsem slabý. Nemám sílu v prstech.“
Vzhledl a uviděl blízko své hlavy pistoli. Natáhl ruku a vykroutil ji Marii z ruky.
„O jeden krk bude oded' mñ!“ zvolal a přitiskl horkou hlavě Mortimerovi na prsa. Tlumený výstřel vnikl do mužova těla, ten sebou prudce škubl a zemřel.
„Miláčku, nestalo se ti nic?“ kvílela Maria. Klekla si vedle něho a přitiskla ho k sobě.
„Ne... nic. Je mi zle... ale to bude, myslím, tou ztrátou krve. Ale už to přestalo krváčet. Je konec. Vyhráli jsme. Dostaneme přiděl potravin, už nás nechají být a všechno bude v pořádku.“
„Já jsem tak ráda,“ řekla a podařilo se jí usmát se skrz slzy. „Já jsem ti to nechtěla říct dřív, nechtěla jsem ti přidělovat starosti. Ale my budeme...“ Sklopila oči.
„Cože?“ zeptal se nevěřičně. „Snad nechceš říci, že...“
„Přesně to chci.“ Poklepala si významně na břicho, na němž se začal kulatit malý pahorek. „Nejsi št'astný?“
V té chvíli nedokázal nic jiného, než se na ni podívat s ústy dokořán a zalpal po vzduchu, jako bezmocná ryba vyvržená na břeh.

Slavná první slova

Miliony slov plných nenávisti, vitriolu, polemiky, ostouzení, povýšenosti a všeobecných výtek provázejí dílo zesnulého profesora Efraima Hakačínika. Cítím, že nyní nastal čas, kdy je třeba učinit tomu přítrž. Zároveň si ovšem uvědomuji, že když promluví, riskuju hněv takzvaných vědeckých autorit, ale mlčet už déle nemohu. Musím oznámit pravdu, jak mi ji předal můj učitel, protože jediné pravda, jakkoliv šílená se může zdát, napraví ten falešný dojem, který při zmínce o zesnulém panu profesorovi převládá jako berná mince.

Dovolte, abych k vám byl upřímný. Na začátku našeho vztahu jsem i já pocítoval, že pan profesor je, abych tak řekl, poněkud výstřední i podle normy přijímané na fakultách zapadlých provinciálních univerzit. Jeho zjev působil krajně neuspořádaně a byl téměř ukryt za rohožku plnovousu, který plnil dvojí účel. Pan profesor jednak ušetřil čas a peníze za holiče a navíc nemusel nosit kravatu. Tato podvojnost účelu byla charakteristickým rysem téměř všeho, co dělal. Patří sem i jeho současná dvojí profesura v humanitních i přírodních vědách, tak vzácná, že ji lze považovat za unikát – on nicméně vedl na Miskatonské univerzitě dvě katedry, totiž kvantové fyziky a hovorové indoevropštiny. Tento neobyčejný souběh schopností nepochybně vedl k propracování jeho vynálezu i k objevu technologií potřebných pro jeho další rozvoj.

Jako student v posledním ročníku jsem měl k profesorovi Hakačínikovi velmi blízko a byl jsem rovněž přítomen, když se zrodila idea, která později prudce vykvetla ve vynález, který se měl stát tak významným příspěvkem k celkové sumě znalostí lidstva. Bylo to jednoho slunného červnového odpoledne a musím se přiznat, že jsem podřimoval nad neustále se opakujícím (begat, begat, begat) zlomkem Svitků od Mrtvého moře, když se od zvukově izolovaných stěn knihovny odrazil drsný pokřik, který mne s úlekem probudil.

„Neobičano!“ zvolal pan profesor ještě jednou – ve chvíli, kdy je vzrušen, má tendenci mluvit srbochorvatsky – a pak potřetí. „Neobičano!“

„Cože je báječné, pane profesore?“ zeptal jsem se.

„Poslouchejte tady ten úryvek, je skutečně inspirativní. Je to z Edwarda Gibbona, z doby jeho první návštěvy Říma. Píše si tohle: – Když jsem tak seděl, rozjímaje mezi troskami Kapitolu, zatímco bosí mniši zpívali nešpory v Jupiterově chrámu... tu myšlenka napsat o úpadku a pádu tohoto města prvně mi vstoupila na mysl.“

„To je neuvěřitelné, milý hochu, prostě to bere člověku dech. Jasný, zřetelný historický začátek, jako když ho vystřihne. Tam to všechno začalo a o dvanáct let později a o pět set tisíc slov dále, napíše Gibbon s prsty ztuhlými písařskou křečí – Konec – a odloží pero. Úpadek a pád říše římské je hotov. Jak inspirující!“

„Inspirující?“ zeptal jsem se připitoměle, protože mi ještě v hlavě rachotilo to begat, begat.

„Tupče,“ vybafl a připojil několik kleteb v babylonštině, které nelze publikovat. „Copak nemáte smysl pro perspektivu? Což nevidíte, že každý velký počín v tomto universu musel mít nějaký nepatrný začátek?“

„To je nepřilíh originální tvrzení,“ poznamenal jsem.

„Je to imbecil,“ zamumlal si pro sebe skrze pevně stisknuté zuby. „Nechápete velikost takové myšlenky! Myslete!“

Mohutná sekvoje dosahující až k nebesům, tak široká, že lze v jejím kmeni prorazit tunel pro automobily, ten lesní goliáš byl kdysi rostlinkou s jedním lístkem, který nestál ani nejmenšímu ratlíkovi za to, aby na něj zvedl nožičku. Vám to nepřipadá fascinující?“

Zamumlal jsem něco nesouvislého, abych zakryl skutečnost, že nepřipadá, a když se profesor Hakačínik vzdálil, opět jsem se oddal dřímotám a na několik dní na celou věc zapomněl. Pak jsem ale obdržel pozvání, abych se dostavil k panu profesorovi do bytu.

„Podívejte se na tohle,“ řekl mi a ukázal na cosi, co se nejspíš podobalo obyčejnému rádiu s mnoha knoflíky a stupnicemi, které stálo na otlučené skřínce.

„Prima,“ řekl jsem nadšeně. „Poslechneme si finále Světové série.“

„Stumpfsinnig Schwein,“ zachrčel. „To není obyčejné rádio, nýbrž můj vynález. Časový audio psychogenerující detektor, krátce detektor ČÁP. Aplikaci, teorii a technologii, které jsou zcela mimo vaše elementární chápání, takže se vám je ani nebudu pokoušet vysvětlovat, jsem ČÁP sestrojil tak, aby mi z hlubin historie přinášel hlasy minulosti a já je mohl nahrávat. Slyšte a divte se!“

Pan profesor zapjal přístroj a po několika minutách manipulace se stupnicemi z něho vyloudil zvuk, jenž lze popsat jako lidský hlas artikulující hrubé zvířecí mručení.

„Co to bylo?“ zeptal jsem se.

„Protomandarin z druhé půle třináctého století před Kristem, to je přece jasné,“ zamumlal a znovu zaujatě kroutil

knoflíky, „ale je to jen klábosení o sklizni rýže, barbarech na jihu a tak. Tady ještě problém je, musím přitom vyslechnout strašnou spoustu takových nesmyslů, než se dostanu k nějakému skutečně autentickému začátku a nahraju si ho. Ale už jsem to udělal – a úspěšně!“ Plácl rukou na vysoký stoh počmáraných papírů, který ležel na psacím stole. „První úspěchy už zde vidíte, třebaže zlomkovitě, ale jsem na správné cestě. Už jsem vysledoval značný počet důležitých událostí až k jejich pramenům a nahrál autentická první slova jejich původců přesně v okamžiku zrodu. Pochopitelně překlady jsou nahrubo, jsou psány v hovorovém jazyku – ale to se později zrediguje. Můj výzkum začátků začal.“

Musím s lítostí říci, že jsem v této chvíli pana profesora opustil. Chtěl jsem si poslechnout výše zmíněný zápas a tak se zármutkem poznamenávám, že to bylo naposledy, co jsem ho já, či kdokoliv jiný, viděl živého. Papíry, kterých si tak cenil, byly pak považovány za třeštění choré mysli, jejich skutečná hodnota nebyla rozpoznána a byly vědecky odmítnuty. Několik z nich se mi podařilo zachránit a nyní je předkládám veřejnosti, necht' po pravdě ocení jejich hodnotu. Třebaže se jedná o pouhé zlomky, vrhají překvapující světlo na mnohý temný kout historie v minulosti doposud temné.

„... i když je to palác a je to pořád můj domov a teď, co v něm bydlí taky macecha, je mi malý. (Macecha je totiž kráva.) Myslel jsem si, že bych pokračoval ve filosofii, ale tady to naprosto nejde. Bude mi líp, když vytáhnu z vojskem k jižní hranici, třeba se tam něco zajímavého strhne.“

ALEXANDER, MAKEDONIE, 336 př. Kr.

„... horko není to pravé slovo, veškerá VIRGINIE stala se jedinou velikou Výhni letos v létě. Bude-li Příležitost získati pár zl. nebo aspoň kr. vedením Zeměměřicí čáry přes pahorky, které jsem obchvátíl, musím tak učinit, než si to M. F. rozmyslí. Tak jsem dnes střetl — (jmén jsem zapomněl, zítra se ho otáží) v Hostinci. Měli jsme džbánek piva pospolu a oba jsme svorně nadávali na Horko. Slovo dalo Slovo, jakž je jejich obyčejem, i Džbanky následovaly, načež se mi svěřil. Jestli' prý přívržencem tajné Společnosti, jež se zove, zde mě Paměť opouští, Synové Svobody, či podobného cosi...“

GEORGE WASHINGTON, 1765

„Francie ztratila svou čest, jestliže pilnému vynálezci již nepřísluší poctivý zisk z lopotné jeho práce. Zanedbává po měsíce znamenitě svou praxi, zdokonalil jsem svůj praktický Nedostižný kráječ salámů. Zasluhoval bych byl vskutku lepší odměny z prodeje přístroje, který by byl koupil každý francouzský řezník a uzenář. Ale ne tak! Konvent můj přístroj o své vůli nepřiměřeně zvětšil nevyplatil mi ani sou a uzenáři nyní nemají zájem více.“

MUDr. J. I. GUILLOTINE, 1791

„Soužení mám s bolestí hlavy, jako v zimnici se třesu a kdybych do ruky dostal nechtěného parchanta, hloupé děvky s kluzkýma rukama syna, co včera ve Fetter Lane svou nádobu noční z okna vyhodil, tak bych s ním naložil, že by zajisté ducha Bohu poručil i hůře. Co jsem do Londýna-města přibyl, učím se opatrně chodit, jakož i opatrnosti veškerých pohybů potřebných k tomu, abych se vyhnul obsahům těch přemnohých nádob do ulic vyprazdňovaných. Však toto bylo ponejprv, kdy bylo mi s nádobou touto se střetnouti. Jestliže bych ale pohyboval se o něco málo rychleji, nectný předmět tento minul bych a pokračoval ve svém pohybu nerušeně. Bolest hlavy trápi mne velmi. Leč jakmile vyzdravím, musím o tom přemýšlovati, myšlenka jakás tane mi na mysli.“

Sir ISAAC NEWTON, 1682

„Mám strach, že nás F. vyhmátí! Jestli ano, je to v pytlí. Kdyby I. nebyla aspoň tak svůdná, našla by se snadno jiná postel – ale ona se mnou jednoduše orá. Teď říká, že prodá nějaké šperky a koupí ty tři lodě, které si tuhle prohlížela. Ty zatracené Ostrovy Koření jsou poslední místo, kam by se mi uprostřed madridské sezóny chtělo. Ale F. je jednou král a jestli nás vyhmátne...!“

(PŘÍPSÁNO CRISTOFORU COLOMBOVI,
JANOVANU – PŮVOD ZLOMKU NEJASNÝ,
ASI 1492)

„Podařilo se mi uklidnit Pierra Malým mechanikem. Až půjde spát, seberu mu tu legrační věž, kterou si dnes před večerí smontoval. Výbor Výstavy to sice v žádném případě nepřijme, ale na chvíli jim tím zacpu hubu.“

ALEXANDRE GUSTAVE EIFFEL, 1888

„Běda Číně! Neúroda toho léta pokračuje a výroba upadá i nadále. Nezaměstnanost jde do milionů. Jediný plán, který se zdá proveditelný, přinesl Dah Ping-Han a je do něj celý žhavý. Říká, že to dá injekci ekonomice a peníze zase začnou obíhat. Jenže ten nápad je prostě ptákovina! Postavit zeď patnáct set mil dlouhou! Jmenovat se to prý bude po něm – Projekt DPH. Já to nazvu jinak a lidem řeknu, že je to proti barbarům. Pokud je člověk dost postraší, jsou ochotni pustit chlup jedině na obranu.“

CÍSAŘ ŠI HWANG-TI, 252 př. Kr.

„Dnes v noci má být úplněk, takže ten balkón snadno najdu. Do té šílené rodiny bych raději nelezl, to je fakt, ale Maria je snad největší číslo v celém městě! Její malá sestra Julie, což je jinak nafoukaný spratek ještě s mlíčejnými zuby, mi slíbila, že nechá otevřené okno.“

ROMEO MONTEK, 1562

(Výňatek z lodního deníku). Dnes jsme narazili na skálu. To je tedy navigace! Nabrali jsme kurs na Virginii a skončili v Massachusettsu! Ale toho puritánského spratka, co ukradl kompas, stejně dostanu...!!!

BRIGA MAYFLOWER, 1620

Nejde o úplný seznam, ukázek je daleko více, ale myslím, že uvedené dostačují k tomu, aby dokázaly, že profesor Hakačíník byl génius, který předběhl svou dobu – velikán, jemuž studenti historie dluží nesmírně mnoho.

Protože se v souvislosti se smrtí pana profesora vyskytlo nesčetné množství pověstí a fám, rád bych nyní místopřísežně prohlásil toto: Byl jsem jeden z těch, co objevili profesorovo tělo a vím tedy dobře, o čem mluvím. Zpráva, že tento vzácný člověk spáchal sebevraždu, je lež a novinářská kachna. Nikdo nemiloval život víc a ten jeho byl přerušen v rozkvětu sil. Jsem si jist, že se upřímně těšil na dlouhá léta badatelské práce. Nebyl ani zabit elektrickým výbojem ČÁPa, třebaže se zkratovaný a ohořelý přístroj nacházel v jeho blízkosti. Šlo zřejmě o náhlý výboj proudu. Oficiální protokol mluví o selhání srdce a protože není lepšího vysvětlení, přikloňme se k němu i my, třebaže pravdu o jeho skutečné smrti neznáme. Pan profesor vypadal při dobrém zdraví, měl růžovou pleť, třebaže byl pochopitelně mrtev. Jeho srdce netlouklo, zástava se tedy zdála uspokojivým vysvětlením pro úřední protokol.

Závěrem mi dovozte, abych prohlásil, že když jsem objevil tělo pana profesora sedící za psacím stolem, měl hlavu nakloněnou k amplionu a v ruce svíral pero. Na stole byl blok s nedokončenou exercepí, kterou, jak se zdálo, psal v okamžiku, když smrt přišla. Nečiním z této skutečnosti žádné závěry a uvádím ji pouze pro úplnost.

Poznámky jsou psány starou islandštinou, kterou pro pohodlí těch, co nejsou podrobněji obeznámeni s tímto zajímavým jazykem, překládám:

„... tahle schůze bude pokračovat podle programu a jestli ihned nedáte pryč ty rohy s medovinou, tak vám rozmlátím vaše palice. A teď tedy k věci. Dostali jsme zprávu o červech v Yggdrasilu a mrtvých stromech, ale k tomu se ještě vrátíme. Daleko naléhavější je špatná kvalita betonu základů v mostu u Bifrosty. Přeji si – okamžik, muži – tohle je uzavřené jednání a tady nemá nikdo co odposlouchávat. Thore, Wotane, postarejte se o toho vetřelce...“

Letiště

PŘÍBĚH Z POPOPOZÍTRKA

V nádherné a luxusní atmosféře restaurace Horní Sardi, dvě stě pater nad městem, nebyla hezká dívka ničím překvapujícím a krásná dívka vlastně také ne. Takže rusovláska v zelených šatech, která by někde níže rozhodně přitahovala pohledy a ohledy, zde nevyvolávala vůbec žádnou pozornost, dokud se sama nezastavila až u stolu Rona Lowell-Steina a nedala mu facku. Správnou dupárenskou facku, přímo přes hubu.

Jeho tělesní strážci, kteří teď rychle napravovali předchozí nepozornost nadměrným předváděním svalstva, ji chytili a zmáčkli a jeden zašel dokonce tak daleko, že jí zabořil revolver do dolní, již měkké části zad.

„Jen ať mě klidně zabijí,“ zvolala a zatřásla dlouhou hřívou vlasů, padajících jí na ramena, přičemž hněvivý ruměnc zduřákoval bělost její pleti. „Přidejte k vašim ostatním zločinům i vraždu.“

Ron, který okamžitě vstal, neboť byl vždycky k ženám zdvořilý, propustil gorily pokynem hlavy a řekl: „Neposadíte se a neřeknete mi, které zločiny máte konkrétně na mysli?“

„Nehřejte si přede mnou na pokrytce, vy nedorostlý Done Juane. Mluvím o své přítelkyni Dolores, dívce, kterou jste zničil.“

„Tak ona je už zničená? Upřímně řečeno, myslel jsem si, že ještě pár let vydrží.“

Tentokrát zachytil její zápěstí dřív než mohla opět umístit. Byl to důkaz, že léta hraní póla, vrtulníkového hokeje, sportovní střelby, zlepšila jeho svaly i postřeh. „Není to trochu hloupé takhle tady stát? Nesedneme si a nevyřešíme to v klidu jako civilizovaní lidé? Objednám Černý samet, to je šampaňské s černým ležákem, jestli to neznáte. Bezvadně uklidňuje nervy.“

„Nikdy bych si nesedla s mužem, jako jste vy,“ řekla, když si sedala pod tlakem pevného stisku pólem vytrénovaného zápěstí.

„Jmenuji se Ron Lowell-Stein, muž, kterého nenávidíte, ale vy sama jste se dosud nepředstavila...“

„Do toho vám, u všech čertů, vůbec nic není.“

„Ženy by měly přenechat klení mužům, kteří to dokážou líp.“ Zvedl hlavu, když jeden z tělesných strážců vytáhl z kapesního faxu list papíru a podal mu ho. „Beatrice Carfaxová,“ četl. „Budu vám říkat Bea, protože nemám rád tahle klasická jména. Otec... matka... narozena... jakže, sladké dítě, teprve dvaadvacet. Krevní skupina: 0, povolání: tanečnice.“ Jeho oči k ní sklouzly a bezostyšně se pohybovaly po její postavě.

„To se mi líbí,“ řekl sotva slyšitelně. „Tanečnice mají překrásně vypracovaná těla.“

Červen se jí znovu prudce vehnala do tváří nad samozřejmostí, s jakou to řekl, a rozhodně odsunula krásný křišťálový pohár plný šumivé tmavé tekutiny, který stál před ní, ale on jí ho velice energickým pohybem přisunul zase zpátky.

„Nemyslím si, že jsem zničil vaši přítelkyni Dolores,“ řekl. „Ve skutečnosti jsem jí prokázal laskavost. Ale protože jste tak přitažlivá a upřímná, dám jí padesát tisíc dolarů věna, což jí v očích kteréhokoliv budoucího možného manžela zase zrekonstruuje.“

Beatrice nad výškou té sumy jenom polkla. „To nemyslíte vážně.“

„Ale myslím. Má to pouze jedinou podmínku. Dnes večer se mnou povečeříte. Načež se mnou zhlédnete představení Jugoslávského státního souboru písní a tanců.“

„A to si myslíte, že mi můžete vnutit svou vůli?“ řekla rozrušeně.

„Ale to snad ne,“ řekl a růžkem neposkvrněného kapesníku si otřel koutky očí. „Nechci se vám vysmívat, ale tuhle větu jsem neslyšel za posledních... vlastně jsem ji nikdy neslyšel vyslovit nahlas, abych byl přesný. Vy se mi líbíte, Beo. S vaší upřímnou naivitou a kulatým zadečkem jste jedním z divů přírody a můj šofér vás vyzvedne v sedm. A jak jste upřímná vy, budu upřímný i já. Budu k vám upřímnější než k většině dívek, které očekávají romantickou operetu a nic jiného. Ano, myslím si, že vám mohu vnutit svou vůli.“

„Nikdy!“

„Prima, pak se nemáte čeho bát. Vezměte si ty zlatem protkávané šaty, moc se těším, až vás v nich uvidím.“

„O čem to mluvíte? Já žádné zlatem protkávané šaty nemám.“

„Už máte. Doručí je k vám dřív, než dojdete domů.“

Než mohla cokoliv říci, objevil se vrchní číšník a řekl:

„Scussi mille, pane Lowell-Steine, vaše společnost vás očekává.“

Objevili se dva obtlouští a proplešatělí obchodníci, od pohledu Brazilci. Když si muži potřásali pravicemi, tělesní strážci postavili Beu na nohy a jemným tlakem ji přesunuli k východu. Zachovávajíc si svou důstojnost, rázně je odstrčila a sama vykročila ke dveřím. Venku na chodníku se jí zmocnil zmatek. Jen automaticky zabočovala za rohy příslušných ulic a přisedala na známých stanicích, až se dostala domů, do bytu, který sdílela se svou zničenou přítelkyní Dolores.

„Má matko přesvatá,“ zakvílela Dolores, když Beatrice vstoupila, „podívej se na to!“ Byly to šaty, které Dolores držela v rukou, právě vybalené z hedvábného papíru, oděv skvělého střihu a dokonalého zpracování, který se ve světle třpytil a leskl tisícem zlatých zrcadélek, jež vypadala tak přepychově, jako kdyby byla z pravého zlata. Ve skutečnosti to osmnáctikarátové zlato bylo, ale žádná z dívek o tom nevěděla.

„To je od něho,“ řekla Beatrice tak chladně, jak jen uměla. Nikoliv bez úsilí se odvrátila od svůdného oděvu. Pak vyličila, co se stalo a když skončila, Dolores pohládila šaty, usmála se a promluvila.

„Tak ty s ním máš rande,“ řekla. „Ne kvůli mně, co to koneckonců je padesát tisíc, chápeš mě, ne? Běž tam kvůli sobě a bav se, bav se.“

Beatrice si povzdychla. „Chceš říci, že mi to rande s ním přeješ? Po tom všem, co ti udělal?“

„Nu, už se stalo a třeba z toho vzejde i něco dobrého. Pak se můžem šábnout o kořist. A ty se aspoň pořádně najíš. Ale jestli chceš radu od zkušené – nedej se v jeho autě zatáhnout na letiště.“

„Nikdy jsi mi žádné podrobnosti nevyprávěla...“

„Teď mluvíš jako fouňa. Není to tam, jako v autě nějakého studentíka. Stalo se to jednou po divadle: čekala jsem na taxi, když předjel obrovský bourák a že prý mne zaveze domů. O nic přece nejde, ne? Co se taky může stát, byl tam řidič a dvě vazby vedle něho vpředu. Ale kdo mohl tušit, že okna jsou neprůhledná, světla se dají ztlumit a ta zatracená zadní sedadla se promění v postel s hedvábným povlečením, tichou hudbou a barem. Abych ti řekla pravdu, děvče, stalo se to tak rychle a bylo to tak neskutečné jako sen, že jsem ani nevěděla, co se děje, dokud nebylo po všem a já vystupovala před domem. Ty k tomu dostaneš ještě večeri. Já z toho měla jen oko na punčošce plus úsporu za taxík.“

Beatrice chvíli přemýšlela a pak se jí zmocnilo zděšení. „Snad mi tím nechceš naznačit, že víš... co mne rovněž očekává? Já nejsem taková.“

„Taky jsem nebyla taková. Prostě jsem neměla nejmenší šanci.“

„Já ji mít budu!“ Řekla to pevně a její kouzelná bradička se vysunula dopředu a šedozelené oči zaplály spravedlivým hněvem. „Mne žádný muž nedonutí... abych udělala něco, co nechci.“

„Ty mu ukážeš, vid', zlato,“ řekla Dolores, která si opět roztouženě prohlížela šaty. „Ale nedej si zkazit tu večeri.“

V šest přinesl poslíček v livreji parfém, Apege. V litrové láhvi.

V šest třicet přinesl jiný poslíček v livreji kouřově šedou štolu od mutanta vydry s poznámkou: „Aby vašim krásným ramínkům nebyla zima.“

Zlaté šaty byly totiž bez rukávů a měly holá ramena: štóla se k nim nádherně hodila a výsledný efekt před zrcadlem byl ohromující. V sedm, když hlásič u dveří zazněl znova, byla už připravena a vyšla s hrdě vztyčenou hlavou. Ona mu ukáže.

Komorník, který ji doprovázel, jí náhle řekl: „Pan Lowell-Stein poslal svůj osobní vrtulník místo auta a říká: ...“ Stiskl knoflík v klopě svého saka a ozval se Ronův melodický hlas. „Čím rychlejší bude přeprava, tím dříve budete u mne, má drahá.“

„Ved'te mne,“ poručila ostře – třebaže byla potají ráda, že nebude muset cestovat v oné automatické ložnici na kolech. I když možnost, že i helikoptéra bude skrývat svá tajemství, existovala rovněž.

Jestliže tomu tak bylo, nebyla jí odhalena. Místo toho se bezpečně a rychle přenesla na mramorový balkón jednoho z naleštěných křidel Lowell-Steinova paláce, světoznámé stavby, která vedle soukromého sídla skrývala rovněž úřadovny Světových Lowell-Steinových závodů. Jejich vládce jí osobně pomohl vystoupit.

„Jste překrásná, okouzlující. Vítejte v mém domě,“ řekl. Byl opálený, hezký a vzbuzoval respekt. Beatrice se rozhodla pro drsnou přímost, o níž doufala, že jí získá převahu.

„To je velice hezký vrtulník,“ řekla co nejchladněji. „Hlavně proto, že se stisknutím knoflíku nezmění na šámbr separé.“

„Ale to víte, že změní, jenže pro vás dnes ne. Pro vás nejdřív večere a divadlo.“

„Jak se odvažujete!“

„Neodvažuji se ničeho. Tím, že přicházíte, se odvažujete vy. To už jste mi ale řekla. Nu, pojd'te dál!“ – skleněná stěna se před nimi otevřela a když prošli, opět se zasunula – „a dejte si koktejl. Jsem staromódní a tak si dáme něco tradičního, Martini? S vodkou nebo s ginem – jak to máte ráda?“

Ron ukázal na obraz Maja Desnuda od Goyi – originál pochopitelně, který se odsunul a za nimi se objevilo okno, ve

kterém defiloval zřejmě nekonečný průvod lahví, všechny druhy vodky a ginu, které byly na světě vyrobeny od úsvitu dějin. Beatrice skrývala výborně svoji neznalost, jak si aspoň myslela, nejen o zvolené kořalce. Ani dost dobře nevěděla, co je to Martini a tak nonšalantně mávla rukou a řekla: „Vy jste hostitel, tak něco vyberte.“

„Kapitální. Dáme si bombajský gin s esencí Noilly Prat v poměru tisíc ku jedné — jak se to má podávat.“

Automatický barman ho uslyšel a láhve zachřestily, když vyjely z onoho okna a zastavily se. Královna Viktorie na nálepce se na ně zamračila. Pak vypadly i skleničky, chromovaná ruka se chopila láhve, odzátkovala ji a nalila odměřenou dávku do vzduchu.

„Och,“ vydechla Beatrice, když se tekutina lila na podlahu v průhledném pramínku.

„Je to poněkud teatrální,“ řekl, „ale mám rád, když věci mají styl.“ V posledním okamžiku vyskočil ze skryté přihrádky pohár a zachytil nápoj do poslední kapky.

Bylo okouzující pozorovat funkční mobil, který přesnými pohyby připravoval pití. Stříbrný proužek na sklenici byl zachycen do magnetického pole a pozvednut na úroveň očí, takže volně visel ve vzduchu před nimi. Zazněl gong a rozprašovač vermutové esence se zjevil na konci chytře vymyšleného chapadla a dostal se až před skleničky. Ron nedbalým pohybem přešel rukou baňku, což mělo za následek uvolnění esence a delikátní vůně se rozstříkla po hladině ginu.

„Mám rád osobnostní přístup,“ řekl. „Myslím si, že teprve ten vytváří nápoj.“

Pak – raz, dva, tři – trubice s nízkoteplotním kapalným héliem se ponořila do skleniček, zamíchala tekutinou a zmizela, nápoje byly vychlazené s přesností tisíciny stupně požadované teploty, podnos s dvěma sklenicemi, vychlazenými na stejnou teplotu jako tekutina sama, se objevil na konci teleskopického ramene a opět zazněl gong. Ron se zeptal:

„Cibuli nebo citrónovou kůru?“

„Nechám to na vás,“ zasmála se okouzlena všemi těmi přístroji.

„Tak oboje,“ usmál se rovněž. „Dopřejme si dnes večer trochu rozkoše.“ Z tuby vypadlo kolečko cibule, vidličkovité chapadélko přidalo plátek citronu a vtisklo jí sklenici do ruky.

„Připijím,“ řekl, „na naši lásku.“

„Nebudte nezdvořilý,“ řekla a usrkla nápoje. „Chutná to docela dobře.“

„Poznat znamená zamilovat si. Nebyl jsem nezdvořilý. Jen jsem vám chtěl připomenout, že než tento večer skončí, máte zažít extázi.“

„Nic takového.“ Postavila sklenice a panovačně dupla. „Mám hlad a chci, abychom se už konečně šli někam najíst.“

„Omlouvám se, že jsem vám to nestačil říct, ale dnes večeříme doma. Věřím, že si určitě pochutnáte, máme totiž vaše oblíbené rizoto a vy přece zbožňujete indonéskou kuchyni.“ Zatímco hovořil, vzal ji jemně za loket a vedl do jídelny.

„Začneme s lempijemi, pak si dáme nasi-goreng sambal olek a jaké víno – víno? Když dovolíte, jedno jsem objevil. Báječně se hodí k té exotice.“

Hudba začala hrát melodii s doprovodem gamelanu a dovnitř vklouzly chrámové tanečnice. Bylo již prostřeno k prvnímu chodu, z šálků a lahvíček s kořením a omáčkami se kouřilo, když tiše rotovaly prostředkem stolu. Beatrice věděla, že rýže bude sypká a přitom dokonale uvařená. Milovala toto jídlo, ale on bral spoustu věcí jako samozřejmost. Rozhodla se, že bude neoblomná a že ho přivede do rozpaků.

„Ano, mívala jsem to ráda,“ řekla a snažila se vypadat co nejnudněji, třebaže se jí nad těmi vůněmi sbíhaly sliny, „ale nyní již ne. Teď preferuji spíše...“ Co? Snažila se rychle si vymyslet něco exotického. „Teď vlastně preferuji dánskou stravu, ty jejich obložené chleby.“

„Když pomyslím, jaké hrozné chyby jsem se mimoděk dopustil,“ řekl Ron. „Pryč s tím.“

Beatrice ucouvla, když se podlaha otevřela a jídlo, mísy, talíře, stůl i židle se propadly do zejícího otvoru. Zlomem vteřiny, než se podlaha opět zavřela, zaslechla začátek hrozného řinčení. Dobrý Bože, on to všechno vyhodil, stříbro, křišťál, všechno. Neviditelná ruka jako by zahнала orchestr a tanečnice z pódia a jí se několik příšerných vteřin zazdalo, že i oni jsou určeny pro drtič odpadků.

„Máte ráda Rembrandta?“ zeptal se jí a ukázal na rozměrné plátno, které krylo zadní stěnu. Obrátila se. „— Noční hlídka – můj oblíbený obraz.“

„Myslela jsem, že je to z Holandska...“ začala, ale při zvuku, který se ozval za ní, otočila hlavu a již nebyla schopna dořici větu.

Dlouhý dubový stůl s dvěma těžkými stolicemi se vynořil z podlahy pokrytý několika vrstvami podnosů.

„Smörrenbörd,“ řekl Ron, „je to přesnější, protože nejde o obyčejné obložené chlebičky. Je jich zde pět set druhů a doufám, že mezi nimi najdete i váš oblíbený. A pivo, pochopitelně Tuborg F. F. To je jediné jídlo, které se jí s pivem a akvavitem, onou záluďnou kořalkou Dánů, jenž se podává zamrzlá do ledového kvádru. Víte, existují jistá pravidla.“

Nevěděla sice jaká, ale učila se. Nabrala si a jedla a myšlenky jí běhaly jako třepotavé světlo svíček na stole před ní. Než dojedla, byla už opět plná rozhodnosti, protože dobře věděla, co jí teď čeká.

„Myslíte si, že si mne koupíte svým bohatstvím,“ řekla mu, když polkla poslední lžici skvělého röde gröd med flöde. „Teď z toho mám být celá pryč a hlavně vděčná, tak vděčná za to všechno, že vám dovolím... abyste si se mnou dělal, co chcete.“

„Ale vůbec ne.“ Usmál se a jeho úsměv byl okouzující. „Nepopírám, že jsou dívky, které lze koupit jídlem a pitím, ale vás ne. To všechno, jak jste to kouzelně vyjádřila, je zde pouze pro naši zábavu, než zjistím, jakou budete potřebovat omluvu.“

„Já vám nerozumím.“

„Ale porozumíte. V jednodušších kulturních modelech k sobě milence poutá vzájemná dohoda, nikdo neprohrává, nikdo nevyhrává. My jsme již tuto jednoduchost ztratili a nahradili ji hrou-rituálem. Nazývá se svádění. Muži svádějí ženy, ty tedy mohou zůstat i nadále cudné. I když ve skutečnosti oba užívají radosti lásky, té největší radosti lidstva, to

slovo – svedení — je omluvou žen za to, že k ní dochází. Každá žena má nějakou skrytou omluvu, kterou nazývá — svedení — a mužovo umění spočívá v tom, že tu omluvu najde.“

„Nic takového nemám“

„Ale máte. Jenže asi nebude taková ta obyčejná. Nebudete se asi jednoduše vymlouvat, že jsem vás opil nebo donutil, nebo jste se mi chtěla prostě odvděčit – nic tak plebejského. Ale my na to přijdeme. Máme na to celou noc, abychom se to dozvěděli.“

„Tak už jsem slyšela dost,“ řekla, praštila se lžicí a vstala. „Chci, abychom už šli do toho divadla.“ Věděla, že bude v bezpečí, jakmile se dostane pryč z toho místa. Sem se už nevrátí.

„Velmi se vám omlouvám,“ nabídl jí rámě a ona se do něho zavěsila. Kráčeli k vzdálené stěně, která se před nimi tiše zvedla a objevilo se divadlo, v jehož hledišti stála pouze dvě křesla. „Já jsem pro nás ty jugoslávské tanečníky na dnes večer najal a teď už čekají, aby mohli začít.“

Seděla, neschopná slova po celé představení a když bylo po všem, byla její mysl stejně rozbouřená a nerozhodná, jako když sem vešla. Když tleskali, s napětím očekávala, co udělá teď. Když se dotkl její ruky, zřetelně sebou trhla.

„To nesmíte,“ řekl. „Nesmíte se bát ani mě, ani nějakého násilí. Vy ne, má drahá. Vás, nebo lépe řečeno nás, teď čeká sklenička prostého koňaku, zatímco si pohovoříme o tom překrásném srbochorvatském představení, které jsme právě zhlédli.“

Vyšli dveřmi, které nyní vedly do místnosti se stěnami pokrytými brokátem, v níž jediný maďarský houslista hrál cikánské melodie. Když se usadili u stolu, objevil se číšník ve fraku a s lahví na plyšové podušce. S nesmírnou opatrností ji postavil doprostřed stolu.

„Otevření takové láhve nesvěřím nikomu: zátky se drobí a padá z nich prach,“ řekl Ron a dodal: „myslím, že jste ještě nikdy neochutnala koňak Napoleon, že?“

„Jestli je z Kalifornie, tak jo,“ řekla mu zcela upřímně. Zavřel oči.

„Ne,“ řekl a hlas mu zněl lehce přidušeně. „Nepochází ze státu Kalifornie, nýbrž z Francie, matky vín. Vypálen, stočen a pečlivě uložen během krátké, leč slavné vlády císaře Napoleona Bonaparta...“

„Ale to musí být stovky a stovky let starý?“

„Přesně tak. Každý rok je ten císař koňaků vzácnější a vzácnější. Najal jsem několik lidí, kteří nedělají nic jiného než procešávají svět a hledají ho pro mě. Platím každou cenu. Nebudu kazit naši konverzaci něčím tak přízemním, jako vyprávění, kolik jsem dal za tuhle láhev. Posuďte sama, zda to stálo za to.“

Zatímco mluvil, přesnými a ušlechtilými pohyby odstraňoval zátku, aniž ji poškodil. S lehkým vydechnutím nakonec vyklouzla z hrdla a byla odložena na ubrousek. Pak nalil do baňatých skleniček sotva na půl palce a jednu jí podal.

„Než uděláte malý doušek, nejprve vdechujte vůni,“ řekl jí a ona poslechla.

V okamžiku, kdy přiložili sklenky ke rtům, se v místnosti setmělo a ona k němu velmi postrašeně vzhlédla se slzami v očích. „Proč... je to, je to tak...“

„Já vím,“ odvětil jí šeptem, tlumená světla ještě víc potemněla a houslista se vytratil. Jeho rty náhle přejely po jejím bělostném nahém rameni, políbily je a vydaly se k hrdlu.

„Ááách,“ vydechla a zvedla ruce, aby pohladila jeho vlasy. „Ne,“ řekla o trochu hlasitěji a odtáhla se.

„Málem,“ usmál se a opřel se pohodlně v křesle. „Skutečně málem. Jste bytost ovládaná prudkou vášní, jen k ní musíme najít klíč.“

„Nikdy,“ řekla pevně a on se zasmál.

Když dopjeli a světla se opět rozzářila, vyklouzla z nohy jejího křesla stříbrná čepel a napárala lem její sukně. Pak zmizela. Ron ji vzal za ruku a když vstala, začaly se jí šaty rozpadat a déšť zlatých částic přšel na zem.

„Mé šaty,“ vydechla a sevřela rychle mizící zbytky. „Co se s nimi stalo?“

„To se stává,“ řekl a pohodlně se zabořil do křesla a přihlížel.

Šaty mizely čím dál rychleji a ona tomu nemohla zabránit. V několika okamžicích byly pryč a u nohou se jí navršila hromádka zlata.

„Černá krajka na bílé pleti,“ usmál se pochvalně. „To jste mi udělala schválně. I s těmi růžovými podvazky na punčočkách.“

„Jste sprosták, sprosták a já vás za to nenávídím. Vraťte mi mé šaty,“ řekla neovládající se hněvem, pěsti zaťaté a opřené v bok, příliš hrdá na to, aby zakryla své nepatrné prádlo rukama.

„Bravissimo. Jste temperamentní rusovláska a máte můj obdiv. Za těmi dveřmi najdete šatnu. Je tam koupací plášť. Jdeme si zaplavat.“

„Já nechci...“ řekla marně, neboť podlaha se opět pohnula a odnesla ji do diskrétního a elegantního budoáru, kde ji očekávala francouzská komorná oděná černobíle. Komorná držela přes ruku elegantně jednoduché, bílé plavky vcelku a usmála se, když měkká chapadla Beatrice uchopila a blýskavé prsty ji zbavily i zbývajícího oděvu.

„Pusťte to z hlavy, samo se to spraví, mademoiselle,“ řekla komorná a podala jí plavky. „Byly to takový laciný kousky a tohle je paráda na léta, uvidíte.“

„Jednám pod nátlakem, nemám na vybranou. Ale ať si nemyslí, že si tímhle nějak pomůže,“ řekla Beatrice a snažila se utéci, když se jí opět chopily umělé paže a vložily jí do každé nosní dírky cosi malého, chladného a pevného.

„Moderní věda je mocná,“ řekla komorná, když uhlazovala poslední záhyb na elastických plavkách, aby padly naprosto dokonale. „Nezapomeňte dýchat jen nosem a bude to jako čerstvý vítr. Au revoir — et bonne chance.“

Než mohla Beatrice protestovat, či jen zvednout ruku a dotknout se nosu, podlaha se pod ní otevřela a ona propadla přímo do vody. Zavřela ústa a vklouzla pod fosforeskující hladinu a zjistila, že může dýchat stejně snadno jako vždycky. Ten pocit byl báječný nebo přinejmenším nový. K jejím uším se vodou zřetelně nesla hudba. Ponořila se, otočila a byla by se rozesmála, kdyby mohla. Její krásné rudé vlasy za ní vlály.

Ron také vyplaval, hezký a opálený. Měl na sobě bílé plavky, které se hodily k jejím, a krásně se usmíval – potom zajel pod vodu a chytil ji za nohu. Prudce se otočila a rovněž s úsměvem prudce vyrazila směrem od něho. Plaval za ní a pak v té křišťálové vodě prováděli nádherný tanec, kolem a dokola, volně a svobodně, dokud neztratili dech.

Nádherně unavená splývala na hladině se zavřenýma očima a tu ucítila pod lopatkami jeho paže a celá délka jeho silného těla se k ní přitiskla, jeho rty se přisály k jejím a zjistila, že mu vychází vstříc...

„Ne...!“ řekla co nejhlasitěji a u úst se jí udělala velká bublina. Prsty vyrvala přístroje z nosních dírek a tu jí projela ostrá, náhlá bolest, když je upustila. „To raději dřív zemřu,“ řekla posledním dechem.

S jediným obrovským zachromtěním se bazén vyprázdnil a oba teď seděli na jeho písčitém dnu. „Žena silně vůle,“ řekl Ron a podal jí bílý ručník o rozměru fotbalového hřiště, „miluji vás. Teď si zatančíme, třeba gavotu. Určitě se vám to bude líbit. Hrát nám bude smyčcové kvarteto a oblečeme si dobové kostýmy. V bílé paruce a v šatech s hlubokou dekoltáží budete nádherná...“

„Já jdu domů,“ třásla se a už se zabalila do ručníku.

„Jistě. Tanec vám zevšedněl. Takže my raději...“

„Nic. Šaty. Já jdu. Nemůžete mi bránit.“

Půvabně se uklonil a pokynul jí ke dveřím, které se otevřely ve stěně. „Oblečte se. Jak říkám, násilí na vás neplatí. Násilí není vaše omluva.“

„Já-já-já žádnou omluvu nepotřebuju,“ řekla jektajícimi zuby a ptala se sama sebe, proč jektá, když je jí takové horko.

Malá komorná již čekala, pomohla jí svléci se a osušit, zatímco další zázračný přístroj vmžiku obnovil její účes tak, jak byl dřív. Beatrice si toho nebyla vědoma, nebyla si ani vědoma, že si není vědoma, neboť její myšlenky zběsile létaly jako poděšený motýl. Teprve když jí komorná podávala šaty, dala si myšlenky aspoň trochu dohromady. Odstrčila ji, odhrnula i šaty, nad nimiž by každé ženské srdce zbledlo závistí a všechny byly její číslo a našla si až úplně vzhadu ve skříní jedny prosté, černé. Ve své kouzelné prostotě sice dokonale obkreslovaly postavu, ale nic jednoduššího nenašla. Napudrovala se, udělala si manikúru a nalíčila se, ztratila pojem času, dokud znovuzrozená nestanula znovu před ním ve strohé, dubem vykládané místnosti.

„Poslední skleničku,“ řekl a kývl směrem k Napoleonovi na stolku.

„Já jdu,“ zvolala, protože se jí z jakéhosi neznámého důvodu chtělo zůstat. Proběhla prudce kolem něho, otevřela dokořán dveře, vyběhla ven a zabouchla za sebou. Ocítila se na schodišti a bez váhání se rozběhla dolů, patro za patrem, těžce oddychovala, až už dál nemohla. Na chvíli se opřela o stěnu, pak se napřímila, prohrábla si vlasy, otevřela nejbližší dveře a vstoupila přesně do té stejné místnosti, kterou o pár desítek pater výše právě opustila.

„Poslední skleničku,“ řekl a uchopil láhev.

Tentokrát už nenalezla slov, zabouchla dveře a opět se dala do běhu, tentokrát vzhůru, dokud jí síly neopustily a schodiště končilo u zaprášených požárních dvířek, vedoucích na střechnu. Otevřela je a vpadla do té stejné místnosti, kterou o pár desítek pater níže právě opustila.

„Poslední skleničku,“ řekl a nalil několik zlatavých kapek, pak vzhlédl a všiml si, jak jí oči nepokojně třekají po místnosti a hledají dveře. „Všechny dveře, všechny místnosti, všechna schodiště vedou zpátky sem,“ řekl nikoliv nelaskavě. „Musíte se napít. Sedněte si. Vydechněte si. Napijeme se. Na co? Na lásku, má drahá.“

Vyčerpaně uchopila skleničku do obou rukou a zahřívala ji svým tělesným teplem. Pak se napila. Bylo to božské a jeho tvář byla najednou tak blízko její a jeho rty jí cosi něžně šeptaly do ouška.

„Nebudete mi věřit,“ šeptal zastřený mužný hlas, „nebudete mi věřit, ale v tom koňaku je droga, která vám ochromí vůli tak, že nebudete schopna říci ne. Odpor je zbytečný, jste moje.“

„Ne, ne...“ její rty to sice ještě říkaly, ale její paže už mu letěly vstříc a říkaly ano, ano. Ne, ne, nikdy, a pak se propadla do tmy.

„Drogy, vůli ochromující drogy,“ řekla později, když spolu spočívali na širokém letišti, kdy jí už bylo nádherně teplo a vzájemně se dotýkali jen konečky prstů, hlasem trochu vyčítavým a trochu spokojeným. „Jedině tak to bylo možné. Pomocí drog a proti mé vůli.“

„Copak si myslíš,“ odpověděl jí upřímně zděšen, „že bych do tak vzácné brandy mohl něco dalšího nasypat? To by mě nikdy ani nenapadlo. Prostě jsme nakonec přece jen tu omluvu našli. Nic víc.“

Když...

Jsme tady, jsme tady správně. Výpočty byly přesné. Dole pod námi je náš cíl.

„Jsi brouk,“ řekla 17 svému partnerovi 35, který se od ní lišil pouze tím číslem. „Ano — to místo je správné. Ale jsme tu o devět let dřív. Podívej tady na ten měřič.“

„Jsem brouk. Zbavím své neúžitečné přítomnosti.“ 35 vytáhla nůž z pochvy a zkusila jeho ostří, které se ukázalo jako naprosto vyhovující. Přiložila ho k bílému, tlustému a laločnatému krku a byla připravena říznout.

„Teď ne,“ zasyčela 17. „Už tak máme málo personálu, a mrtvola by expedici překážela. Naveď nás okamžitě do správného času. Naše energetické zdroje jsou omezené, to si přece pamatuješ.“

„Stane se, jak poroučíš,“ řekla 35 a vklouzla za řídicí pult. 44 si jejich hovoru nevšímal, složité oči, upřené na indikátory energetických zdrojů, neustále korigovala hodnoty na stupnicích krátkými, lopatkovitými prsty.

„A je to,“ oznámila 17 a zammula si spokojeně ruce. „Čas je správný a místo je taky správné. Teď musíme sestoupit a stvořit náš osud. Chvalme Saura Všechny, který řídí osudy všech.“

„Chvalme Saura,“ zamumlali její oba společníci mechanicky, celou svou pozorností upjatí na přístroje.

Sférické těleso padalo přímo dolů. Bylo kulaté a bez jakýchkoliv výstupků. Kromě velkého obdélníkového otvoru, nyní na spodku tělesa, vyrobeného z nějakého zeleného kovu, snad z anodizovaného hliníku, i když tento vypadal

pevněji. Nemělo žádné viditelné znaky pohonu, přesto však sestupovalo pomalu a řízeně. Pohybovalo se čím dál pomaleji, až zmizelo z dohledu za jedním z hřebenů na severním konci Johnsonova jezera a vlétlo do úžlabiny zarostlé vysokými borovicemi. Poblíž byly louky, na nichž se pokojně pásly krávy, které se nedaly návštěvou ani v nejmenším rušit. Na cestě od jezera, na níž přistávalo, nebyla v dohledu žádná lidská bytost. Byla to vlastně jen zarostlá, prašná pěšina, která ústila do silnice.

Na křovisku seděla žluva a sladce trylkovala, zajíček přihopkal z pole a začal okusovat stéblo trávy. Tato idylická scéna, plná klidu a pohody, byla přerušena dupáním nohou na pěšině doprovázeným vysokým jednotvárným hvízdáním. Pták odlétl a změnil se v bezhlasou barevnou skvrnu, zajíčka pohltilo křovisko. Přes malý vrcholek od jezera přicházel chlapec. Měl na sobě to, co chlapci obvykle nosí, v jedné ruce měl školní brašnu a v druhé podomácku vyrobenou drátěnou klec. V kleci byla ještěrka, která koulela očima, jako by měla z něčeho strach. Chlapec si pronikavě pískal, rychle šel po pěšině, aby už byl ve stínu borového háje.

„Chlapče,“ zvolal vysoký třaslavý hlas.

„Slyšíš mě, chlapče?“

„Jasně, že slyším,“ řekl chlapec a rozhlížel se, aby objevil neviditelný hlas. „Kde jsi?“

„Jsem tady vedle tebe, ale jsem neviditelná. Jsem tvoje víla-kmotřička...“

Chlapec vystrčil jazyk z úst a prudce vydechl, čímž ho rozkmital. Udělalo to neslušný zvuk. „Já nevěřím ani na neviditelnost, ani na víly-kmotřičky. Vylez.“

„Všichni chlapci přece věří na víly-kmotřičky,“ řekl hlas a ozval se v něm ustaraný tón. „Já znám všechna tajemství. Víš, že se jmenuješ Don a...“

„To ví každý, že se jmenuju Don a na vliv víly-kmotřičky už nikdo nevěří. Kluci teď věří na rakety, ponorky a atomovou energii.“

„A na kosmické lety bys věřil?“

„To jo.“

Hlasu se zřejmě nepatrně ulevilo, zesílil a už tolik nepišťel. „Já jsem tě nechtěla postrašit, ale právě jsem přiletěla z Marsu a...“

Don opět udělal ten neslušný zvuk. „Mars nemá atmosféru a nebyly na něm zjištěny žádné formy života. A teď vylez a nedělej fůry.“

Po chvíli hlas řekl. „A co bys řekl na cesty časem?“

„Ty jsou správný. To mi chceš jako říct, že přicházíš z budoucnosti?“

S velkou úlevou: „Ano, přicházím.“

„Tak vylez, ať si tě prohlídnu.“

„Víš, jsou takové věci, na které by se lidské oko nemělo dívat...“

„Třeskyplesky! Lidské oko se může klidně dívat, na co si jen vzpomene. Hele – buď vylezeš, ať se na tebe můžu podívat, nebo jdu domů.“

„Já bych ti to neradila.“ Hlas zněl zoufale. „Můžu ti dokázat, že cestuji časem jinak. Třeba, že ti řeknu výsledky zítřejší matematické písemky. To by bylo fajn, co? První příklad: 1,76. Druhý příklad:...“

„Já nešvindluju a i kdybych chtěl, v té nové matice se švindlovat nedá. Tam musíš znát postup, jinak to nemá cenu. Já – já počítám do deseti a pak odcházím.“

„Ne, počkej! Musíš mi prokázat laskavost. Pusť tu obyčejnou ještěrku, co máš v té klicce a já ti za to splním tři přání – nebo jinak, odpovím ti na tři otázky.“

„Proč ji mám pouštět?“

„To je tvá první otázka?“

„Nejen chci vědět, o co jde, než se rozhodnu. Ta ještěrka není obyčejná, ještě nikdy jsem tady takovou neviděl.“

„To je pravda. Je to jemnozubý ještěr Starého světa řádu Rhiptoglossa, obecně zvaný chameleon.“

„Fakt?“ Don byl teď viditelně zaujat. Sedl si na bobek, z brašny vytáhl knížku v červených deskách a položil ji před sebe na cestu. Otočil klec tak, aby ještěrka byla na dně a pak ji přiložil ke knize. „Fakt změnil barvu?“

„Zcela viditelně. A teď ji pusť...“

„Jak víš, že je to ona a ne on? Je to tím, že jako cestovatel časem znáš minulost?“

„Když to musíš vědět, ano. To zvíře bylo zakoupeno v obchodě s drobným exotickým zvířectvem Jimu Benana a patří do páru. Před dvěma dny se obě dostala na svobodu, když Benan, dobrovolně znehybněný požitím kapaliny obsahující značné množství etylalkoholu, usedl na jejich klec. Sameček svým zraněním naneštěstí podlehl a přežila jen ona. Její osvobození je tedy jedinou...“

„Víš, já si myslím, že si ze mě děláš legraci. Jdu domů. Jestli chceš, tak vylez, ať se na tebe podívám.“

„Já tě varuji.“

„Tak ahoj.“ Don zase uchopil klec. „Hele, je červená jako cihla.“

„Nikam nechod. Já se ti ukážu.“

Don se díval s velkým zájmem, když tvor vycházel z křoví. Byl modrý, měl velké vystupující, volně a nezávisle se pohybující oči, na sobě měl pěkně ušitou hnědou kombinézu a ruksáček na zádech. Ale byl vysoký ani ne dvacet centimetrů.

„Na člověka z budoucnosti zrovna nevypadáš,“ řekl Don. „Vlastně vůbec nevypadáš jako nějaký člověk. Jsi moc malej.“

„Mohla bych ti namítnout, že ty jsi zase moc velký. Velikost je relativní. A z budoucnosti přicházím, třebaže ne jako člověk.“

„To je jistý. Podobáš se ještěrce.“ V náhlém prozření se Don ohlédl na klec a pak zase na cestovatele. „Víš, že se

hodně podobáš tomu chameleónovi tady. Je v tom nějaká souvislost?“

„To ti nemohu sdělit. Teď udělej, co ti poručím, nebo se ti přihodí něco doopravdy zlého.“ 17 se otočila a zamávala směrem k hájku. „Rozkaz pro 35. Zjev se a znič listnatý porost vpravo.“

Don přihlížel s rostoucím zaujetím, jak se zelený kovový medicinbal vynořil mezi stromy. Na jedné straně se odklopil kulatý disk a z otvoru se vynořila lesklá trubice ne nepodobná té, již je zakončena hasičská hadice. Zamířila na křoví vzdálené asi deset metra. Z koule se začal ozývat čím dál vyšší kvilivý tón, až se to skoro nedalo poslouchat. Pak ke křoví vylétla tenká světelná čárka. To zapraskalo a okamžitě vzplálo. V několika vteřinách z něho bylo pár ohořelých dřev.

„Tento přístroj se nazývá roxidizér a je smrtelný,“ řekla 17. „Okamžitě pusť toho chameleóna a nech ho dále žít na svobodě, nebo to zamíříme na tebe.“

Don se ušklíbl. „Klidně. Co se starou ještěrkou.“ Postavil klec na cestu a otvíral dvířka. Pak se zarazil a začichal. Sebral klec a vyrazil trávou ke spálenému křoví.

„Vrať se!“ zaječela 17. „Ještě krok a odpálíme to na tebe.“

Don ještěra, který teď nervózně poskakoval nevěda co dělat, obešel a rozběhl se ke křovisku. Natáhl ruku a ta viditelně prošla zuhelnatělou větví.

„Já to věděl, že je to na mě finta,“ řekl. „Celý ten oheň a všechno mě mělo zblbnout, jenže ono to vůbec nesmrdělo a to jsem byl po větra.“ Otočil se k cestovateli časem, který tam stál v ponurém mlčení. „To je jen projekce, že? Něco jako plastické kino.“ Dostal nápad, odmlčel se a pak přešel k doposud se vznášejícímu časoprostorovému přepravníku. Přímě do něho píchl prstem.

„A tohle taky neexistuje. A co ty?“

„Není potřeba to zkoušet. Já i naše loď jsme přítomni pouze v jakési časové ozvěně. Hmotu nelze přepravovat časem, to je nemožné, ale projekci, představu hmoty ano. To všechno je ještě pro tebe složitě, ale...“

„Ale ne, vysvětlujete to bezvadně. Pokračujte.“

„Naše vlastní projekce jsou pro naše smysly reálné, ačkoliv pro ty, co nás v průběhu návštěvy upozorují, jsme jen obraz a zvuková vlna. Téměř všechny obrovské energetické zdroje naší civilizace se však musí na tomto přenosu časem podílet, tak je náročný.“

„A proč to? A teď pro změnu chci pravdu. Už žádné víly-kmotřičky a takové kecy.“

„Je mi líto, že jsme se museli uchýlit k úskokům, ale to tajemství je tak důležité, že ho nelze odhalit, pokud se předtím nevyzkouší jiné možnosti přesvědčování.“

„Takže si teď poslechneme, jak je to doopravdy.“ Don se posadil a pohodlně zkřížil nohy. „Spusťte.“

„Potřebujeme tvou pomoc, protože jsou ohroženy samy základy naší rasy. Podle našich časových měřítek velmi nedávno naše přístroje zjistily podivné poruchy. Naše civilizace vede pokojný sauránský život o pár miliónů let dál v budoucnosti a naše pokolení je v ní nejsilnější. Vaše už mezitím dávno zaniklo — způsobem tak hrozným, že se nehodí pro tvá dětská ouška. Ale teď cosi celou naši rasu ohrožuje. Výzkumem bylo zjištěno, že nás zasáhne pravděpodobnostní vlna a zcela nás zničí. Velká negativní vlna, která se proti nám zvedá kdesi v hlubinách naší minulosti.“

„Vadilo by vám, kdybyste mě objasnili tu pravděpodobnostní vlnu?“

„Uvedu ti příklad z vaší literatury. Kdyby tvůj praděd zemřel, nedopustiv se dědečka, ty by ses nenarodil a tudíž neexistoval.“

„Jenže já existuju.“

„O tom by se dalo mnoho diskutovat, zejména v termínech velkého xan-pravděpodobnostního univerza, ale to teď nechme. Naše energie je omezená. Abych to vyjádřil jednoduše, vysledovali jsme naše předky přes všechny jejich následné mutace a změny až k jedinému protoještěrovi, z kterého jsme se vyvinuli.“

„Víte co? Já budu hádat.“ Don ukázal na klec. „Je to on?“

„Je to ona,“ řekla 17 vážně, jak se na situaci slušelo. „Stejně tak jako je madagaskarský lemur protoopem, z něhož vzešla vaše rasa, zde před námi je v kleci naše pramáti. Brzy bude mít mladé, ti se budou množit a růst až zaplní toto příjemné údolí. Ale ve zdejších skalách je dost radioaktivity na to, aby vznikly mutace. Poplynou století, zesílíme, získáme inteligenci a jednoho dne stane naše rasa na vrcholu.“

„To zní výborně.“

„Taky to výborně je – nebo bude. Ale nic z toho se neuskuteční, pokud neotevřeš tu klec.“

Don si opřel bradu o klouby na rukou a zamyslel se. „Ale tohle už na mě není žádný trik, že ne? Je to pravda?“

17 se připlazila blíž a zamávala oběma rukama – vlastně spíš předními nohama – nad hlavou. „U Saura Všechno, je to pravda,“ řekla slavnostním hlasem. „U věčných hvězd, u zelených období, při mracích i obloze, při Matce-vládkyni...“

„Víš co, dej si ruku na srdce a řekni: na mou duši, to bude dobrý.“

Ještěr udělal dva soustředné kruhy očima, položil si ruku doprostřed prsou a řekl: na mou duši.

„Tak jo, říkají o mně, že jsem hodnej a nevezmu si na triko, že kvůli mně vyhyne celá jedna rasa.“

Don vytáhl drát, kterým byla zajištěna dvířka klece. Chameleon nakoulel jedno oko k němu a druhým pozoroval otvor. 17 čekala v napjatém tichu a kosmický přístroj se přiblížil.

„Tak polez,“ řekl Don a vytřepal ještěrku do trávy.

Chameleon tentokrát pochopil a začal se namáhavě plazit ke křoviskům, jako by měl něco s nohou. Pak zmizel z dohledu.

„Takže máte po starosti s budoucností,“ řekl Don, „nebo z vašeho pohledu – vlastně s minulostí.“

Ale 17 a jejich stroj času už tichounce zmizeli a Don byl na pěšině sám.

„No, aspoň poděkovat jste mohli, než jste se takhle vypařili. Lidi jsou přece jen lip vychovaní než nějaký ještěrky, to vám teda povím.“

Sebral prázdnou klec a školní brašnu a vydal se k domovu.

Už neslyšel jak v křoví, u kterého před chvílí stál, zapraskalo, a taky neviděl, jak se trávou protáhl černý kocour s chromým chameleonem v hubě.

Milton oněmělý

Brzdy namáhavě odsýkávaly, když autobus zajel až k nástupišti, zastavil a otevřel dveře.

„Springville,“ zvolal řidič. „Konečná!“ Cestující se mačkali v uličce a sestupovali po schůdcích do slunečního žáru. Sam Morrison seděl sám na zadním širokém sedadle a trpělivě čekal, dokud poslední nebudou u předních dveří, pak si dal pod paži krabici od doutníků, vstal a vydal se za nimi. Žár slunce ho po přítomném způsobeném kouřovými skly v oknech autobusu oslepil a vlhký vzduch udržoval nehybné vedro mississippského léta. Sam velmi opatrně sestoupil ze schůdků, na každý stoupl oběma nohama a hleděl si přitom na nohy, takže si nevšiml muže, který tam stál, dokud ho cosi tvrdého nešťouchlo do břicha.

„Copak máš ve Springvillu na práci, chlapče?“

Sam zamrkal přes své brýle s ocelovými obroučkami na velkého chlapa v šedé uniformě, který stál před ním a šťouchal ho pendrekem. Byl nejen velký, ale i tlustý a místo břicha měl meloun přetékající přes opasek, který nosil nízko přes boky.

„Jen tudy projíždím, pane,“ řekl Sam Morrison a smekl volnou rukou klobouk. Měl nakrátko ostříhané, šedi pokropené vlasy. Pohledem uhnul z té brunátné, zarudlé tváře na zlatý odznak na košili před očima a pak sklopil oči níž.

„A kampak máš teda naměřeno, chlapče? Mně to tajemství můžeš svěřit...“ zaskřípal opět hlas.

„Do Carteretu, pane, autobus mi jede za hodinku.“

Místo odpovědi však uslyšel nesrozumitelné zabručení. Pendrek vyztužený olověným prutem zavadil o krabici od doutníků pod Samovou paží. „A copak v tom máš... kvér?“

„Ne, pane, nikdy jsem neměl zbraň.“ Sam otevřel krabici a natáhl ji před sebe. Obsahovala hranatý kus kovu, pár elektronických součástek a reproduktor o průměru asi pět centimetrů, všechno úhledně pospojováno a spájeno. „To je... rádio, pane.“

„Tak ho spusť.“

Sam otočil knoflíkem a jemně jednou nebo dvakrát čímsi pohnul. V ampliónku to zachraptělo a ozvalo se tenké pištění hudby, sotva slyšitelné v hřmotu těžkých autobusových motorů. Brunátný muž se rozchechtal.

„No to mě teda podrž, máš doopravský negerský rádio... takovej šmejď.“ Pak opět zpřisněl. „Koukej, ať v tom autobusu do Carteretu doopravdy sedíš, jasný?“

„Ano, pane,“ řekl Sam už jen vzdalujícím se zádům od košile a opatrně zavřel krabici. Vydal se k čekárně pro barevné, ale když šel kolem oken a nahlédl dovnitř, viděl, že je prázdná. A na ulici nebylo také vidět žádnou černou tvář. Aniž změnil svůj rytmus chůze, prošel Sam kolem čekárny a přes škvárové parkoviště plné autobusů a zadní branou ven z nádraží. Po celých šedesát sedm let žil ve státě Mississippi a okamžitě poznal, že ve vzduchu visí malér – a jediná věc, která se s malérem dá dělat je, neplést se do něho. Ulice se zúžily a byly špinavější, teď šel po chodnících, které dobře znal. Potom uviděl nádeníka v zaplátovaných montérkách, jak zahýbá do oprýskaných dveří s nápisem VÝČEP. Sam šel za ním. Musí tu přechkat, až do odjezdu jeho autobusu bude zbývat jen posledních pět minut. | „Jeden jax, prosím.“ Vysypal na mokrá, poškrábaná pult pár drobných a vzal si studenou láhev. Sklenice nebyly. Barman neřekl nic. Automatická pokladna mu zacinkala pod prsty a pak si šel zas sednout na druhý konec pultu a sklonil hlavu k šeptajícimu rádiu. Zůstal tam černý a neproniknutelný. Do výčepu pronikalo jediné světlo z ulice a vysoké boxy vzadu vypadaly chladně a vybízely k sednutí. Bylo tu jen pár hostů, každý seděl sám s lahví piva před sebou. Sam si opatrně nesl láhev kolem těsně namačkaných stolků a už chtěl vklouznout do jednoho z boxů u zadního východu, když si všiml, že už v něm kdosi sedí na straně odvrácené od dveří.

„Promiňte, neviděl jsem vás,“ řekl a chtěl se opět zvednout, ale ten muž jen mávl rukou k protější lavici, z níž sebral tašku s nápisem TWA a položil si ji vedle sebe.

„Vejdeme se sem oba,“ řekl a zvedl svou láhev s pivem. „Tak na zdraví.“ Sam usrkl ze své láhve, ale muž pil, dokud láhev nebyla napůl prázdná a pak ji postavil na stůl s hlubokým vydechnutím. „Tak tomu já říkám mizerný pivo,“ řekl.

„Vypadalo to, že vám chutná,“ řekl Sam, ale jeho úsměv byl přesně jako jeho slova.

„Piju to, protože je to mokrá a studená – ale za flašku Budu nebo Ballantine bych toho dal bednu.“

„Takže vy jste ze Severu, jak se mi zdá?“ Sam si to myslel ze způsobu, jak mluvil – ostře a úsečně. Teď, když si jeho oči zvykly na přítomný lokál, viděl, že ten druhý muž je mladý, přes dvacet, s tmavě olivovou pleť, v bílé košili s vyhrnutými rukávy. Kůži měl napjatou a zamračené vrásky na čele vypadaly jako namalované.

„To jste teda, sakra, uhád. Jsem ze Severu a rychle se tam vracím...“ Náhle se odmlčel a lokl si zase piva. Když promluvil, znělo to opatrně. „Vy jste tady zdejší?“

„Narodil jsem se kousek odtud, ale teď žiju v Carteretu, čekám na autobus.“

„Carteret, tam je ta kolej, ne?“

„Ano, já tam učím.“

Mladší muž se teď konejšivě usmál. „To jsme tak trochu kolegové. Já chodím na Newyorskou universitu, na ekonomii.“ Natáhl k němu svou ruku. „Charles Wright – ale všichni, kromě mé mámy, mi říkají Charlie.“

„Těší mě, že vás poznávám,“ pronesl Sam tu staromódní frázi. „Já jsem Sam Morrison a na křestním listu mám taky Sam.“

„Ta vaše kolej mě zajímá. Chtěl jsem se tam zastavit, jenže...“ Charles se zase zarazil, když uslyšel zvuk motoru zvenku

z ulice a naklonil se, aby viděl ke vchodu a zůstal tak, dokud auto nezařadilo a neodjelo. Když Charles opět dosedl, Sam uviděl, že mu ve vráskách na čele stojí drobné kapičky potu. Rychle se napil.

„Když jste byl na stanici, neviděl jste tam náhodou velkého, pupkatého poldu, rudého jak rak?“

„Ano, byl tam a mluvil se mnou hned, jak jsem vystoupil.“

„Ten parchant!“

„Nerozčilujte se, Charlesi, je to strážník a koná svou práci.“

„Je to...!“ Mladý muž vyplivl krátké a sprosté slovo. „To je Brinkley, musel jste o něm slyšet – největší svině na jih od Bombinghamu. Chce se dát na podzim zvolit za šerifa. Je Velký Rytíř v Klanu a skutečná opora společnosti.“

„Takovou řečí si neposloužíte,“ řekl Sam mírně.

„Jo, to už říkal Strýček Tom – ale pokud si pamatuju, byl pořád otrok, když umíral. Někdo už jednou promluvit musí, věčně nemůžete být potichu.“

„Vy mluvíte jako jeden z těch Jezdců svobody.“ Sam se snažil tvářit se nyní přísně, ale zrovna tohle mu nikdy moc nešlo.

„Však taky jsem, jestli to chcete vědět doopravdy, ale moje jízda právě tady končí. Jedu domů. Mám děsný strach a nestydím se za to. Lidi, vždyť vy tady žijete v džungli. Nikdy mě ani nenapadlo, jak zlý to tady může být, dokud jsem to tu nepoznal. Pracoval jsem ve sdružení voličů a Brinkleymu se to doneslo. Přisahal, že mě buď zabije, nebo dostane do kriminálu na doživotí. A víte, že mu docela věřím? Dneska odtud padám a čekám už jen na auto, který mě odtud odveze. Vracím se tam, kam patřím, na Sever.“

„Já jsem slyšel, že i tam můžete mít problémy...“

„Problémy!“ Charles dopil pivo a vstal. „Po tom, co jsem viděl tady, bych tomu – problémy – vůbec neřikal. New York není žádný ráj – ale máte tam naději, že budete žít trochu déle. Já jsem vyrostl v jižní Jamaice, bylo to tam drsný, ale měli jsme vlastní dům v dobré čtvrti a – dáte si ještě pivo?“

„Ne, děkuji, jedno mi stačí.“

Charlie si donesl další láhev a pokračoval tam, kde přestal. „Na Severu jsme možná občané druhého řádu, ale přece jen jsme občané a máme nárok na jakýsi život a seberealizaci. Tady dole je člověk hovado navěky – když má špatnou barvu kůže.“

„To bych neřekl. Věci se tu neustále zlepšují. Můj otec byl nádeník na poli, syn otroka – a já jsem učitel na vysoké škole. To je svého druhu pokrok.“

„Jakého druhu?“ Charlie bouchl do stolu, ale stále jen rozněvaně šeptal. „Jedna setina procenta černochů dostala trochu vzdělání, které může šířit na jakési zapadlé školičky. Podívejte, já vás nijak nepodceňuju. Vím, že děláte, co můžete. Ale na každého takového, jako jste vy, musí být tisíce těch, kteří se narodí, prožijou život a zemřou ve špině a chudobě, rok za rokem a bez nejmenší naděje. Miliony takových lidí. To je pokrok? A vy sám – copak mi nevěříte, že byste to dotáhl dál, kdybyste vyučoval na slušné universitě?“

„To pro mě není,“ zasmál se Sam. „Já jsem obyčejný učitel a dá mi dost práce, abych do studentů vpravil geometrii a algebru. Vysvětlovat topologii a Booleovskou algebru a takové věci se ani nepokouším.“

„Co to, kruci, je ta Bool... no, jak jste říkal? Nikdy jsem o tom neslyšel.“

„Je to taková... interpretovaná výroková logika, speciální disciplína. Já jsem vám to říkal: neumím tyhle věci dobře vysvětlovat, dovedu to spíš spočítat a nakreslit na papíře. To je takový můj koníček, to, čemu se říká vyšší matematika. A kdybych pracoval na nějaké velké škole, tak bych se tomu nemohl věnovat.“

„A jak to víte? Možná, že byste měl k dispozici jeden z těch nových velkých počítačů – to by vám přece pomohlo, ne?“

„Možná, jistě, ale vymyslel jsem si pár způsobů, jak se bez nich obejít. Jen to trvá o trochu déle.“

„A kolik si myslíte, že vám zbývá času?“ zeptal se Charlie tiše a hned mu to bylo líto, když uviděl, jak starý muž sklonil hlavu a neodpověděl. „Já to odvolávám. Moc kecám, promiňte. Ale já se vždycky naštvu. Jak víte, co byste všechno mohl udělat, kdybyste k tomu měl pořádné vybavení...“ Zmlkl, dělal to každým svým slovem horší a horší.

V parném, ztemnělém tichu bylo slyšet jen vzdálené hučení aut a tichá hudba z rádia na barovém pultu. Barman vstal, zhasl rádio a otevřel padací dveře za barem, aby přinesl ze sklepa novou basu pív. Hudba však odněkud zněla dál jako ozvěna. Charlie si uvědomil, že vychází z krabice od doutníků, která ležela na stole před nimi.

„To v tom máte rádio?“ zeptal se, šťasten, že může mluvit o něčem jiném.

„No – vlastně ani ne, jsou v tom ovšem i rádiové vlny.“

„Jestli si myslíte, že mluvíte jasně, tak se pletete. Říkal jsem vám, že jsem ekonom.“

Sam se usmál, otevřel krabici a ukázal na dokonale pájené obvody uvnitř. „Synovec mi to udělal, má takovou malou správkárnu, ale umí i s elektronikou, sloužil u letectva. Dal jsem mu ty rovnice a postavili jsme ty obvody spolu.“

Charlie přemýšlel o muži, který je specialista na elektroniku a musí opravovat žehličky v zapadlém kreálku, ale neřekl nic. „A k čemu to má být?“

„Nemá to vlastně být k ničemu. Postavil jsem si to, abych se přesvědčil, že moje rovnice platí. Myslím, že jste neslyšel o Einsteinově obecné teorii pole...?“ Charlie se rošťácky usmál a zvedl ruce na znamení, že se vzdává. „To se těžko vysvětluje. Úplně jednoduše řečeno, předpokládá se, že existuje spojitost mezi všemi formami energie a hmoty. Vy znáte jen ty jednodušší změny, tepelná energie se mění na mechanickou pomocí motoru, elektrická na světelnou...“

„Pomocí žárovky!“

„Přesně tak. Dále existuje předpoklad, že čas souvisí se světelnou energií a gravitace se světlem, což už bylo dokázáno, a gravitace s elektrickou energií. To je to pole, které zkoumám. Dospěl jsem k jistým závěrům, že existuje přeměna energie gravitačního pole, která je měřitelná, stejně jako siločáry magnetického pole, když do něho vložíte železný piliny – ne, to není dobrý příklad – je to spíš jako schopnost vodiče propouštět nekonečně velký proud za

nízkých teplot, při supravodivosti.“

„Tak, pane profesore, a už vám nerozumím ani slovo. Vůbec se za to nestydím. Co kdybyste mi uvedl nějaký příklad – třeba, co se děje tady v tom rádičku?“

Sam opatrně s čímsi manipuloval a hudbu bylo sotva slyšet. „To rádio není zajímavé, tato fáze jen demonstruje, že jsem zjistil průnik – ne, říkejme tomu diferenciál – mezi gravitačním polem Země a polem tohoto kusu olova tady v rohu.“

„A kde máte baterii?“

Sam se pyšně usmál. „To je to – nikde. Příkon se dodává...“

„To chcete říct, že to rádio hraje na zemskou přitažlivost? Bere si elektřinu zadarmo?“

„No... vlastně ano, dalo by se tak říct. Není to ovšem docela přesné...“

„Ale jo, je to docela přesné!“ Charlie byl docela vzrušený, nahýbal se přes stůl, aby si mohl prohlédnout vnitřek krabice od doutníků. „Já třeba o elektronice nic nevím, ale v ekonomii jsme se toho učili spousty o zdrojích energie. Copak by tohle vaše udělávátko nedokázalo vyrábět elektřinu prakticky zadarmo?“

„No, okamžitě jistě ne, to je jen takový první pokus...“

„Ale nakonec ano a to znamená...“

Sama napadlo, že mládenci naproti němu se náhle udělalo špatně. Jeho tvář kousek od něho zesvětlala, jako kdyby z ní odešla krev, oči na něj hleděly s hrůzou a pomalu klesl zpátky na lavici. Než se ho Sam mohl zeptat, co mu je, ozval se v lokále dunivý, chraptivý hlas.

„Kdo tady viděl negra jménem Charlie Wright? Tak bude to, vyklopte to a nikomu se nic nestane.“

„Kristepane...“ zašeptal Charlie a zasunul se skoro pod lavici. Brinkley dupal přes celou místnost s rukou na pažbě revolveru a v šeru se mžouravě rozhlížel. Nikdo mu neodpovídal.

„Jestli ho někdo schovává, tak je v pěkným maléru!“ zařval vztekle. „Já totiž toho šupáka černýho najdu!“

Vykročil k zadní části lokálu a Charlie se svou taškou od aerolinií v ruce, přeskočil stěnu boxu a rozrazil zadní dveře.

„Stůj, stůj, ty parchante!“

Stůl se zakymácel, jak o něj Charlie zachytil patou a krabice od doutníků se svezla na zem. Zaduněly těžké boty a dveře zaprašely a Charlie vyletěl ven. Sam se sehnul, aby sebral krabici.

„Ty si mě nepřej, zabiju tě!“

Obvodům se nic nestalo. Sam vydechl úlevou a narovnal se. Mezi prsty mu tiše hrála hudba.

Možná, že první výstřel slyšel, ale druhý už určitě ne, protože ho kulka z osmatřicítky zezadu trefila do hlavy a byl okamžitě mrtvý. Svezl se k zemi.

Strážník Marger, který zůstal ve voze venku, teď vběhl dovnitř s revolverem v ruce a viděl, jak se Brinkley vrací zadními dveřmi zpátky do výčepu.

„Útek mi, sakra, vypařil se.“

„Co se tu stalo?“ zeptal se Marger, zastrčil revolver zpátky do pouzdra a podíval se na zhroucené tělo u nohou.

„Co já vím. Musel mi skočit do rány, když jsem vypálil po tom grázlovi, co utíkal. Stejně to musel být taky jeden z těch komoušů. Seděl s ním u jednoho stolu.“

„To teda bude pěkný průser...“

„Jakejpak průser?“ zeptal se dotčeně Brinkley. „Je to jen starej mrtvej negr...“

Jednou nohou stál na krabici od doutníků, ve které to zaprašelo, když se na ní na podpatku zhoupl a odkráčel k východu.

Trenažér

Mars byl prašné, studené peklo. Vyschlé jako kost a rudé. Prodírali se jím jeden za druhým, po kotníky v písku. V jednotvárném duetu proklínali bezejmenného inženýra, který vyprojektoval vadnou klimatizaci v jejich skafandrech. Závada se během zkoušek neukázala. Zjistili to teprve, až je používali pár týdnů. Pohlcovače vodních par byly neustále přetížené a nakonec se porouchaly. Martánská atmosféra si udržovala konstantních extrémních minus šedesát stupňů Celsia. Uvnitř skafandrů se snažili vytírat z očí oslepující, neodpařený pot a pomalu se vařili ve vysoké vlhkosti.

Morley zuřivě třásl hlavou, aby odstranil ze špičky nosu svědicí kapku. Ve stejné chvíli mu cosi rezavě zbarveného a kožešinatého přeběhlo přes cestu. Byl to první martánský příznak života, který uviděl. Místo vědecké zvědavosti pocítil vztek. Jediným kopnutím poslal zvíře vysoko do vzduchu.

Prudkost tohoto pohybu ho zbavila rovnováhy. Upadl na bok a pogumovaným oblekem zavadil o skalnatý výstupek z ostrého obsidiánu.

Tony Bannerman uslyšel v mikrofonu chraptivý křik a prudce se otočil. Morley ležel na zemi, házel sebou a oběma rukama si na noze tiskl protřazený skafandr. Parný vzduch vytékal ven tenkým pramínkem a okamžitě se měnil na jiskřivě ledové krystalky. Tony k němu přiskočil a snažil se přikrýt díru vlastními, nepříliš účinnými rukavicemi. Průzorem viděl strach na Morleyho tváři — a taky modrý odstín rychle postupující cyanózy.

„Pomoz mi! Pomoz mi!“

Slova byla tak hlasitá, že v malých mikrofonech přilby téměř trhala uši. Ale pomoci nebylo. Nevzali si s sebou záplaty. Všechny zůstaly v lodi, která byla vzdálena asi půl kilometru. Než by se dostal tam a zpět, Morley by byl po smrti.

Tony se pomalu narovnal a vydechl. Jenom oni sami dva v lodi, na celém Marsu není nikdo, kdo by jim pomohl. Morley zachytil výraz Tonyho očí a přestal bojovat.

„Je to beznadějně, Tony – jsem mrtvý.“

„Až ti unikne všechen kyslík. Nejvýše tak třicet vteřin. Já nemůžu nic dělat.“

Morley skřípavě pronesl nejkratší a nejsprostší slovo, které znal a stiskl červený knoflík HAVÁRIE, který měl na

rukavici nad zápěstím. Země se pod ním otevřela téměř v tom stejném okamžiku. Přes okraj tohoto otvoru se sypal písek. Tony ustoupil a dva muži v bílých skafandrech vylezli ven. Na čelech přileb měli červené kříže a nesli nosítka. Bleskově na ně nakoukli Morleyho a opět rychle zmizeli.

Tony se s hořkostí díval na otvor snad celou minutu, dokud se zas v díře neobjevil Morleyho oblek. Pak se padací dveře zavřely, písek je pokryl a poušť vypadala opět jako neporušená.

Figurína v obleku vážila stejně jako Morley a rysy jejího obličej z plastiku ho i trochu připomínaly. Nějaký blbec jí namaloval na oči dvě x. Moc vtipný, myslel si Tony, když se namáhavě snažil hodit si tu neskladnou věc na záda. Na zpáteční cestě narazil na mrtvého, nehybného marťanského živočicha. Odkopl ho a tělo se rozletělo, pružiny a kolečka z něho jen pršely.

Příliš malé slunce se dotýkalo vrcholů špičatých rudých hor, když dorazil k lodi. Dnes už je pozdě ho pohřbít, bude to muset počkat do zítřka. Nechal tu věc v přetlakové komoře, vešel do kabiny a stáhl ze sebe skafandr.

To už se zcela setmělo a věci, kterým říkali noční sovy, začaly klepat a škrábat na trup lodi. Nikdy se jim nepodařilo ty noční sovy zahlédnout: o to byly ty zvuky horší. Hlasitě rachotil pánvemi, aby je přehlušil, když si chystal teplou večeři. Když dojedl a očistil nádoby, ucítil ponejprv tíhu osamělosti. Zkusil žvýkat tabák, ale nepomohlo to, jen si vybavil humidor plný prima havanských doutníků, který na něho čeká na Zemi.

Kopnutím zlomil jedinou nožku jídelního stolu a kovové nádoby, pánve a stříbrný příbor se rozlétly na všechny strany.

Udělal to zcela uspokojivý hluk a když si uvědomil, že nic nemusí uklízet a může zalehnout, pocítil dokonce něco jako radost.

Tentokrát už byli velmi blízko, jen kdyby se ten osel Morley opravdu líp díval! Násilím zahnal podobné myšlenky a usnul.

Ráno Morleyho pochoval. Pak zachmuřeně a opatrně strávil zbývající dva dny, které zbývaly do návratu. Většinu geologických vzorků uložil, vzorky vzduchu a radiace se stejně měřily automaticky.

Poslední den vytáhl pásky z přístrojů a přístroje zanesl dál od lodi, aby je nezničil startovací zážeh. Vedle nich naskládal na hromadu zbylé zásoby a přístroje, všechno, co nepotřeboval. Když se naposledy prodíral rezavým pískem, ironicky zasalutoval Morleyho hrobu, když se vlekl kolem. V lodi už neměl nic na práci, nevzal si nic na čtení. Zbývající dvě hodiny strávil Tony na kavalci a počítal nýty ve stropě.

Ostré cvaknutí hlavních hodin porušilo ticho a za tlustou přepážkou bylo slyšet rozbíhající se motory zahřívacího cyklu. Zároveň se měkké čalouněné páky položily napříč přes kavalec a bezpečně ho znehybnily. Pozoroval, jak se stěna vedle něj odsunula a chapadlo s injekční stříkačkou v kovových prstech ho začalo hledat. Pak se ocelové prsty dotkly kotníku a haď zub jehly se zablýskl. Poslední, co uviděl bylo, jak jehla vklouzla do žíly a ztratil vědomí.

Jakmile bezpečně spal, otevřel se kryt v zadní části trupu a dva muži vtáhli dovnitř nosítka. Neměli ani skafandry, ani přilby a za nimi zářila dovnitř modrá pozemská obloha.

* * *

Probrat se z bezvědomí bylo stejně jako vždycky. Jemná záře ze simulačních přístrojů ho pomalu probírala a první pohled vždycky patřil bílému stropu operačního sálu na Zemi.

Jenže tentokrát nebylo vůbec strop vidět. Ve výhledu mu stála rudá tvář a bouřné obočí plukovníka Steghama. Tony se snažil vzpomenout si, jestli se má podle řádů v posteli zdravit a rozhodl, že udělá nejlíp, když zůstane klidně ležet.

„Sakra, Bannermane,“ zavrčel plukovník. „Pěkně vítám zpátky. A cože jste se k nám vůbec obtěžoval? Když Morley zahynul, tak je celá ta vaše expedice neúspěšná – to znamená, že do dneška nemáme úplně úspěšnou ještě ani jednu posádku.“

„A co posádka číslo dvě, pane plukovníku, jak těm to šlo...?“ Tony se snažil, aby měl v hlase nadšení a zaujetí.

„Průser. Jestli to vůbec jde, tak ještě hůř než vám. Oba mrtví druhý den po přistání. Meteorit jim prorazil kyslíkovou nádrž a oni hledali rostlinky s takovým zaujetím, že je ani nenapadlo podívat se na měřiče.“

Ale proto jsem nepřišel. Oblečte se a pak přijďte ke mně.“

Práskl za sebou dveřmi a Tony se hrabal z postele. Raději si nevšímal, že se mu ze sedativ ještě motá hlava. Když plukovníci řvou, poručíci skáčou.

Plukovník Stegham koukal z okna, když Tony vstoupil. Odzdravil mu a i nadále prokazoval, že ve vojenské duši ještě kousíček člověčenství zbyl – nabídl Tonymu doutník a teprve až si zapálil, mávl rukou k oknu, aby se Tony podíval.

„Vidíte to? Víte, co to je?“

„Ano, pane, raketa na Mars.“

„Bude to raketa na Mars. Teď je to spíš její kostra. Motor a přístrojové vybavení se montují po celé zemi. Když budou makat jako čerti, odhaduju, že to stihnou nejspíš do půl roku.“

Loď bude hotová – jenže pro ni nebudeme mít posádku. Při současném stavu neúspěšnosti tu za chvíli nezbyde jedinej kvalifikovanej chlap. Včetně vás.“

Tony se pod jeho pohledem rozpačitě zavrtěl a plukovník pokračoval.

„Ten výcvikový program jsem si vypiplal sám. Vymyslel jsem si ho a pak jsem v Pentagonu otravoval tak dlouho, až mi ho přiklepli. Umíme postavit loď, kterou se dostaneme na Mars a zpátky. Ovšem ta je plně automatizovaná – může letět v jakékoliv gravitaci nebo volným pádem. Ale potřebujeme chlapy, kteří se můžou pohybovat po povrchu planety a zkoumat a sbírat vzorky – jinak je to celý jen vyhazování peněz.“

Loď a robot se dá odzkoušet simulované a různé blechy se dají vychytat. Navrhl jsem, oni to přijali s tím, že posádka se má odzkoušet stejně. Postavili jsme dva tlakové hangáry, trenažéry, které napodobují do detailu podmínky na

Marsu, jak si je jen umíme představit. Postavili jsme několik dvoučlenných posádek a ty už teď osmnáct měsíců na těch trenažérech honíme tak, aby mohli letět ve skutečnou loď.

Nebudu vám vykládat, kolik vás tady prošlo, kolik vás tady přišlo k úrazu kvůli tomu, že ten trenažér musí být realistický. Ale jedno vám přece řeknu – neměli jsme zatím ani jedinou úspěšnou simulovanou expedici. A každej, kdo se sesypal nebo – zahynul – jako váš parťák Morley, automaticky vypadává.

Už nám zbývají jen čtyři chlapi, včetně vás. Jestli z vás čtyř nevybereme úspěšnou posádku, je celý tento program v háji.“

Tony seděl jako zmražený, zhaslý doutník mezi prsty. Věděl, pod jakým tlakem se zde v posledních měsících pracovalo a to že je hlavní důvod, proč plukovník Stegham řve jako medvěd střelený do břicha. Plukovníkův hlas ho vytrhl.

„Psychiatri po mně jdou kvůli tomu, čemu říkají – primárně slabý článek programu. Protože prý se jedná o pouhý cvičný, simulovaný program, chlapi mají pořád někde v mozku představu, že o nic nejde. Že je přinejhorším vytáhnou těma padacíma dveřma. Na poslední chvíli — třeba jako vašeho Morleyho. Víte, že po těch posledních výsledcích s nima začínám souhlasit?

Zbejvají mi čtyři chlapi a tak si to každá posádka sjede ještě jednou, naposledy. Bude to jako generálka v divadle s plnou parádou. Ale tentokrát budem hrát o skutečný peníze.“

„Já tak docela nechápu, pane plukovníku.“

„Je to dost jednoduchý.“ Stegham doprovodil svá slova úderem pěsti do stolu. „Tentokrát odtud stejně nikoho nevytáhnem, ať se děje co se děje. Bude to něco jako ostré střelby. Hodíme na vás přitom všechno, co si dokážeme vzpomenout – a vy si s tím radíte. Jestli se vám tentokrát protřhne skafandr, tak máte smůlu. Zemřete v mart'anském vakuu, třebaže to bude pár metrů od všeho vzduchu světa.“

Když však Tonyho propouštěl, hlas mu přece jen trochu změkkl.

„Kdyby to šlo jinak, tak bych to nedělal, ale nemám teď už na vybranou. Příští měsíc musí být posádka určena a toto je jediný jistý způsob.“

Tony dostal tři dny dovolené. První den se opil, druhý den mu bylo špatně – a třetí z toho začal pěkně šilet. V tomto projektu byli sice všichni dobrovolně, takže takový realismus byl značně přehnaný. Mohl toho ovšem nechat kdykoliv by chtěl, i když věděl, jak by pak vypadal před ostatními. Dalo se udělat pouze jediné: v celé té pitomosti pokračovat. Udělá, co mu poručí, poslechne je. Ale až to cvičení skončí — už se těšil, že si plukovníka někde vyčihne a rozmlátí mu ten jeho raťafák.

Až když byl na závěrečné lékařské prohlídce, poznal nového partnera, Hala Mendozu. Už se předtím párkrát potkali na přednáškách, ještě než začal výcvik na trenažéru. Teď si formálně podali ruce a vzájemně se odhadovali pohledem. Do posádky bylo potřeba dvou mužů a každý mohl tomu druhému snadno způsobit smrt.

Mendoza byl po tělesné stránce pravý opak Tonyho, vysoký, rozcuchaný, zatímco Tony byl pořádek a valil se jak tank. Tonyho bezprostřední a uvolněné chování bylo protikladem zdánlivě neustále napjaté nervozity toho druhého. Hal neustále žvýkal tabák, ale daleko raději by si asi zapaloval jednu od druhé. Neustále těkal očima.

Tony se s velkým úsilím zbavil momentálních obav. Hal musí být zřejmě dobrý, když se dostal v programu tak daleko. Až výcvik skončí, tak se nepochybně zklidní.

Sestřička pak Tonyho zavelala a doktoři si ho detailně podali.

„Co je tohle?“ zeptal se důstojník zdravotní služby, když mu tamponem proklepával bradu.

„Au,“ řekl Tony. „Řízl jsem se při holení.“

Doktor něco zabručel, natřel mu to jódem, pak na ránu přiložil čtvereček gázy.

„Dávejte si pozor na sebemenší otevřené rány,“ varoval ho. „Tak se do těla nejsnáz dostanou bakterie. Nikdy nevíte, co se na Marsu může objevit.“

Tony chtěl něco namítnout, ale pak to spolk. Proč by mu měl vysvětlovat, že skutečný let – jestli k němu vůbec dojde – potrvá 260 dní. Za takovou dobu se i v podchlazeném spánku každá rána zahojí.

Jako vždycky si hned po lékařské prohlídce natáhli skafandry a šli do výcvikového střediska. Cestou se Tony stavil na ubikaci a sebral šachy a dobře ohrané karty. Vstupní dveře v tlusté zdi byly otevřené a oni vstoupili do makety mart'anské lodi. Sanit'áci je připoutali k lůžkům a dali jim injekce, které simulovaly podchlazený spánek.

Když se po určitém čase probudili, bylo jim jako obvykle špatně a slabě. Tak tedy realismus jako hrom. Tony se honem podíval na latrinu do zrcátka a zarudlýma očima mrkl na čerstvě oholený obraz. Strhl si obvaz z tváře a prsty se dotkl otevřené rány, na níž stále ještě lpěla kapka krve. Vydechl úlevou. Neustále se mu vracel jeden zlý sen, že jednoho krásného dne bude tento cvičný let skutečným letem na Mars. Bylo sice logické, že všichni ti důležití pupkáči si nedají ujít příležitost ukázat se před veřejností při parádním startu. Nicméně pochybnosti, třebaže asi skutečně nelogické, přetrvávaly. Na začátku každého cvičného letu se potřeboval ujistit.

Nevolnost se vrátila, ale musel ji potlačit. Byl to trenažér a nemohl plýtvat časem. Museli zkontrolovat loď. Hal seděl na kavalcí a matně mu pokynul. Tony mu pokynul taky.

V té chvíli ožil ampli'ón nouzové vysílačky. Nejprve bylo slyšet jen pracovní praskot pozemního střediska a potom hlas vedoucího operačního výcviku prorazil praskotem éteru.

„Poručíku Bannermane — už jste vzhůru?“

Tony vyvlékl mikrofon z držáku a ohlásil se.

Potom musel čekat nekonečné vteřiny, zatímco rádiový signál letěl hlubinami vesmíru k Zemi, byl zachycen a odpověď se vydala zpět.

„Moment, Tony,“ řekl důstojník. Něco mumlal, patrně někomu, kdo stál vedle, a pak zase promluvil do mikrofonu. „Je něco s jedním blbým ventilem v komoře. Tlak je nad mart'anský normál. Pokračujte v cvičení, dokud to nesrazíme.“

„Provedu,“ řekl Tony a vypnul mikrofon, aby si s Halem mohli zanádat na takzvanou preciznost operátorů výcviku. Trvalo to pár minut, než se reproduktor opět projevil.

„Dobrý, tlak už zase poslouchá. Jedte dál podle programu.“

Tony udělal obscénní gesto na neviditelného muže u ampliůnu a přešel ke kulatému vstupu. Otočil rukojetí, kterou se odstraňuje ochranná clona.

„No, konečně zas pro změnu pokojný Mars,“ řekl, když dovnitř vproudilo narudlé světlo. Hal se postavil hned vedle a koukal mu přes rameno.

„Za tohle se za Steghama pomodlím,“ řekl. „Minule, když jsem přišel o parťáka, foukal pořád vítr. Podle tvaru těch dun to vypadá, že se tu atmosféra nikdy nepohybuje.“ Dlouho a zamračeně hleděli na známou rudou krajinu a temnou oblohu, až se Tony vrátil k řízení a Hal překontroloval skafandry.

„Pocem – rychle!“

Halovi se nemuselo říkat dvakrát, ocitl se v pilotní kabině jediným skokem. Podíval se kam ukazoval Tonyho prst.

„Podívej na vodoznak – ta nádrž je napůl prázdná!“

Pustili se do křížku s deskou, která kryla sekci s nádrží. Když ji odstranili, začal jim u nohou téci pramínek rezavé vody. Tony se nasoukal dovnitř a baterkou prohlížel stěny nádrže. Tlumený hlas se rozléhal malým prostorem.

„Zatracenej Stegham a ty jeho pitomý triky – to má být ‚šok při přistávací závadě‘. Spojovací hadice je prasklá a voda vsákla do izolační vrstvy. Tam se nikdy nedostanem, leda bychom rozebrali loď na součástky. Podej mi kyt. Já to trochu olepím, než to spravíme.“

„Čeká nás měsíc extrémního sucha,“ řekl pochmurně Hal, když kontroloval zbylé přístroje.

Prvních pár dní bylo jako na všech předchozích pokusech. Vztyčili vlajku a vyložili zařízení. Pozorovací a měřicí přístroje byly do tří dnů v provozu. Pak vyložili automatický teodolit a začali pořizovat mapy. Čtvrtý den mohli začít sbírat vzorky.

A někdy v té době si začali uvědomovat ten prach.

Tony žvýkal neobvykle suchou konzervovanou dávku a polohlasně nadával, protože měl na její zapití jediný doušek vody.

Bolestně polykal a pak se rozhlédl po řídicí kabině.

„Všim sis, co je tady prachu?“ zeptal se.

„A jak to, že ty sis všim až teď? Já už ho mám v hadrech tolik, že si připadám jako v mraveništi.“

Hal se přestal škrábat jen na tak dlouho, co si stačil ukousnout.

Oba se začali rozhlížet kolem a ponejprv si udiveně všimli, kolik je v lodi prachu. Rudý poprašek ležel na všem, na oblecích, na potravinách, ve vlasech. Taky pod nohama jim neustále skřípěl.

„Museli jsme to sem donést na skafandrech,“ řekl Tony. „Musíme je líp očistit, než vejdemo dovnitř.“

Byl to dobrý nápad – vada byla v tom, že nefungoval. Rudý prach byl jako jemný pudr a sebeintenzivnější vyklepávání ho nedostalo pryč. Prostě jen vířil v jemných obláčkách. Snažili se na něj nemyslet, zacházet s ním jen jako s další nepříjemností, které si na ně vymysleli Steghamovi technici. To na nějakou dobu pomohlo, ale osmý den nemohli zavřít vnější dveře přetlakové komory. Vrátili se z výpravy se vzorky hornin a půdy. Sotva se s vaky a nástroji do komory vešli. Vzájemně a jak nejlíp uměli si stírali prach ze skafandrů a pak Hal uvolnil ventil. Vnější poklop se začal zavírat a pak se zasekl. Pod nohama přímo cítili, jak servomotor poklopu těžce táhne a pak začalo blikat havarijní červené světlo.

„Prach,“ řekl Tony. „Ten zatracený červený prach se dostal mezi převody.“

Odšroubovali revizní poklop docela snadno a uviděli soukolí. Červený prach se spolu s mazivem spojil v ničivé bahno. Ale odstranit závalu bylo horší, než ji nalézt. K dispozici měli pouze několik základních nástrojů, které pro jistotu nosili v kapsách našitých na skafandru. Velká bedna s nástroji, rozpouštědlo, které by závalu rychle zlikvidovalo, všechno bylo v lodi. A do té se nedalo vstoupit, dokud nebyl vnější příklop hermeticky uzavřen. A příklop se zase nedal uzavřít bez nářadí. Byla to komická situace, která je ale nepobavila.

Pracovali o závod s časem, snažili se nedívat na měřiče množství kyslíku, který jim zbýval. Trvalo jim skoro dvě hodiny, než rozebrali a vyčistili převody jak to jen nejlíp šlo, a vši silou příklop zavřeli. Když se konečně otevřel vnitřní vstup, na obou jejich nádržích svítil červený nápis PRAZDNÝ a dýchali už z rezervy.

Jakmile si Hal sundal přílbu, padl na lůžko. Tony si myslel, že na chvíli ztratil vědomí, ale měl otevřené oči a upřeně hleděl do stropu. Ukroutil závěr jedné z lahví brandy, určené k lékařským účelům, a donutil Hala, aby se napil. Pak si sám dal dvakrát a snažil se nevšímat si, jak se Halovi hrozně třesou ruce. Rozptýlil se tím, že se snažil lépe opravit mechanismus vstupního příklopu. Když s tím byl hotový, Hal už vstal z lůžka a začal připravovat večeři.

Kdyby nebylo toho prachu, byla by to všechno vlastně rutinní záležitost. Aspoň zpočátku. Průzkum a odběr vzorků a pak před usnutím pár hodin volna. S Halem to docela šlo. Taky hrál ze všech Tonyho parťáků nejlíp šachy. Tony brzo objevil, že to, co považoval za nervozitu, je pouze zadržovaná energie. Hal byl šťastný pouze když něco dělal. Vřhal se do každodenní práce a ještě měl dost sil v podvečer rozdrtit zívajícího Tonyho na šachovnici. Ti dva muži byli úplně protiklady, ale jako posádka byli výborní.

Všechno vypadalo dobře – nebýt prachu. Byl všude a postupně pronikal vším. Tonyho to rozčilovalo, ale zarputile odmítal dát se tím vyvést z míry. Hal ale doopravdy trpěl. Svědilo ho to a neustále se škrábal, pochopitelně mu to bralo veškerou náladu a začal špatně spát. A jemný prach mezitím pronikal všude, do každého přístroje. Součástky se začínaly opotřebovávat podobně jako jejich nervy. Neustálá přítomnost svědicího prášku spolu s akutním nedostatkem vody byly k zešlání. Neustále měli žízeň a nemohli s tím nic dělat. Do startu měli pouze minimální množství vody. I když šetřili přímo drasticky, sotva to stačilo.

Třináctého dne se o příděl pohádali a málem došlo na pěstní výměnu názorů. Další dva dny spolu nemluvili, Tony si

všiml, že Hal nosí neustále v jedné kapse geologické kladívko. On zas začal nosit jeden z jídelních nožů.

Něco muselo prasknout. Ukázalo se, že je to Hal.

Asi ho nakonec dostal nedostatek spánku. Vždycky měl lehké spaní a teď to napětí a prach vykonaly své. Tony ho každou noc slyšel, jak se škrábe a převrací, když se sám pokoušel usnout. On sám taky moc dobře nespál, ale na chvíli se mu vždycky podařilo zdřímnout. Z černých kruhů pod Halovýmá krví podlitýma očima usoudil, že jemu se nedaří ani to.

„Já nebudu... já už nemůžu...!“ zaúpěl. „Ty skafandry stejně dlouho nevydrží, podělej se nám, když budeme venku. Sakrafix – já už to opravdu nevydržím... Musíme zpátky.“

Tony se mu to snažil rozmluvit. „Víš sám dobře, že to nejde, tohle je cvičení naostro. Nedostaneme se odtud, dokud neuplyne dvacet osm dní. Už nám zbývá jenom deset, to přece zvládneš. To armáda považuje za úplný minimum, které se na Marsu musí vydržet – je to zabudované do všech programů a přístrojů. Buď rád, že tady nemusíme trčet celý mart'anský rok, než se zase ocitne v konjunkci. To by se asi fakt nedalo vydržet.“

„Drž křucifix hubu a nemluv se mnou jako s malým děckem,“ zařval Hal. „Seru na to, co se stane s expedicí. Já končím a klidně to může pokračovat dál. Ale beze mne. Já se nezcvoknu kvůli tomu, že nějaký lampasák myslí, že superrealismus je nejlepší. Jestli to hned teď neukončí, tak tady dojde k vraždě.“

Vyletěl z lůžka dřív než Tony mohl něco říct a sápal se k přístrojové desce. Nouzové tlačítko tam bylo jako vždycky, jenže tentokrát nevěděli, jestli je zapojené. A taky nevěděli, jestli někdo zareaguje v případě, že zapojené je. Hal ho zmáčkla a pak ještě několikrát. Oba se zatajeným dechem pozorovali reproduktor.

„Ti zasraní... oni neodpovídají.“ Hal ta slova sotva vydechoval.

Pak reproduktor ožil a malou kabinu vyplnil studený hlas plukovníka Steghama.

„Podmínky znáte – takže koukejte, ať mi to důkladně zdůvodníte. Co je?“

Hal skočil rychle po mikrofonu a vychrlil napůl prosebná a napůl rozhněvaná slova. Hned jak začal, Tonymu došlo, že to nebude k ničemu. Prostě věděl, co na ty nářky Stegham řekne. Zatímco Hal si pořád ještě stěžoval, reproduktor ho přerušil.

„Tak to by stačilo. Vaše vysvětlení nevyžaduje žádnou změnu původních plánů. Vyřešte si to sami a hotovo. Až na další toto tísňové volání vypínám. Už se nepokoušejte volat, dokud cvičení neskončí.“

Klapnutí bylo neodvolatelné jako smrt.

Hal seděl jako omámený, po tváři mu stékaly slzy. Teprve když vstal Tony poznal, že jsou to slzy vzteku. Jedním pohybem Hal utrl mikrofon a prorazil s ním mřížku reproduktoru.

„Jen počkej, ty svině lampasácká, až to skončí a já dostanu ten tvůj tlustej krk do rukou.“ Pak se prudce obrátil k Tonymu. „Podej sem brašnu s léky. Já tomu idiotovi ukážu, že si taky umím hrát na přísnýho vůdce skautů.“

V brašně byly čtyři injekce morfia. Hmátl po jedné, zlomil plumbu a vbodl si ji do paže. Tony se ho nesnažil zastavit, v duchu s ním úplně souhlasil. Za pár minut Hal ležel na desce stolu a hlasitě chrápal. Tony ho vzal pod ramena a zatáhl na lůžko.

Hal spal skoro čtyřiaadvacet hodin a když se vzbudil, něco z jeho šílenství a vyčerpání, které měl předtím v očích, pominulo. Žádný se slovem nezmínil, co se stalo. Hal na trup namaloval čárky za dny, které jim ještě zbývaly a pečlivě odměřil zbývající morfium. Tak se mu podařilo spát každou třetí noc a to, zdálo se, mu stačilo.

Do startu zbývaly jen čtyři dny, když se Tony setkal s prvním příznakem života na Marsu. Bylo to velké asi jako kočka a krčilo se to v závětrí lodi. Zavolal Hala, který se přišel podívat.

„To je nádhera,“ řekl, „ale zdaleka ne tak fajn, jako při mém druhém pokusu. To jsem našel figl, který vypadal jako flek klihu. Proti všem předpisům – byl jsem příšerně zvědavý – jsem ten krám rozpitval. To byla krása, pružinky, kolečka, převody. Steghamovi technici se vytáhli, a ještě jsem nakonec dostal sprdunk, že jsem to otevřel. Hele, nechme to tak!“

Na chvíli Tonyho přesvědčil – ale pak změnil názor.

„To je asi přesně to, co by chtěli. Tak ať je po jejich. Já to pohlídám a ty přines nějakou krabici od konzerv.“

Hal váhavě souhlasil a vlezl do lodi. Vnější příklop se zahoupal a skřípavě dosedl na místo. Ta věc se lekla a vystartovala směrem k Tonymu. Ten leknutím polkl a ustoupil, ale pak si uvědomil, že je to jenom robot.

„Ti technici teda mají fantazii,“ zabručel.

Ta věc ho chtěla oběhnout a tak jí přišlápl několik noh. Těch noh to mělo hodně. Vypadalo to jako pavouk obklopený snad tisícem nerozlišitelných nožiček. Pohybovaly se po dunách jako u stonožky a neforemné tělo se tak rychle pohybovalo po písku. Tony došlápl, pár nožiček se oddělilo. Zbytek vydržel.

Opatrně, aby se žádné z házejících se nožiček nedotkl, se naklonil a jednu sebral. Byla tvrdá a pokrytá na spodní straně výstupky. Z utržené nožky vytékala mléčná tekutina.

„Zas ten realismus,“ řekl si. „Ti kluci jsou velicí zastánci realismu, fakt.“

A pak ho zasáhla ta myšlenka. Hrozná, nemožná, ale přesto mu zmrazila dech v hrdle. Ostatní myšlenky se mu rozběhly kolem dokola a určitě věděl, že nemá pravdu, že jsou neuvěřitelné. Musel to zjistit, i když to bude znamenat, že tu mechanickou potvoru zničí.

Opatrně nechal nohu na nožičkách té věci, z kapsy vytáhl nabroušený jídelní nůž a sklonil se. Pak jedním rychlým pohybem bodl.

„Co to sakra děláš?“ zeptal se Hal, který mezitím došel z lodi a postavil se za něho. Tony nemohl odpovědět, nemohl se ani pohnout. Hal ho obešel a podíval se na tu věc na zemi.

Trvalo mu to sotva vtefinu než pochopil – pak zaječel.

„Ono je to živý? Teče z toho krev a vevnitř není strojek. Ale to nemůže být živý – jestli jo, pak nejsme na Zemi! My jsme na Marsu!“ Rozběhl se, pak upadl a neustále ječel.

Tony myslel a jednal zároveň. Poznal, že má pouze jedinou možnost. Jestli ji prošvihne, jsou oba mrtvi. Halovo

šilenství je zabije oba. Převalil vzlykajícího muže na záda. Ruku sevřel v pěst a nechal ji dopadnout co nejtvrději těsně pod okraj Halova prsního plátu. Tam byla jen tenká látka skafandru a to místo bylo zrovna nad pletení nervů v břišní krajině. Uder ho zabolěl – ale Hal už byl potichu. Strčil mu ruce pod ramena a odvedl ho k lodi.

Hal přišel k sobě když ho Tony svlékl a položil na lůžko. Nemohl ho jednou rukou držet a zároveň tisknout knoflík hibernačního cyklu. Soustředil se na to, aby Hala držel za nohu, zatímco mačkal knoflík. Vyděšený muž zatím třikrát zasáhl Tonyho, než se mu konečně jehla zabodla do kotníku. Padl s povzdechem naznak a Tony se ztěžka postavil na nohy. Ruční ovladač hibernačního spánku tu byl pro nouzové stavy, aby případný pacient přežil do té doby, než se k němu dostanou lékaři na základně, na Zemi. Teď se ukázalo, že má něco do sebe.

Pak se ho znova zmocnil ten neovladatelný strach.

Jestli ta potvora byla živá, Mars je skutečný.

To nebylo cvičení – to bylo ono. Nebe tam venku nebylo namalované, byla to skutečná oblaka Marsu.

Byl sám tak, jak nikdy předtím ještě člověk sám nebyl, na planetě milion mil vzdálené od jeho světa.

Dal se do křiku, když zavíral vnější poklop přetlakové komory, byl to neartikulovaný řev opuštěného zvířete. Sotva se ovládal natolik, aby zmáčkl vypínač ve svém lůžku, když se tam dovlekl. Jehla byla z kvalitní oceli a snadno pronikla látkou skafandru. Snažil se sáhnout po kovovém rameni a jehlu vytáhnout, ale vtom se propadl do temnoty.

* * *

Tentokrát mu trvalo strašně dlouho než otevřel oči. Báł se, že nad hlavou uvidí nýtovanou stěnu lodi. Byl to ale bílý strop nemocnice a on zhluboka vypustil zadržovaný dech. Když otočil hlavu, uviděl, že na posteli sedí plukovník Stegham.

„Dokázali jsme to?“ zeptal se Tony. Byla to spíš oznamovací věta než otázka.

„Tys to dokázal Tony. Oba jste to dokázali. Hal už je vzhůru tady vedle.“

V plukovníkově hlasu bylo něco nového, co Tony okamžitě poznal. Bylo to ponejprv, co plukovníka slyšel promluvit jinak než našťvaně.

„První expedice na Mars. Víte přece, co o tom napíší noviny. A co důležitějšího. Technici říkají, že vzorky a údaje, které jste přivezli, jsou naprosto vynikající. Kdy jste přišli na to, že to není cvičení?“

„Dvacátého čtvrtého dne. Našli jsme jakýsi druh marťanského živočicha. Myslím, že jsme byli pěkně pitomí, že jsme na to nepřišli dřív.“

Tonyho hlas zněl horce.

„Ne tak docela. Celý váš výcvik byl zaměřen tak, abyste na to nepřišli. Nikdy jsme nemohli vědět jistě, jestli máme vyslat posádku a neřici jí to. Ta možnost tu pouze existovala. Psychiatrii nás ujišťovali, že dezorientace a odloučení od Země vyvolá nervové zhroucení. Já s nimi nikdy nesouhlasil.“

„Měli pravdu,“ řekl Tony a snažil se, aby z hlasu vymazal jakoukoliv vzpomínku na prožitý strach.

„To nám bylo jasné, že mají pravdu, i když jsem se s nimi neustále o to hádal. Psychiatrii vyhráli a my jsme celou tu expedici udělali podle nich. Pochybuju, že vy to vůbec oceníte, ale museli jsme udělat strašnou spoustu práce, abychom vás dva přesvědčili, že se pořád jedná o cvičný program, že jste na тренаžeru...“

„No, to se tedy musíme omluvit,“ řekl odměřeně Hal. Plukovník se trochu začervenal, ne nad tím, co Hal říkal, ale nad smutnou hořkostí, která v tom byla. Pokračoval ale, jako kdyby nic neslyšel.

„Ty dva rozhovory, které jste měli po tísňovém vysílání, byly pochopitelně nahrané předem a poslechli jste si je z playbacku, který jsme schovali do lodi. Proto nebyla žádná časová prodleva. Psychiatrii to napsali tak, aby to pasovalo na všechny možnosti a vidíte – fungovalo to. Ten druhý měl být závěrečný dotek realismu, kdybyste začali mít pochyby. Pak jsme použili modifikace hibernačního procesu, který zpomaluje devadesát devět procent tělesných funkcí. To se ještě nikde nepublikovalo. A když přidáme prostředek proti srážení krve, aby Tonyho říznutí žiletkou vydrželo čerstvé po celý let, máte to v kupě.“

„A co ta loď?“ zeptal se Hal. „Viděli jsme ji a byla napůl rozestavěná.“

„Maketa,“ řekl plukovník. „Postavili jsme ji tam pro turisty a pro zahraniční zpravodajské služby. Ta skutečná už byla hotová a odzkoušená týden předtím. Jen sehnat posádku – to byl problém. To, co jsem vám říkal o tom, že nemáme jedinou úspěšnou posádku, byla pravda. Vy dva jste měli nejlepší výsledky a tak jsme museli vsadit na vás.“

Ale takto jsme to přece jen neměli dělat. Psychiatrii ovšem tvrdí, že další posádka už takové potíže mít nebude. Budou mít lepší nervy skrz pocit, že už nejsou první. Nepůjdou už do neznáma.“

Plukovník seděl chvíli mlčky a hryzal si ret, pak ze sebe vysoukal slova, která se snažil vyslovit od chvíle, co se Tony a Hal probrali z bezvědomí.

„Chtěl bych... abyste to pochopili... oba... že bych tam raději letěl sám, než na vás udělal takový podtrh. Vím, co si asi teď myslíte – že to byla bouda, která vás mohla...“

„Meziplanetární kanadský žertík,“ řekl Tony. Ale když to říkal, neusmál se.

„Jo, tak něco,“ řekl plukovník. „Řekl bych, že dost pitomý – ale sami jistě vidíte, že jsme to prostě museli udělat. Vy dva jste byli všechno, co nám zůstalo, všichni ostatní odpadli. Museli jste to být vy a muselo se to udělat co nejbezpečněji.“

„A jen já a tři další lidé věděli, co se děje, o co tentokrát jde. Nikdo se taky o tom nikdy nedozví, to vám zaručuji.“

Halův hlas byl tichý, ale prořízl místnost jako ostrý nůž.

„Ujišťujeme vás, pane plukovníku, že my o tom nikomu neřekneme.“

Když plukovník Stegham odcházel, měl sklopenou hlavu, protože se nemohl přinutit, aby pohlédl do očí svým dvěma lidem, hrdinům, kteří ponejprv stanuli na Marsu.

Nejnovější

PRAVDIVÝ PŘÍBĚH O FRANKENSTEINOVÍ

„Und tady, přímo před vašimi očima, je ona příšera postavená mým obdivuhodným pra-pra-pradědem Victorem Frankensteinem, který ji sestavil z těl mrtvol shromážděných po pitevnách a z ukradených částí těl čerstvě pohřbených do hrobů und dokonce z kusů zvířat, které si opatřil na jatkách. A nyní pohleďte!“ Muž ve fraku na pódiu napřáhl v teatrálním gestu paži a hlavy publika, namačkaného dole pod ním, se otočily. Zaprášená opona se rozhrnula a před nimi se objevilo monstrum osvětlené seshora chorobně zeleným světlem.

Ozvalo se hlasité vydechnutí a dav se otřásl.

V přední řadě, téměř u provazů, které oddělovaly pódium, si Dan Bream otřel tvář mokřím kapesníkem a usmál se. Nebylo to tak hrozné monstrum, když se uváží, že se jedná o šmírácký lunapark v zapadlém městečku na jižní zájezdové šňůře. Mělo to mrtvolně bledou kůži, nepoznamenanou ani nejmenší kapičkou potu i přes parní lázeň, která ve stanu panovala, lesklé oči, švy a stehy, které ukazovaly, kde byla tvář sešita dohromady. Plus dvě kovové zástrčky, přesně jako v tom filmu, které mu vyčnívaly ze spánků.

„Zvedněte pravou paži!“ poručil Victor Frankenstein Pátý a jeho silný německý přízvuk dodal povelu prušácký nádech autority. Tělo toho monstra se nepohnulo, ale pomalu – trhavými pohyby neseřizovaného stroje – se jeho paže pozvedla do výše ramen a tam se zastavila.

„Toto monstrum je sestaveno ze součástí mrtvých a samo umřít nemůže und opotřebují-li se jeho části natolik, mohu jednoduše přišít nový stůček podle tajeného receptu, který se dědí z otce na syna už od časů mého pra-pra-praděda. Umřít nemůže, ani pocítit bolest, jak se každý může sám přesvědčit.“

Vzdech byl tentokrát ještě hlasitější a někteří z diváků se odvrátili, zatímco jiní přihlíželi s rozšířenými očima. Boudař odněkud vytáhl asi třicet centimetrů dlouhou a hrozivě vyhlížející jehlu – kterou prudce vrazil do bicepsu monstra, takže trčela ven oběma konci. Neobjevila se ani kapka krve a příšera se ani nepohnula, jako kdyby si vůbec neuvědomovala, že se s jeho tělem něco děje.

„... netečná k bolesti, k nenormálnímu chladu či teplu, majíc sílu za mužů deset...“

Hlas za ním duněl dál, ale Danu Breamovi už to stačilo. Toto představení už viděl třikrát, což bylo víc než dost na to, aby se dozvěděl všechno, co potřeboval. Bylo neuvěřitelné horko. Kdyby ve stanu zůstal ještě další minutu, asi by se rozpustil. Východ byl poblíž a protlačil se k němu přes pobledlé diváky, kteří lapali po dechu a dál ven do vlhkého soumraku. Venku ostatně nebylo chladněji. Život na pobřeží Mexického zálivu v srpnu hraničí často s nesnesitelným. Panama City na Floridě nebylo výjimkou. Dan vykročil k nejbližší pivnici s klimatizací a když se kolem jeho rozehřáté tělesnosti uzavřela chladná atmosféra jedné z nich, vydechl úlevou. Láhev piva se okamžitě orosila stejně jako džbánec ze silného skla, vytážený z ledničky. První mohutný doušek si prorazil cestu přímo do žaludku. Pak si vzal pivo do jednoho z boxů s tvrdými vysokými opěradly, otřel stůl hrstí papírových ubrousků a klesl na lavici. Z vnitřní kapsy saka vytáhl pár složených listů žlutého papíru, teď s vlhkými skvrnami potu, a uhlazoval je před sebou. Pak k nim připsal pár poznámek, nactpál je zpátky do kapsy a opět se zhluboka napil piva.

Když byl Dan asi uprostřed drahé láhve, boudař, který sám sebe nazýval Victor Frankenstein Pátý, vstoupil. Jeho divadelní podoba zmizela spolu s frakem a monoklem. Prušácký střih teď vypadal jako normální zástřih „na ježka“.

„To bylo skvělé číslo,“ zvolal vesele Dan a zamával na muže. „Nedáte si jedno se mnou?“

„Ale klidně,“ odpovídal Frankenstein a nosovky přitom vyslovoval čistě po newyorském způsobu. Německý přízvuk zřejmě odložil spolu s frakem a monoklem. „Jestli mají Schlick nebo Bud, bylo by to lepší než ty místní splašky.“

Nasoukal se do boxu, zatímco Dan šel pro piva a když si pak prohlédl nálepky na lahvích, zaúpěl.

„No, nic, je to aspoň studený,“ řekl a vsypal do piva trochu soli, aby udělalo pěnu, pak na jediný zátah vypil půl sklenice.

„Všiml jsem si vás. Stál jste na většině dnešních představení v první řadě. To se vám tak líbilo, anebo jste na drastáky?“

„Je to bezvadný číslo. Jsem od novin. Dan Bream jméno mé.“

„Miluju tisk, Dane. Publicita je duše a tělo varietního umění, jak jednou kdosi řekl. Jmenuju se Stanley Arnold — říkej mi Stane.“

„Takže Frankenstein je jen umělecké jméno?“

„Jak jinak? Na novináře ti to trochu pomalu myslí. Jsi fakt od novin?“ Když Dan vytáhl z náprsní tašky novinářskou legitimaci, mávl odmítavě rukou. „Ne, Dane, já ti věřím. Ale musíš uznat, že taková otázka je, fakt, pitomá. Možná, že si nakonec třeba myslíš, že tam mám skutečnou příšera, ne?“

„No, musíš ale přiznat, že vypadá jako skutečná. Ta sešitá kůže, hrubý stehy a ty zástrčky na spáncích.“

„To je nalepené arabskou gumou a to vyšívání jsem udělal tužkou na obočí. To je holt šoubyznys, iluze skrz naskrz. Ale rád slyším, že to zabírá dokonce na zkušeného reportéra, jako jsi ty. Pro jaký noviny jsi říkal, že píšeš?“

„Nepíšu pro noviny, prodávám mi to syndikát. Tvého vystoupení jsem si všiml asi tak před šesti měsíci a od té doby tě sleduju. Když jsem byl ve Washingtonu, tak jsem si tě tak trochu prověřil a pak se za tebou vydal sem, na jih. Stan asi není to pravé jméno, kterým bych ti měl říkat, že? Stein by bylo lepší. V papírech máš napsáno Victor Frankenstein.“

„Ale, vypravuj mi o tom,“ řekl Frankenstein chladným a nezúčastněným hlasem.

Dan se probíral žlutými papíry. „Jo... tady to je, úřední záznam. Frankenstein, Victor, narozený v Ženevě, ve Švýcarsku, do USA přijel v roce 1938 a tak pořád dál.“

„No tak – kámo, vidím, že mi chceš říct, že ta moje příšerka je pravá!“ Frankenstein se usmál, ale pouze pohybem rtů, jejich rychlým, neupřímným škubnutím.

„To se vsaď, že je. Žádná jóga, ani hypnóza nebo něco takového, nemůže nechat člověka tak dokonale necitelného k

bolesti, jako u té tvé zrůdy — a člověk nemůže mít takovou sílu. Víš co, pro změnu vyklop, jak je to doopravdy!“

„Ty jsi...?“ zeptal se Frankenstein chladně a dlouhou chvíli se ve vzduchu hromadilo napětí. Pak se rozesmál a poplácal novináře po rameni. „Tak dobrý, Dane, já ti to teda povím. Jseš vlezlejší jako každý novinář, takže si to asi zaslouhuješ. Ale nejprv dones ještě nějaký pití, aspoň o poznání silnější než je tohle nepitelné pivo.“ Jeho přízvuk z New Yorku zmizel stejně snadno jako předtím německý. Teď mluvil dokonalou hovorovou angličtinou bez místního přízvuku.

Dan sebral prázdné sklenice. „Bude to muset být zase to pivo – v tomhle okrese je prohibice.“

„Blbost! Tohle je Amerika, země, která spíná hrůzou ruce nad falešností cizinců – a přesto, nikde nevládne faleš účinněji. Starý svět se musí schovat. Okres Přímoří může být suchý jak chce, ale zákon zároveň nastavuje spousty svrbících dlaní. Tamhle pod pultem najdeš dostatečnou zásobu čiré tekutiny, která pyšně nese jméno Bílá mula a říká se o ní, že její kopnutí má zhruba stejnou sílu, jako zmíněné zvíře. Jestli stále pochybuješ, na protilehlé stěně zde visí povolení k prodeji alkoholických nápojů, čímž se vše v očích vlády stává legálním. Jednoduše polož na pult bůra, prones slova Horská rosička a nechtěj vrátit zpátky.“

Když polkl první doušky žitné kořalky, Victor Frankenstein si spokojeně povzdechl a zmocnila se ho přátelská nálada.

„Tak mi říkej Vik, Dane. My dva budeme kamarádi. Protože já ti teď povím příběh, který slyšelo jen málo lidí, příběh, který je neuvěřitelný, avšak pravdivý. Pozor, skutečně pravdivý, žádná míchanice výmyslů a polopравd – nebo nehorázných pitomostí, jako v té otřesné knížce od Mary Godwinové. Jo, táta nepřestal nikdy litovat, že se s tou ženskou vůbec setkal a ve chvíli slabosti se jí svěřil s některými částmi svého vědeckého objevu...“

„Tak moment,“ přerušil ho Dan. „Říkals, že se tu bude mluvit jenom pravda, ale tohle je na mě silný kafe. Mary Godwin-Shelleyová napsala román Frankenstein: neboli Moderní Prométeus v roce 1818. Což by z tvého pana otce činilo staříka...“

„Nepřerušuj mě, Dane, prosím. Zmínil jsem se o objevech svého otce a jak uvidíš, záměrně v množném čísle. Všechny se zabývaly tajemstvím života. Přišera, jak se jí začalo říkat, byla pouze jednou z jeho prací. Ale ve skutečnosti se zabýval dlouhověkostí a žil do vysokého, ale skutečně vysokého věku. Stejně tak, jako budu žít já. Takže nebudu zneužívat tvé důvěřivosti a raději ti ani neřeknu, v kterém roce jsem se narodil. Budeme pokračovat. Ta Mary Godwinová! V té době žila na hromádce s tím básníkem. Pochopitelně nebyli oddáni a to způsobilo, že si můj otec dělal tajné naděje, že ho hezká Mary jednoho dne shledá třeba docela zajímavým. Musíš pochopit, že ho láska moc vzala, ta Mary ho docela pobláznila. A konec si snadno dokážeš představit sám. O všem, co jí říkal, si dělala poznámky, pak do odmrštila a použila jich k napsání té odporné knihy. Jejich omylů a chyb je bez počtu, to mi věř...“ Naklonil se přes stůl a zase Dana srdečně poplácal po ramenou. Bylo to kamarádkské gesto, ale novináři se nijak zvlášť nelíbilo. Nic však neříkal. A taky neřekne, dokud ten chlapík bude mluvit.

„Tak za prvé: udělala z táty Švýcara. Rval si vlasy, jen když na to pomyslel, protože my jsme stará bavorská rodina a máme dokonce šlechtické předky. Pak ho nechala působit na ingolstadtské universitě – každé malé dítě ví, že ji přestěhovali z Ingolstadtu do Landshutu už v roce 1800. A to, jak tátu popsala – to je přímo zločin! V tom nactiutruhačném románu vystupuje jako uplakaný, nemohoucí člověk – zatímco ve skutečnosti to byl silný a neústupný gigant. A to zdaleka není všechno – naprosto nepochopila, o co mu při jeho pokusech vlastně šlo. Ta laciná směsice vyhozených součástek spichnutá dohromady, čímž se prý vytvoří umělý člověk, to je úplně směšné. Dala se, holt, unést legendami o Talovi a Golemovi a nepochopila otcovo dílo, které prostě nacpala do dávno známých forem. Otec nesestrojil umělého člověka, on oživil mrtvolu! Chápeš – v tom je jeho genialita! Celé dlouhé roky pátral v africké džungli a sbíral místní legendy o nemrtvolách. Všechny poznatky potom utřídil a doplnil, takže nakonec překonal své primitivní učitele. Uměl nechat člověka vstát z mrtvých – nic víc, nic míň! To bylo jeho tajemství, které vůbec nikomu nesvěřil – a copak my, pane Breame, uděláme, aby to tak zůstalo i v budoucnosti?“

S těmito posledními slovy se oči Victora Frankensteina doširoka otevřely a zdálo se, že se z jejich hlubin line podivné světlo. Dan instinktivně ucukl, ale vzápětí se uklidnil. V této jasně osvětlené místnosti, plné hlučících mužů, mu nehrozilo žádné nebezpečí.

„Bojíš se, Dane? To nemusíš.“ Victor se usmál a opět se natáhl a opět poplácal Dana po rameni.

„Co to bylo?“ zeptal se Dan polekaně, protože v tom okamžiku ucítil v rameni slabou bodavou bolest.

„To nic – absolutně se neznepokojuj – jen tohle.“ Frankenstein se zase usmál, ale jeho úsměv se rovněž změnil. Teď už neobsahoval nejmenší stopu humoru. Otevřel dlaň a ukázal Danovi malou injekční stříkačku, už prázdnou a s pístem stlačeným dolů.

„Zůstaň klidně sedět,“ řekl mu tiše, když se Dan chtěl zvednout. Danovy svaly okamžitě změkly a s hrůzou klesl zpátky.

„Co jsi se mnou udělal?“

„To nic není. Ta injekce je neškodná. Hypnotická droga, za pár hodin její účinek pomine. Ale mezitím nebudeš mít žádnou vůli, která by stála za řeč. Napij se, já nechci, abys trpěl žízni.“

Zděšený Dan se cítil bezmocný jako zevloun, který přihlíží z vlastní zvědavosti cizímu neštěstí, a přitom poslušně zvedal sklenici a lil si do hrdla pivo.

„A teď se soustřeď, Dane, dobře si zapamatuj, co ti nyní řeknu. Takzvaný Frankenstein není přišera sešitá ze zbytků, ale poctivá nemrtvola. Mrtvý člověk, který může chodit, ale nemluví, poslouchá, ale nemyslí. Živý — a přitom dokonale mrtvý. Chudák starý Charley je taky nemrtvola – to je ten, kterého jsi viděl tam na pódiu. Jenže Charley už je opotřebovaný. Protože už jednou zemřel, buňky jeho těla se neobnovují. A kromě toho, ten dobrák starý je od těch jehel propíchaný jako jehelníček mé tetičky. A kdybys viděl ty jeho nohy, už na nich nemá jediný prst, když chodí, samy se mu ulamují. Je čas, řekl bych, poslat Charleyho na zasloužený odpočinek. Měl dlouhý život a po něm dlouhou

smrt. Vstaň, Dane!“

Něco mu ve zbytku vědomí křičelo – Ne! Ne!, ale Dan se pomalu postavil na nohy. Victor se usmál a pochvalně kývl. „Tebe nezajímá, čím byl Charley, než se stal příšerou v šmíráckém panoptiku? To by mělo, Dane. Starej Charley byl novinář – zrovna jako ty. A on objevil něco, o čem si myslel, že bude skvělá reportáž. A stejně jako ty nepochopil, co vlastně objevil a chtěl se mnou o tom mocimermo mluvit. Vy novináři jste moc zvědaví — jednou ti ukážu, kolik mám od nich vizitek. Ukážu ti je ještě než umřeš, pochopitelně. Pak už bys z toho totiž nic neměl. Tak pojď.“

Dan kráčet za ním do horkého večera. Uvnitř jeho mysli to řvalo hrůzou, ale přesto vyšel na ulici klidně a pokojně.

Robot, který chtěl vědět

Největší potíž s Pořadačem 13B-445-K spočívala v tom, že pořád chtěl vědět věci, do kterých mu nic nebylo. Věci, o které se žádný robot vlastně nemá vůbec zajímat – natož je vyhledávat. Jenže Pořadač nebyl moc obyčejný robot.

Malér s blondýnou u dvaadvacátého regálu byl varující. To, když vyhučel ze skladiště s náručí knížek a namířil si to přímo k dvaadvacátému regálu a uviděl ji, jak se shýbá pro svazek v dolní polici.

Když se valil kolem, zpomalil a dokonce se o pár yardů dál zastavil. Upřeně ji pozoroval s podivným leskem v kovových očích.

Jak se to děvče sehnulo, krátká sukně vyjela vzhůru a ukázala se utěšená délka dívčího stehna oděného v nylonu. To, že to byla neobyčejně krásná noha, nemělo robota vůbec zajímat – a přesto zajímalo. Stál a koukal, dokud se blondýna náhle neotočila a nevěšila si jeho upřené pozornosti.

„Kdybys byl člověk, ty šmíráku,“ řekla, „dostal bys teď pár facek. Ale protože jsi pouhej robot, tak mi řekni, co ty tvý fotonový očička na mě viděj.“

Aniž třeba jen mikrosekundu zaváhal, Pořadač odpověděl: „Máte nakřivo šev.“ Pak se odvrátil a odhučel.

Blondýna udiveně kroutila hlavou, narovнала si zmíněný šev na punčoše a pomyslela si přitom něco pochvalného o rozvoji elektroniky.

Byla by ovšem překvapená, kdyby věděla, na co všechno Pořadač koukal. On se jí koukal na nohy. Pochopitelně že ale nelhal, když odpovídal – neměl totiž schopnost lhaní – jenže mimo ten křivý šev se koukal i na spousty jiných věcí. Před Pořadačem se objevil problém, který doposud ještě žádný robot neřešil.

Romantická láska a sex se pro něj velmi rychle staly předmětem usilovného zájmu.

Není třeba říkat, že se jednalo o zájem čistě akademický, nicméně zájem to pořád byl. Je ale třeba říci, že to byla povaha jeho práce, která zaměřila jeho zvědavost do království Venuše.

Pořadač byl vysoce inteligentní robot, jakých se mnoho nevyrábí. Najdete je pouze v těch opravdu největších knihovnách, kde mají na starosti jen ty největší a nejobsažnější sbírky. Kdybychom mu prostě říkali knihovník, znamenalo by to, že si nevážíme ani knihovníků, ani jejich práce. Jistě, k ukládání knih do polic s razítkováním čtenářských průkazů není třeba velké intelligence, ale to už dávno dělají roboti, což jsou vlastně jen lepší počítače na kolečkách. Katalogizace lidských informací byla vždycky neobyčejně velmi složitá. Roboti-pořadači byli ti, kteří nakonec tuto obtížnou práci podělili. Na jejich kovových ramenou spočívala lehčeji než kdysi na ohnutých zádech knihovníků.

Kromě rozsáhlé a snadno přístupné paměti měl Pořadač ještě další vlastnosti, které obvykle charakterizují lidský mozek. Byl například schopen uvažovat abstraktně. Když byl požádán o knihu na dané téma, dokázal si vybavit i další knihy s tématy příbuznými. Přijal objednávku, uspořádal ji, seřadil a vyprodukoval hmatatelné výsledky ve formě haldy knih.

Těmito vlastnostmi se ovšem tradičně vyznačuje pouze homo sapiens. Jsou to koneckonců vlastnosti, které ho vynesly nad jeho příbuzné v živočišné říši. Jestliže tedy byl Pořadač daleko víc člověkem než ostatní roboti, mohli za to vlastně ti, kdo ho sestrojili.

On pochopitelně nedával vinu nikomu – on jen projevoval zájem. Všichni Pořadači projevují zájem, jsou tak naprogramováni. Jiný Pořadač 9B-367-O, knihovník university v Taškentu, například obrátil v důsledku nesmírného množství materiálu svůj zájem k studiu jazyků. Mluvil tisícovkou jazyků a nářečí, prakticky každým, ve kterém se k němu dostal text, a získal si velké uznání v odborných kruzích. A to všechno kvůli knihovně, v níž pracoval. Jenže Pořadač 13B, který se zajímal o dívčí nohy, pracoval v prašných prostorách velké knihovny Nového Washingtonu. Kromě lesknoucích se nových mikrofišů měl také přístup k tunám starobylých, na papíře tištěných knih, které byly vydány o mnoho století dřív.

Tak se Pořadač začal zajímat o romány z těch zašlých dob. Nejprv ho odkazy na romantickou lásku mátlý stejně jako duševní a tělesné utrpení, které ji takřka ve všech případech provázelo. Nebyl schopen najít uspokojivé, natož úplné vysvětlení ani základních pojmů a to ho znepokojovalo. Znepokojení pak vedlo k zájmu a nakonec k tomu, že ho ta věc pohltila. I když o tom svět neměl nejmenší tušení, stala se z něho autorita ve věcech lásky.

Velmi brzy Pořadače napadlo, že tu narazil na nejdělitelnější z lidských institucí. Proto raději své výzkumy tajil a jejich výsledky uchovával výhradně v objemných obvodech svého mozku. Asi v této době rovněž zjistil, že může provádět výzkum in vivo a doplnit si tak knižní vědomosti. K tomu došlo, když jednou nachytil párek, který se muchlal za regály oddělení zoologie.

Tehdy Pořadač rychle ustoupil do stínu a nastavil svůj snímač zvuků naplno. Rozhovor, který zaslechl, byl mírně řečeno otravný. Šedivý a rozbředlý odvar z milostné lyriky, kterou znal z knížek. To srovnání bylo však poučné a zajímavé zároveň.

Pak už poslouchal rozhovory mezi muži a ženami, kdykoliv se mu naskytla příležitost. Tak se snažil koukat po ženských z mužského hlediska, a pravda, taky naopak. To ho patrně přivedlo tehdy k pozorování dámských dolních končetin u dvaadvacátého regálu.

A taky ho to přivedlo k spáchání jeho poslední a největší pitomosti.

Nějaký vědec ho požádal před několika týdny o pomoc a teď se přehraboval v hromadě odkazů a kartiček. Jedna vypadla a teď nepozorována ležela na podlaze. Pořadač ji sebral a vrátil člověku, který zamumlal jakési poděkování a odložil ji. Potom dostal další porci požadovaných knížek a odešel. Pořadač se posadil a kartičku si přečetl. Zhlédl ji pouze na zlomek vteřiny a navíc ještě vzhůru nohama, ale víc nepotřeboval. Obraz kartičky byl navždy otištěn v jeho paměti. Teď o jejím obsahu dost přemýšlel a na mysl mu vstoupil první obrys nápadu.

Ta kartička byla pozvánka na maskární ples. S tímto druhem zábavy byl již obeznámen – patřil k základní výbavě jeho zaprášených románů. Lidi na takové věci chodili v převlecích za různé romantické postavy.

Proč by v takovém nemohl i robot?

Jakmile byla tato myšlenka uložena, nebylo možno ji vymazat. Byla to sice nerobotická myšlenka a naprosto nerobotická činnost a Pořadače v první chvíli krátce napadlo, že tím prolamuje hranici mezi sebou a tajemstvím romantických příběhů. Což ho ještě víc vybudilo, aby tam šel. A tak tam, pochopitelně, šel.

Možnost, že by si někde koupil kostým, pro něho neexistovala, ale bez obtíží našel v jednom z depozitářů staré závěsy. Příručka pro krejčovské tovaryše ho naučila šití a vyobrazení tamtéž mu poskytlo model. Rozhodl se, že se objeví jako kavalír.

Elegantně vykrouženými pohyby psacího hrotu si vytiskl přesnou kopii pozvánky na silný kartón. Masky byla zčásti jeho tvář a zčásti maska. Ani zde neměl jeho talent technologických překážek. Byl hotov dávno před stanoveným datem. Poslední dny strávil namátkovým listováním v příbězích o jiných maskárních plesích a nácvikem složitějších tanečních kroků.

Tato myšlenka ho tak nadchla, že ani na okamžik nepomyslel na podivnost svého jednání. Byl asi jako vědec zabraný do studia živočišného druhu. Člověka. Nebo přesněji – ženy.

Ten večer konečně nastal a on opouštěl knihovnu s čímsi, co vypadalo jako balík knih, ale bylo to něco úplně jiného. Nikdo ho neviděl, jak vklouzl do stínu stromů obklopujících knihovnu. I kdyby ho byl někdo zhlédl, určitě by si ho nebyl spojil s elegantním pánem, který se o pár chvil později vynořil mezi stromy. Jenom smačkaný balící papír vydával němé svědectví o jeho převleku.

Pořadačovo chování v nové osobnosti bylo přesně takové, jak lze očekávat od špičkového robota, který svou roli nastudoval naprosto dokonale. Svižně vběhl do sálu a bral přitom schody po třech, elegantně předal majordomovi pozvánku a jakmile byl uvnitř, odebral se neprodleně k bufetu a vyzunkl tři sklenky šampaňského. Protekly plastikovým potrubím do nádržky, kterou měl v místě hrudníku. Teprve pak nechal oči nepřítomně bloudit po shromážděných kráskách. Večer byl jako stvořený pro lásku.

Ale ze všech žen, co jich v taneční síni bylo, měl po chvíli oči pouze pro jednu. Pořadač okamžitě poznal, že ona je tou nejkrásnější ženou plesu a že ji musí oslovit. Což mohl udělat něco jiného k uctění památky těch 50 000 hrdinů z dávno zapomenutých zamilovaných knih?

Carol Anna van Dammová se jako obvykle nudila. Tvář měla sice zakrytou, ale žádná maska nemohla skrýt utěšené tvary její hrudi a boků. Všichni její nápadníci se zde shromáždili, skvělá to přehlídka tanečníků v domínech, toužících po jejím mládí a penězích jejího otce. Bylo to všechno až příliš známé a ona jen s námahou potlačovala zívání.

Dokud celý tento rozmáhlý houfec nebyl zdvořile, leč rezolutně odstrčen širokými rameny tajemného cizince. Byl jako lev mezi vlky, který se přes ně prodrál až k ní.

„To je náš tanec,“ pronesl k ní hlubokým hlasem a s hlubokým utajovaným významem. Téměř jako omámena se chopila nabízeného rámě, neschopná odporovat tomu muži s podivným leskem v očích. V dalším okamžiku již vířili v rytmu valčíku a ona se cítila jako v nebi. Svaly měl jako z ocele a přitom tančil lehce a půvabně jako bůh.

„Kdo jste?“ zašeptala.

„Princ, který přišel, aby si vás odtud odvedl,“ zašeptal jí do ucha.

„Mluvíte jako v pohádce,“ zasmála se.

„To je pohádka a vy jste v ní princeznou.“

Tato slova ji páčila v mozku jako oheň, měla pocit jako by jí procházel elektrický proud. Taky že procházel, došlo k nepředvídanému krátkému spojení v jednom z obvodů. Zatímco jeho rty šeptaly slova, která chtěla tolik, tolik slyšet po celý svůj dosavadní život, jeho čarovné nohy směřovaly velkými dveřmi ven ze sálu, na balkón. Tam už se přešlo od slov k činům a ona ucítila jeho horké rty na svých. Přesně vzato, nastavených na teplotu 38,9 °C.

„Prosím,“ vydechla zesláblá poryvem vášně. „Dovolte mi, ať se posadím.“ Usedl vedle ní a svíral její ruce ve svém měkkém, leč ocelově pevném sevření. Rozprávěli tak, jak mezi sebou rozprávějí pouze milenci, až břeskňá hudební fanfára upoutala její pozornost.

„Půlnoc,“ vydechla. „Čas sejmut masku, má lásko.“ Její maska spadla, ale on pochopitelně neudělal nic. „Milý, milý,“ řekla. „Musíš si rovněž sejmut masku.“

Tak tohle byl povel a je jasné, že robot musí lidské povely poslechnout.

Srdnatě si sundal obličej.

Carol Anna nejprve vykřikla a vzápětí vzplanula hněvem.

„Co je tohle za špinavý trik, ty oživlá konzervo. Odpověz!“

„To z lásky k tobě, má drahá. To láska mě sem dnes přivedla do tvého náručí.“ To byla skoro pravda, ačkoliv ji Pořadač zformuloval a následně vyjádřil ve stylu svého převleku.

Když tato tichá slova lásky splynula z drsných úst elektronického vokodéru, Carol Anna vykřikla pak ještě jednou. Teď už věděla jistě, že si z ní někdo dělá šoufky.

„Kdo tě sem poslal, odpověz! Co má znamenat ten převlek, odpověz! ODPOVĚZ! ODPOVĚZ! ODPOVĚZ!, ty mluvící

škatule drátů a pístů!“

Pořadač se snažil utřídit a uspořádat její dotazy a jeden po druhém je zodpovědět, ale nedala mu nejmenší příležitost, aby promluvil.

„To je ta největší sprost'árna, kterou jsem zažila, poslat sem robota v přestrojení za člověka. Robot. Úplně nic. Chodící mašina od firmy IBM se zamontovaným gramofonem. A hraje si to na člověka, i když je to jenom obyčejný robot.“

Pořadač byl v mžiku na nohou a z ampliónu se ozval jeho mechanický hlas.

„Já jsem robot.“ Jemný hlas lásky nahradil hlas mechanického zoufalství. Myšlenky se mu honily v elektronických obvodech mozku, ale pořád to byly lidské myšlenky.

Já jsem robot — robot — musel jsem nějak zapomenout, že jsem robot. Co tady robot dělá se ženou — robot nemůže ženu políbit — žena nemůže robota milovat, ale přesto — ona řekla, že mě miluje — třebaže já jsem robot — robot...

Mechanicky sebou zaškubal, otočil se k dívce zády a klátil se pryč. Každým krokem jeho ocelové prsty trhaly na těle látku a krycí plastický obal, až bylo vidět vnitřní aparaturu. Kusy látky značily cestu od té ženy a o sto kroků dál už byla z něho jen nahá ocel, jako v den, kdy ho sestrojili. Kráčel zahradou a pak ulicí a myšlenky mu vířily v stále se zmenšujících kruzích.

Byla to neřízená zpětná vazba a brzy i tělo následovalo mozek. Nohy se začaly pohybovat rychleji, motory vrčely ve vysokých otáčkách, čerpadlo centrálního mazání v hrudníku tlouklo jako zběsilé.

Pak s kovovým zaskřípěním zvedl obě ruce a vrhl se kupředu. Hlavou narazil o kraj schodu a žulová hrana prorazila tenkou vnější obálku z plechu. Kov zaskřípal o kov a složité obvody, které byly z něho vyrobeny, se přerušily.

Robot Pořadač 13B-445-K byl absolutně mrtev.

Aspoň tak to nahlásil mechanik, kterého k němu nazítří poslali. Ne mrtvý, ale trvale znehodnocený, neopravitelný, na odpis. Ale když ten mechanik prohlížel kovovou mrtvolu, vyjádřil to kupodivu jinak.

Při prohlídce mu pomáhal ještě jeden kolega. Ten uvolnil šrouby a vytáhl poškozené čerpadlo centrálního mazání.

„Vidíš, tady to je,“ oznámil. „Porucha čerpadla. Praskl píst a kouslo se to. Kolenní klouby se zadřely — neudržel se na nohou, upadl a při pádu mu zkratoval mozek.“

Ten první mechanik si otřel zaolejované ruce a prohlížel si vadné čerpadlo. Pak nahlédl do otevřeného hrudníku.

„Člověk by skoro řekl, že mu puklo srdce.“

Oba se tomu zasmáli a ten první mechanik čerpadlo vzal a hodil do bedny s ostatními polámanými, otlučenými, špinavými součástkami na odpis.

Bill

ANEK ŠTASTNÁ DOVOLENÁ GALAKTICKÉHO HRDINY

Podmáznul ho pořádně — dvoulitrovou láškou Výcucu — Radosti opilců — devadesát procent a ostrost, že se s ní dalo leptat sklo. Ale protože znal svou armádu — vlastně Lidskou armádu — Bill ji výkonnému praporčíkovi nešoupl dřív, než skutečně neuviděl své jméno napsané na oznamovací ceduli mezi dovolenými.

Byl to fakt! Jeho první DNZ, kterou vůbec dostal. Rty se mu obtížně roztáhly do úsměvu, z každého tesáku ukápl něco slin, když si četl rozkaz.

Poslechněte si tohle. V 03.24 hodin se dostavíte v doprovodu ostatních DNZ na přepychový Prázdninový ostrov v Antraxu, kde si budete užívat slunce, písku, apod. Kdo si užívat nebude, bude potrestán smrtí...

Oči měl vlhké prostou radostí a ani nemohl číst dál. Určitě si bude užívat slunce a písku — a taky se naučí mít rád apod.

Přesně v 03.24 následujícího rána se nestalo nic, protože tak už to u armády chodí. Bill a ostatní šťastní Dovolenci na zotavenou seděli přicvaknutí k ocelovým kloubovým sedačkám vznášedla něco více než dvě hodiny, když pilot, náhle povzbuzen tajným signálem, nahodil motory a vznášedlo zvednuté mohutnými ventilátory vyplulo přes pláž na oceán.

A nabralo výšku asi sto stop — a zřítilo se do moře.

„Katastrofa! Zahyneme!“ volal Bill, zuby mu o sebe cvakaly a hlavu měl vraženou mezi ramena.

„Drž hubu, ty vole,“ zaskřípěl Praporčík, který seděl vedle — zrovna ve chvíli, kdy došlo k dalšímu hroznému nárazu.

„Civilní vznášedla se vznášejí. Tohle je vojenská verze, která umí taky skákat. Aby se vyhnula nepřátelské palbě.“

„A zároveň taky všechny na této palubě roztřískala na cucky?“

„Přesně tak, vole. Vidím, že se učíš rychle.“

Po nekonečném vznášení a otřásání, které trvalo asi tak jednu délku lidského života, nastalo náhle ticho. Přerušované pouze sténáním vykleštěných, rozlámaných a slisovaných Dovolenců.

„Sesednout!“ chraptěly amplióny. „Kdo bude poslední, má celý týden úklid hajzlů.“

Vzlykající a sténající se velmi šťastní Dovolenci potáceli a plazili k východu, namáhavě vystupovali z tohoto úděsného dopravního prostředku. Pak většinou upadli na písčité břeh.

„Ten písek je černej,“ zamumlal Bill.

„Jasně, že je,“ řekl Praporčík sadisticky. „Protože seš na sopečném ostrově a láva, jak ví každý blbec, je černá. Nástup na bojové rozdělení!“

Tečku za pronesenými slovy vytvořilo orgasmické sténání z hlubin země, která se jim pod nohama roztřásla jako pes vyklepávající si blechy a oni v hrůze přihlíželi, jak vrcholek blízké hory vyplivl kouř a pak chomáče rozžhaveného kamení. „To budeme mít DNZ na činné sopce?“ zeptal se Bill.

„A co jinýho bys u armády čekal?“ řekl Praporčík nikoliv nelogicky. „Každý, kdo uslyší své jméno, řekne — zde! Aardvark...“

Stáli v pálicím tropickém slunci – aspoň ti, kteří doposud nepadli úžehem – dokud Praporčík neřekl Zzowski. Teprve potom se potácející útvar vydal do džungle.

Do kasáren DNZ je čekal dlouhý horský výstup. Byl ještě delší, protože je mýjely nákladáky naložené oficíry, kteří se vesele smáli, mávali na ně prázdnými lahvemi a rukama naznačovali pohlavní styk. Mohli je pouze mjet v urážlivém mlčení.

Než vystoupili na vrchol, setmělo se. Zde se cesta dělila: nápis POUZE PRO OFICÍRY ukazoval doprava. Před nimi stoupala z děr oblaka kysličníku siřičitého a jiných otravných chemických látek. Bylo ale ještě dost světla, aby uviděli, jak pasátní vítr žene jedovaté mraky nalevo. Nejistě hledali cestu, teklo jim z nosu, kašlali a slzeli, když hledali cestu k turistickým chatičkám, ve směru vulkanického větru pochopitelně, až nakonec dopadli na kavalce tvrdé jako skála.

„Páni, tady bude sranda!“ řekl Bill a nepřestal se usmívat skrze slzy. Potom si rychle rukama zakryl tvář, aby ho nezranily boty, které létaly ze všech stran.

I zocelení Vojíni zde těžko usnali kvůli seimickým otřesům a štiplavému VOGu, vulkanickému smogu. Ale kdyby neuměli usnout za takových a horších podmínek, už dávno by byli zemřeli vyčerpáním. Za pár minut oživilo noc chrápání a předsmrtné chroptění kyselinami rozežraných hrdel. Do chvíle, než vzplála světla a do místnosti vtrhl poddůstojník a hlasitě řval.

„Poplach! Čingové zaútočili!“

Se sténáním se budili, šatřavě hledali boty, dokud poddůstojník nedodal: „Zaútočili na oficířský baráky!“

Sténání vystřídal výkřiky veselí, spěšně odhazovali boty a soukali se zpátky do spacích pytlů. Všechno proto, aby je poddůstojník opět vyrušil několika výstřely do stropu.

„Já si myslím to samý,“ bručel a znělo to docela sympaticky. „Ale další jsme na řadě my. Do zbraně!“

Jeho argument, který se dovolával jejich vypěstovaného smyslu pro přežití — pochopitelně ne pro důstojníky — je opět zvedl a zavedl ke stojanům se zbraněmi.

Bill, který měl na sobě pouze švihácké oranžové podvlékačky a komišňáky, sebral iontovou pušku, zkontroloval, zda je nabitá a spolu s ostatními vyběhl na verandu, aby si té legrace taky užil. Výbuchy a výkřiky bolesti pronikaly i hustými mračny VOGu.

„Slyšíte? Tentokrát museli těch uhejbáků dostat nejmíníh tucet!“

„A to jsem se málem dobrovolně přihlásil do důstojnický školy!“

Byl to čistý, nelomený, vojácký humor a Bill s upřímným úsměvem na tváři sešel z verandy na trávník, aby na tu legraci líp viděl.

„Psst – Bille – tady,“ zašeptal někdo z křoví.

„Kdo je to?“ zeptal se podezíravě. „Já tady nikoho neznám.“

„Ale já znám tebe, Bille. Byli jsme přece spolu na křižníku Fornikátor, tý nejlepší kocábce naší starý flotily.“

„A co má bejt?“

„Mám tady flašku Plutonskýho Panterího Piva, tak akorát pro dva.“

„Starej kamaráde! Jo, už si na tebe vzpomínám!“

Bill obešel keř, jeho jedovaté výpary stačily propustit tolik měsíčního světla, že v něm rozeznal pouze malou postavíčku Činga.

„Do zbraně!“ zařval Bill a zvedl pušku.

Drobná, leč neobyčejně silná ruka mu ji vykroutila ze sevření. Pak Čing povyskočil a tvrdá pěst dopadla na Billovu čelist a poslala ho, napůl v bezvědomí, k zemi.

„No tak, Bille – vždyť si na mě pamatuješ. Párkrát jsem ti zachránil život.“

„Bgr? Čing Bgr?“

„Vidíš, už si vzpomínáš – koneckonců, kolik Čingů můžeš ty znát? Ten přepad jsme provedli jako léčku –“

„To znamená, že oficíry ani nepobijete?“ zeptal se nešťastně.

„Pobijeme, to víš, že pobijeme. Ale teď drž hubu a nech mě domluvit. Léčku, abych se dostal k tobě. Potřebujem, abys nám píchnul...“

„Považuješ mě za zrádce lidské rasy?“

„Jo, seš voják, kterej udělá všechno, aby si zachránil vlastní prdel. Nemám pravdu?“

„Máš. Jenže zrada není laciná. Kolik to hodí?“

„Doživotní členství v klubu Chlast na měsíc. Jejich heslo je — Každýho prvního bečka — život se pak snadno přečká. I když tě musím upozornit, že o tvrdejch játrech se nezmiňujou.“

„Beru. Koho mám sejmout?“

„Nikoho. A zrádce taky nemusíš být. To byla jen moje taková finta, abych ti ukázal, jací jste vy lidi blbci. A teď se odtud musíme vypařit, přepadení pomalu končí.“

Bgr šel první k ozdobné kašně zakončené velkou rybou, které tryskala z huby voda. Stříkání vody ustalo, když ji zakroutil ocasem a na boku se otevřela malá dvířka.

„Lez,“ poručil Bgr.

„Co je to? Malá kosmická loď maskovaná jako kašna?“

„No, podzemní dráha to rozhodně není. Pohyb – než nás někdo uvidí.“

Náhla sprška kulek způsobila, že Bill vletěl bez dalších otázek do otvoru. Zrychlení při startu ho rozplesklo a když se vyhrabal opět na nohy, Bgr už stál u řízení a hvězdy tam za okénky prorážely temnotou. Čing stiskl knoflík a hvězdy se začaly rychle zmenšovat, když se rozběhl dmychadlový pohon.

„Dobrý,“ řekl Bgr a otočil se v křesle. „Dej si cigáro a já ti řeknu, o co jde.“

Bill si vzal nabízený doutník a zapálil si. Bgr začal ostatní pojídat a spokojeně přitom říhal.

„To je rozdílným metabolismem. Víš, my jsme vlastně záchranná výprava.“
„Unesený panny?“
„To sotva. Jeden Čing. Uvázl v lodi, když mu vysadili motory. Pro nás je moc důležitéj –“
„Proč?“
„Kdybych ti to řekl, tak ho prodáš tomu, kdo ti nabídne nejvíc. Takže, řekněme, že je důležitéj. Zachraň ho a jsi doživotně v lihu.“
„A proč si ho nezachrániš sám?“
„Z prostýho důvodu, ty blbečku, nejsem člověk. Mgrz, tak se náhodou jmenuje, je ve vězení na militarizované planetě Para Noia. Pokud jde o průnik v přestrojení, byl by okamžitě zjištěn. Ale ty jsi tak odporně lidský, že se klidně dostaneš tam, kam my nemůžeme.“
„Chci zálohu,“ řekl Bill a začínal si dělat starosti.
„Proč ne. Můžeš docela dobře cestovat ožralej jak dělo. Tvý konverzační schopnosti to ani nezlepší, ani nezhorší. Vem si.“
„Vemsi“ byla podezřele vypadající láhev tekutiny s nálepkou v neznámém jazyce. To ovšem nezadrží přesvědčeného ochlastu, který potřebuje únik. První lok chutnal úděsně a Bill cítil, že mu jde pára z uší. A čím více popíjel, tím líp to chutnalo a za chvíli už si máčel chobot docela spokojeně a pomalu začínal tuhnout.
„Odporné. Čingové nepijou – mají dezodoranty.“
Zvonění zvonů probudilo sténajícího Billa. Chvilí mu trvalo, než pochopil, že mu znějí uvnitř hlavy.
Potřeboval obě ruce, aby udržel otevřené aspoň jedno oko. Neustále se mu zavíralo a jak se mu světlo prodíralo do lebky, sténal čím dál silněji.
„Úděsné,“ zabručel znechuceně Bgr a vbodl Billovi do paže injekční stříkačku. Ať to bylo, co chtělo, účinky se dostavily téměř okamžitě a příznaky vesmírné kocoviny začaly velice rychle ustupovat. Když se ztratil i kalný povlak z jeho očí, uviděl Bill před sebou prošeďavého Velkoadmirála. Strnul v pozoru a salutoval oběma svými pravicemi.
K jeho překvapení udělal admirál totéž. Rychle mrkal a zjistil, že pozoruje sám sebe v zrcadle.
„Konečně hodnost, kterou zasluhuju,“ uculil se spokojeně a pohlídl si cinkající medaile.
„Nech toho. Inteligenci se nehodíš ani na Vojína. Teď dostaneš instrukce a snaž se všechno si zapamatovat. Bude to složitý. Skoro tak složitý, jako když ses učil zacházet s rozbuškama.“
„To vůbec nebylo snadný – ale zvládl jsem to!“
„To jo. Tak poslouchej. Instrukce jsme ti mnemotechnicky vpravili do podvědomí. Abys věděl, co máš dělat, musíš říct nahlas slovo – harumf –.“
„To je všechno?“
„Ano. Myslíš, že zvládneš všechna ta úskali a léčky těchto složitých příkazů?“
„Harumf,“ řekl Bill a zahákl si palce za opasek a rozhovořil se sebevědomým tónem. „Jářku, dobrý muži, vám asi nedochází, že se nacházíte v přítomnosti Velkoadmirála...“
„Stop harumf!“ zvolal Bgr a Bill couvl.
„To jsem říkal já?“
„Ano. Funguje to. A teď zahájíme bitvu.“
„Jakou bitvu?“
„Fiktivní bitvu, blbečku, a ty z ní unikneš v záchranném člunu, který tě dopraví na Para Noiu.“ Bgr ťukl do tlačítka a projekce čtyřhrkého Činga se objevila na obrazovce.
„Tydsmnx,“ řekl Bgr.
„Mrtnzl,“ odpověděl a zmizel z obrazovky.
„Člověk jako ty by se vykecával pět minut, než by řekl to, co teď my. Čingština je skvělý a hutný jazyk.“
„Moc hezky nezní.“
„Nikdo se tě na nic neptá. Jdi ke dveřím, máš tam dopravní parádu.“
Pomačkaný a ohořelý záchranný člun vklouzl do zorného pole a bouchal o jejich trup, zatímco se spojovaly přetlakové komory.
„Pohyb,“ poručil Bgr a Bill přešel z kosmické lodi ve tvaru zahradní kašny do člunu. Uvázal se do pilotního křesla a zrovna chtěl uchopit řídicí páku, když mu Bgrův hlas zaduněl v uších.
„Ty na nic nesahej, blbečku. Má to dálkový ovládání. Tak se měj —“
Čingův hlas byl smázan řevem raketových motorů, když záchranný člun vyrazil vpřed. Přímě do chřtánu kosmické bitvy v plném proudu. Bill ječel, když začaly kolem vybuchovat granáty a kosmické miny.
Raketka si razila celou cestu bojovými akcemi až byla z nich venku a letěla dál k modrému glóbu rychle se zvětšující planety. Jakmile se dostala do její přitažlivosti, motory se náhle vypnuly a Bill nepřestával ani na chvíli zoufale naříkat, když se neovladatelně snášel k oblakům pod sebou.
Vojenská základna, která se ježila děly a pancéřovými věžemi, se blížila čím dál rychleji. Ale v poslední možné mikrosekundě vylétl padák a záchranný člun se měkce posadil uprostřed kosmického cvičáku. Příklop se otevřel, Bill si uhladil své nové šedivé vlasy, po vojensku zasunul břicho pod hrudník a hrabal se ven.
„Ani se nehni, špióne – nebo tě usmažíme psům!“
Vztekle vypadající strážný stál venku s teplometem naměřeným na Billovo břicho a s chvějícím se prstem na spoušti.
„Urggle!“ řekl Bill.
„Cože?“
„Vlastně – Burble!“ Kůže mu zešedla, takže nyní ladila s barvou vlasů. Uvědomil si, že zapomněl slovo, jímž se vyvolávala instrukce.

„Jářku – co se to tu děje?“ řekl Generál v úplném brnění, který přichrastil na doslech.
„Přistál kosmický člun, pane. Tenhle cvok z něho vylezl. Neumí mluvit.“
„Nesmysl. Nevidíš, že je to oficír? To, co je u jiných hodností šílenství, je u generálů výstřednost.“ Obrátil se k Billovi a zasalutoval. „Vítejte v Para Noiji, pane admirále.“
„Píp,“ zapípal Bill.
„Svatá pravda,“ řekl generál a vykulil oči, protože nevěděl jak dál. „Harumf,“ zaharumfoval posléze.
„To je vono!“ potěšil se Bill. „Harumf! Moc mě těší, že vás poznávám, pane generále. Taková menší válčička, tam nahore. Pár tisíc našich lidí v čudu, no, a u těch parchantů z druhé strany asi zhruba taky tak.“
„Když máte chuť na omeletu, musíte nějaké to vajíčko rozbít.“
„Moje řeč. Jen taktak jsem se dostal do téhle kocábky, když můj křižník vyletěl do prostoru. A teď, jestli můžu požádat o kapku pohostinství a prosím vás, srovnejte tady toho vojína, ať nemíří na nadřízeného nabitou zbraní.“
„Zajisté. Vy – vydejte mi zbraň a hlaste se na Vojenské policii, ať vás zařadí na dva roky do trestného praporu. Odchod!“
Vzlykající voják se odpotácel. Oficiři, dobří kamarádi, se ruku v ruce odebrali do nejbližšího baru, kde při veselém přípitku pozdvihli číše značkového šampaňského.
„Na tu vaši vojenskou planetu,“ vlichocoval se Bill. „Ať nám dlouho vládne.“
„Na vaše kosmické námořnictvo – ať nás dlouho ničí!“
Bill vyprázdnil sklenku, řihl si a spokojeně kývl, když mu jeho společník dolil. „Tak tohle je Para Noia, není-liž pravda?“
„Přesně tak.“
„Vzpomínám si, že jsem dostal kosmogram těsně před tím, než mi bouchla loď. Cosi o zajatci, kterého jste měli...“
„To bude ten zajatý Čing!“
„Jářku — to ne, ještě nikdo nikdy nezajal Činga.“
„To proto, že vůbec nikdo není tak sadisticky militantní a válkou posedlý jako my. Chcete toho grázla vidět?“
„On se jmenuje Grázl?“
„Skoro. Přesněji řečeno Mgrz.“
„Jděte první, starý brachu. Nepotřebujete třeba, abych vám tu kreaturu pomohl mučit?“
„Děkuju za laskavost. Uvidíme, co se dá dělat.“
Dopili láhev, zapálili si doutníky a potom se vydali do nitra pevnosti: Strážé dávaly „k počtě zbraň“, když tudy procházeli. Elektronické brány se otvíraly a čtyři vojáků vyklusávaly se zbraněmi v ponosu. Dostávali se čím dál tím hlouběji, až kovové zdi zcela ustoupily vlhkým chodbám tesaným v kameni. Zdivočelí hlodavci před nimi zděšeně prchali a dokonce i strážé zde byly úplně pokryty plísni a pavučinami. Poslední zapečetěná brána byla odpečetěna a otevřena a stanuli před holými dveřmi z prostého dřeva. Stráž bryskně pozdravila zbraní a rychle ustoupila. Bill hleděl na Činga přikovaného ke zdi pevnými ocelovými okovy.
„Víte, že jsem si myslel, že jsou větší?“, řekl.
„Velcí, malí, zelení, mnohorucí, to máš jedno. Jsou to nepřátelé a musí být zničeni.“
„Ano, ano. Jářku, co to má tady ten strážný za neobvyklou zbraň?“
„Poslední vynález. Je to vrhač poutacích paprsků. Vysílá prstence energie, které spoutají cíl nezničitelným poutem ochromujícího záření.“
„Vy jste přímo čarodějové. Můžu se podívat?“
Ještě než dostal svolení, Bill se zmocnil zbraně. Obrátil ji a hleděl do ústí. Znovu ji obrátil a střelil strážného a generála. Padli na zem, zahaleni do purpurové záře, nařikali a šubali sebou, dokud neztratili vědomí. Bill pohlédl přes mříže na Činga a promluvil.
„Grtzz?“
„Zimt! A jsem moc rád, že tě vidím, ty sprostá lidská posilo od Bgra, který je ze stejného úlu jako já. A teď Stop Harumf.“
Na tento povel Billova umělá osobnost zmizela a strachy začal jektat zuby. „Stejně jsme už prakticky mrtvi! Hluboko v pevnosti nepříteli!“
„Drž hubu,“ navrhl mu laskavě Mgrz, uchopil řetězy a snadno je přetrhl. „Tohle žádný lidský blbeček nedokáže. Nebo tohle,“ dodal. Ohnul mříže, udělal na nich smyčky a vyšel do chodby.
„Viděl's tu nějakého robota?“
„Co jako?“
„Prostě odpovídej a nesnaž se svým omezeným mozkem myslet. Robota – pamatuješ? Kovový muž na kolečkách a se skleněnými očima.“
„Jo, možná, že jo. Ve vrátnici dole v hale jeden byl.“
„Výborně.“
Čing přeskočil omdlelého generála a šel k ovládacímu pultu ukrytému za obloukem klenby.
„Harumf,“ řekl a stiskl tlačítko. Dveře se otevřely na škvíru. Bill k ní přistoupil a promluvil.
„Stráž! Ihned ke mně. Všichni!“
Když se dveře otevřely víc, vzal vrhač paprsků a zvýšil počet bezvládných těl na rychle rostoucí hromadu. Mgrz stál stranou a když Bill skončil, řekl „Stop Harumf.“ Bill se opět rozvíbroval strachy a začal sténat.
„Okamžitě toho nech, nebo tě tu zanechám jistě smrti a rozčtvrcení. Dělej, co ti řeknu a máš naději, že se odtud dostaneš vcelku. Přiveď sem toho robota.“
Bill nařikal, ale šel. Čing byl jeho jediná naděje.

Robot zrovna zametal, když na něj zavolal.
„Hej, ty tam, robote, ke mně.“
„Já robot hned tady,“ zachrčel kovově a pitomě.
„Robote – odlož hadr. Jeď blíž k člověčímu šéfovi.“
„Já robot – udělám, co šéf poručí.“
S cinkáním a chřestěním mechanických součástek projel dveřmi a zastavil se, když mu Čing vyskočil na ramena a otevřel v hlavě montážní přírubu.
„Klinkle!“ řekl, když Mgrz vytrhl hrst drátů a destiček a hodil je na zem. Když si tím udělal dost místa, vlezl dovnitř a zabouchl příruby za sebou.
„Jedem!“ řekl znovu oživený robot. „A ty si řekni Harumf, protože ve své podělané, roztřesené perzóně jsi k ničemu. Řekni to!“
„Harumf!“ zaskřehotal Bill – rázem se sebral. „Tak půjdeme, nejdražší příteli, že ano? Předpokládám, že víš, jak se odtud dostaneme.“
„Taky, že jo,“ zaskřípal robot a sebral hadr. „Ty půjdeš první a já půjdu za tebou. Musíme vylézt třicet pater až na střechu. Tam jsem zahlédl jakési letecké prostředky, kterými mne sem dopravili.“
Stráž u další brány zešíroka otevřela oči, když se Bill přiblížil. „Víte, že za vámi jde vrátnobot?“
„Skutečně? A mně se zdálo, že slyším jakési rachocení.“
Když Bill promluvil, robot projel kolem něj a praštil strážného hadrem přes hlavu. „Máš čas, aby ses zas proměnil,“ řekl tento Čingbot a svlékal stráž z uniformy. Bill souhlasně přikývl a začal ze sebe stahovat šaty. O pár rychlých vteřin později se strážný a robot znovu vydali na cestu. Když se téměř dostali až k výtlakové šachtě, rozřinčely se jim nad hlavami poplašené zvonky.
„Už nás mají!“ zařval Bill.
„Vzhůru Čingové!“ zahřměl robot a rozrazil dveře výtlaku. Pohyblivé žebříky uvnitř byly ostře červené, kovová ruka a lidská ruka se jich družně chopily a byly rychle vytlačeny vzhůru. Na vrcholku šachty se dveře otevřely a čekající již vojáci vypálili naráz ze svých zbraní.
„Ještě štěstí, že elektronické reflexy Čingů jsou rychlejší než ty vaše pomalé lidské,“ řekl Mgrz a přibouchl dveře o zlomek vteřiny dříve, než promluvíly zbraně. Kovové dveře se rozžhavily dorůda. „Zkusíme to o poschodí níž.“
Byl to závod s časem, zoufalý pokus o přežití. Všechno, co na planetě mělo ruce, se obrátilo proti nim – včetně žen, jak zjistili, když jim jedna příslušnice pomocného sboru málem sežehla zadnice, když utíkali kolem ní.
Slova vůbec nedovedou popsat hrůzy, kterým toho dne museli čelit. Blízkým setkáním čtvrtého druhu uklouzli jen o chlup, stejně jako přišerám z útesů. Vlastně to všechno trvalo pár minut, ale jim to připadalo jako hodiny, než stanuli za posledními dveřmi a rozběhli se na svobodu.
Ožehlý, opářený, polámaný, víceméně zohavený Bill si oklepával jiskry z kalhot, zatímco robot zvedl zbývající paži, aby otevřel přírubu v hlavě. Odlétla a Čing vyskočil na svobodu.
„Stop Harumf,“ řekl Mgrz. „A pokud možno, už to víckrát nedělej. Teď, jestli můžeš, přestaň odporně cvakat zubama, rozhlédni se a řekni mi, kde jsme.“
„Prší...“
„Skvělé. Bgr si mohl vybrat z celé lidské rasy a pošle mi intelekt rovnající se mozku chciplé myši. Poslyš, ty idiote, ty jsi člověk a já, jak chápe každý vůl, ne. Tak se podívej kolem sebe a řekni mi, kde jsme.“
„Když já jsem tady ještě nikdy nebyl.“
„To já vím. Ale vyval oči a zkus to odhadnout. Schválně. Všechno co o lidech vím já, jsem si přečetl z hlášení. I kdybych byl třeba šéf ČIA, to jest Čingského Inteligentního Aparátu, tak bych se nemusel nikdy dostat na lidskou planetu. Co je tohle?“
„Městská skládka odpadu. Takže to s to dotáhl pěkně vysoko, ne?“
„Jsem až úplně nahoře. Řídím tuhle tu válku a řídím ji úspěšně. A jestli někomu jen cekneš, kdo jsem, bude po tobě dřív než řekneš švec. Co jsou to odpadky?“
„Věci, které lidi vyhazují.“
„Dobrý. Podíváme se.“
Rychle v dešti přebíhali od jednoho úkrytu k druhému. Nakonec se schovali za hromadou rozbitých ozubených kol, když se ozvalo stále silnější burácení, které se k nim blížilo.
„Vykoukni a zjisti, co se děje,“ nařídil Mgrz. „Co je to?“
„Popelářský vůz. Co jinýho může na skládce taky jezdit?“
„Kolik je v něm lidí?“
„Žádný. Je to robot.“
„Já mám s tebou svůj velký den, člověče pitomá. Naskočíme si.“
Promočení a unavení se vyšplhali do kabiny a zabouchli za sebou dveře.
„Lidem vstup zakázán,“ zaskřípěl robot u řízení.
„Zákon zakazuje, já nemám rád, krrrk —“ zakrrrkal ještě naposled, když mu Mgrz utrl hlavu a odložil ji stranou.
„Jeď,“ řekl Billovi. „Tedy předpokládám, že s tím umíš zacházet?“
„Auto jako auto,“ řekl docela klidně Bill, kopl tam rychlost, protířoval motor – a zacouval přímo do hory odpadků.
„Ale někdy to, ha-ha, chvíli trvá, než člověk zvládne řízení.“
„Tak si dej chvíli nebo třeba tři, ale tohle už víckrát nedělej. My, Čingové máme velice jemný čich.“
Bill všelijak kroutil řízením a za chvíli už mu to šlo. Vůz se pohnul kupředu a vyjel z toho sajrajtu. Přestalo pršet a pevnost za nimi byla teď dobře vidět. Po levé straně měli zelená pole. Mgrz vykoul dírou, kterou si prorazil ve dveřích.

„Tudy – do džungle.“

„Tomu se říká pole.“

„Nemám čas na výuku jazyků a jed' přímo do hor. Chci být od těch vojáků co nejdál, než si přivoláme pomoc.“

Trmáceli se dál a Bill řídil čím dál líp.

Jednou jim cestu zkřížila rota tanků a on dokázal pomocí výsuvných ramen vysypat před nimi pár popelnic tak, že nevzbudil nejmenší podezření.

„Prima,“ řekl si pyšně, když tanky přejely s velkými nánosy bláta a svinstva na pásech.

„Mohlo to být však daleko lepší,“ řekl našťavaně Mgrz. „Kdybys ty popelnice vysypal do těch otvorů, co měli nahoře a nerozsypával to po ulici.“

„To není tak jednoduchý,“ odvětil Bill trucovitě. „Jestlipak bys to dokázal líp?“

„Jed,“ řekl Čing unaveně. „Ať se nikdo nedozví, že jsem diskutoval o různých druzích skladovaného odpadu s lidským odpadlíkem.“

Před soumrakem dorazili na místo, které Mgrzovi vyhovovalo. Skalnaté holisko mezi kopci, daleko od nejbližšího lidského obydlí. Zatímco Bill řídil, rozmontoval robota-řidiče a vybral z něho několik součástí, ze kterých postavil dva složité elektronické přístroje. Jeden zapojil do zdířky zapalovače doutníků a druhý omotal kolem ní.

„Co to je?“ zeptal se Bill.

„Detekční detektor pro detekci detektorů.“

„A co to dělá?“

„Já jsem přece vždycky byl hodný na čingské dětičky a pomáhal starým Čingům přes silnici – tak za co mám tak trpět? Ale když to musíš vědět, zjišťuju, jestli můžu vyslat signál, aby se o tom nepřítel nedozvěděl. A to můžu – proto jsem zapojil tady ten druhý přístroj.“

„A co děláš teď?“

„Volám domů, pochopitelně. Tak, signál odešel a brzo se dozvíme výsledek...“

Dozvěděli se ho ještě dřív. Jeho slova zanikla v dunění přistávajících tryskových letadel, jejichž černé trupy se snášely z oblak a dosedaly vedle popelářského vozu. Mgrz z něho vyskočil jedním pohybem, hned za ním se hrabal ven taky Bill.

Přiklop přetlakové kabiny se začal otevírat a z něho se spustil mikrofon na šňůře.

„Bgr, předpokládám,“ zašveholil Mgrz do mikrofonu.

Rota námořní pěchoty vyskákala ze dna jedné z lodí, tříštivotrhavé pušky v pohotovosti. Dveře se otevřely a Generál se sedmi hvězdami na ramenou jim vyšel s úsměvem vstříc.

„Žádný Bgr,“ řekl, „nýbrž generál Saddam, náčelník vojenské kontrarozvědky.“

„Zachraňte mě!“ vykřikl Bill a utíkal se skrýt za generála do bezpečí tříštivotrhavých pušek. „Tento nepřítel mne zajal – ale odhalil jsem jeho tajemství. Jmenuje se Mgrz a vede ČIA – to je jejich nejvyšší špiónážní agentura.“

„Dobrá práce, vojáku. Podezíral jsem toho Činga od samého začátku, dal se příliš snadno zajmout. A tys mi to pomohl dokázat. Mé plány vyšly dokonale.“

„Ne, generále,“ zasyčel zelený Mgrz. „To mé plány vyšly dokonale. Harumf!“

Bill vytrhl generálovi pistoli z pouzdra, zabořil mu ji do krku a prudce se otočil, aby dostal jeho tělo mezi sebe a ozbrojené námořní pěšáky.

„Hele, chlapi!“ zvolal, „jestli zastřelíte mě, zastřelíte taky pana generála, což se ve vašich osobních záznamech bude blbě vyjímat.“

Námořní pěšáci se nejistě vrtěli, někteří z nich sklonili zbraně.

Nerozhodnost pominula ve chvíli, kdy se se zahřměním snesla z nebe další černá loď a její zbraňové věže se rychle otáčely. Zásleh energie před vojáky způsobil, že začali hbitě odhazovat pušky.

„Tohle přece nejde,“ zařval generál a snažil se Billovi vykroutit z ruky pistoli, ale ten ho snadno přemohl.

„Dobrá práce,“ řekl Bgr, když vystupoval z otevřené části lodí. „Měl jsi pravdu, Mgrz.“

„Díky, Bgr.“

Bgr náhle prudce vyrazil a Billovi vylétla pistole z raky. „Stop Harumf,“ řekl.

„Málem jsi mi přerazil prsty!“

„Smůla. Ale na takového blbce jsi udělal skvělou práci, Bille. Nastup si do lodí. A vy, pane generále, nastupte za ním. Vyplňte si formuláře, váš důchod právě začal.“

„Nastražili jste mi past. Celý ten propletenec sloužil k tomu, abyste mě dostali?“

„Na to můžete vsadit svého mazlíčka, generále. Vaši začali být moc silní. Spočítali jsme si, že mezi vojáky pronikl někdo doopravdy chytrý a to nešlo. Jediný způsob, jak můžeme v této válce vyhrát, spočívá v tom, že se nebude hýbat s velením na žádném stupni. Aby blbost mohla nerušeně stoupat až k vrcholu.“

Výstřel z čingského kanónu udělal do té druhé lodí díru a mariňáci prchali jako o život. Mgrz zaklapl generálovi pouta a Bgr s nimi odstartoval k nebesům.

„Tak jo, chlapi, vysaďte mě na nějaký klidný planetě – dobrý?“

Bgr zavrtěl odmítavě hlavou. „Promiň, Bille. Z války se přece neodchází do penze. Potřebujem tě u vašeho vojska. Možná, že to tam jednou dotáhneš na generála.“

„A co moje členství v klubu Chlast na měsíc?“

„To je mi taky líto. Byl to jen takový nápad, abych tě nějak materiálně zaangažoval na naší věci.“

„A co teda z toho budu mít?“

„Vybereš si zbytek Dovolené na zotavenou. Všichni oficiři jsou ve špitále a poddůstojníci o ně pečují. Nechali jsme tam kosmický nákladák se všemi druhy alkoholických nápojů, co jich lidstvo zná – a je jich tam i pár, které ani nezná.“

Všichni tví kámoši tam teď pořádají monumentální mejdan a máme zprávy, že se moc těší, až se mezi ně vrátíš.“
„Zrádče!“ zasyčel generál. „Tvé jméno bude navěky pokryto hanbou!“
„Počítám, že bude!“ povzdychl si Bill. „Ale nemuselo by, kdybyste držel klapačku.“
„Bude, spolehni se,“ řekl Mgrz.
„Tak v tom případě mi teda zastavte tam. Nechci, aby ten mejdan pokračoval moc dlouho beze mne.“

Pozn. autora: Na Havajských ostrovech je již po osm let činná jistá sopka. Produkuje denně asi 1600 tun kysličníku siřičitého a jiných chemických látek. Po směru převládajícího proudění sopečných plynů stojí výletní hotel. A stojí tam kousek od něho taky Vojenské rekreační středisko, které je neustále zahaleno VOGem. Ach, jak nám ten život hezky napodobuje umění...